

EGYETÉRTÉS

49. évfolyam

Budapest, 1913 KEDD július 15.

166-ik szám

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő:
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs:
EÖTVÖS KÁROLY

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, VÁCZI-KÖRUT 19. SZÁM

Negyvennyolcz – hatvanhét

Budapest, július 14.

„Senkitől sem kérhetem, hogy árulóvá legyen; senkit sem biztatok arra, hogy hazudjon és meggyőződését letagadja, én azt kérem mindenkitől, aki arról van meggyőződve, hogy a nemzetnek ma legfőbb érdeke birtokállományát megmenteni, cselekedjék e meggyőződése szerint és áldozza fel minden oly meggyőződését, amely a legsürgösebb munka teljesítésében akadályozhatja.”

Szó szerint idéztük ezeket a szavakat és sietünk hangsúlyozni, hogy gróf Andrassy Gyula volt az, aki ezeket egy interview keretében mondta. Ugyanaz a gróf Andrassy Gyula mondta ezeket, akinek pártalakítási törekvéseit mi is a legnagyobb rokonszenvvel fogadtuk és kísértük. De csak azért, mert föltételeztük, hogy ezzel a megtisztult és salaktól megszabadított új hatvanhetes párttal bizvást kooperálhat az egyesült függetlenségi párt.

Kooperáció alatt értettük azt, amit talán Andrassy Gyula is ért alatta (ha nem is egészen és fentartás nélkül), amikor a „legsürgösebb munka teljesítéséről” beszél. Valóban vannak a gyászos és sok tekintetben végzetes korszaknak sürgős és legsürgösebb feladatai. Am akármilyen sürgős és legsürgösebb feladatok legyenek is azok, az elvűség

mégis mindennél sürgösebb és fontosabb. És igen sajátos hangzik a szó Andrassy Gyula ajkán, amikor ugyanabban a lélekzetvételben, ugyanabban a mondatfűzésben egyrészt azt mondja, nem kér senkitől árulást, nem kíván meggyőződés-letagadást s nyomban hangsúlyozza, hogy áldozzon fel mindenki minden olyan meggyőződést, mely akadályozhatja a legsürgösebb munka teljesítésében.

Mi mást jelenthet ez, mint azt, hogy azok is, akik teljes odaadó hívei a függetlenségi eszméknek, áldozzák fel ezt a meggyőződésüket, fordítsanak hátat a függetlenségi eszméknek és csatlakozzanak az általa alakítandó hatvanhetes párthoz. Minden jel arra mutat, hogy Andrassy igenis erre célzott. Meg lehet érteni (és valóban, csak az nem érti meg, aki nem akarja), hogy Andrassy nézete szerint a legsürgösebb munka elvégzésének egyik jelentős akadálya a függetlenségi ideálokhoz való törhetlen ragaszkodás. E felfogás ellen fölemeljük tiltakozó szavunkat; ezzel szembeállunk és szembe kell szállniuk mindazoknak, akik eddig ragaszkodtak a negyvennyolczas eszmékben foglalt ideálokhoz és a jövőben is ragaszkodni akarnak azokhoz.

Purifikálja gróf Andrassy Gyula a hatvanhetet; ez ellen nem lehet senkinek jogos kifogása. Azonban ne toborozza

pártját a negyvennyolczas táborból, mert mindazok, akik a legsürgösebb munka örve alatt elhagynák a függetlenségi pártot, aposztaták, hitehagyottak, a függetlenségi eszmék megtagadói volnának. Désy Zoltán és Gál Sándor például az elvtagadás bűnébe esnének, ha csatlakoznának az új hatvanhéhoz, akármilyen purifikáltan alakítaná meg ezt a pártot Andrassy. Désy Zoltán a függetlenségi eszmékre való támaszkodásával, azoknak a hangoztatásával lett a koalíciós kormány államtitkárává. A nagy pört, mely az ő nagy győzelmével végződött, a függetlenségi közvélemény támogatásával küzdötte végig és nyerte meg. Minden sikerét, jelentőségét, a közvéleményre való befolyását a függetlenségi eszmék hangoztatásával szerezte meg, amikor a korhadt 67 ellen sikra szállt. Gál Sándort az akkor majoritás-ban volt függetlenségi párt tette meg a Ház elnökévé. S ő is a függetlenségi eszmékből merítette politikai súlyát és jelentőségét. Nem válna-e mindkettő renegáttá, ha most, amikor egyénileg és politikailag elérte azt, amit akart, átcsapna a hatvanhéhoz és függetlenségi politikusból átvedlene hatvanhetessé?

Soha sem volt célja a függetlenségi pártnak a hatvanhetes fundamentum megerősítése. Sem a pártnak a maga egészében, sem az egyes párthíveknek nem lehetett ez a célja. A függetlenségi

A feltámadás

Irta: Möricz Pál

(Utánnomlás tilos)

II.

A magyar kálvinista nép nagyon szereti, nagyon meg tudja becsülni a papját, ha a „tiszteletes ur” „emberszámba” is jóravaló. A borotvált arcú szikár szoboszlói Papp István „magyar vallású” püspököt is szeretették debreczeni hívei. A családi körben nemcsak maga élt példás erkölcsi életet, hanem híveinek tiszta életmódját is olyannyira ellenőrizte, hogy a nyakasabbak hátamegett „pápastának” is elnevezték. A buzgó keresztyén Böszörményi Istvánnak is szeretett példányképe volt ez a meglelki öreg pap. Állandóan és bizodalmasan bejárógatott az öreg püspök házához. Mivel abban a régi világban még az emberek személyválogatás nélkül szívesen nyelegettek „gargarizátum” gyanánt — reggelenként, ebéd előtt — egy-egy kispohárnyi „szépasszonyfőzte” gyümölcsपालinkát, a jógazda polgárok nemcsak a püspököt, hanem a többi nagytiszteletű prédikátor urat és egyéb tanító-embe-
reket is bőven elláttak ilyen „nyakolaj” néven is emlegetett „naturálékkal”.

Nemzetes Böszörményi István czéhmaster ur is hogyne lett volna bizodalommal az ő püspökéhez, első papjához, hiszen egy-egy „karafina” (négyzetes üveg) kisüstön főtt gyümölcseszteszt — tiszteletének bizonyosságai — minden esztendőben küldött az ő püspökének . . . Böszörményi István mostan is tehát hitves társának tanácsa szerint „reggeli könyörgés” után bizodalmasan kopogtatott be a püspökhöz, aki örömmel fogadta régi kedves

emberét. Kezet fogott vele. Mint érdemes, öreg embert, leülésre is megtessékelt és ahogy il-
lik, hamarosan meg is kérdezte:

— Mi jóban jár, Böszörményi uram? Talán szentházasságot jött bejelenteni? Vagy mi egyéb másnak köszönhetem kedves látogatását?

Böszörményi István kissé szégyenlősen, kissé zavarodottan fészkelődött a bőrös kar-
székben. Keserves sóhajtozással bökte ki végül:

— Haj, jaj! Nagy baj van itt . . . Nagy baj, igen nagy baj . . . Nagyságos uram.

A czéhmaster nyugtalansága az öreg püspök szívet is megrezzentelte, ijedten kérdezte:

— Isten őrizzen bennünket . . . Talán csak nem a nemzetes asszony lett halálos beteg?

— Nem! . . . Nem ő, hanem én . . .

— Mi a szösz? — a püspök felvidámul-
tabban pislantott öreg hibe rózsás arcára. — Hiszen a nemzetes ur olyan egészséges, mint a makk. A nemzetes urat talán még kövel sem lehetne agyonverni . . . De, hát, no, mi is az a baj? Hacsak tőlünk telik, hadd segítsünk rajta . . . Mindazonáltal hé! Hé, Zsuzsi te! — a püspök kikiáltott az ajtón, Zsuzsi, a szolgáló leányzó kopogósan lépett be:

— Parancsoljon a főtiszteletű ur . . .

— Itt a pincze kulcsa, leányom, — szólt a püspök — de, várj csak még! Hadd nézzem meg a lajstromot . . . Jól van no, hát lemegy a pinczébe és felhozod a polczos állóról a huszonötödik számú üveget a szélső sorból . . . — Zsuzsi iziben hozta a cédulával megjegyzett és le is pecsételt karofina pálinkát. Mintán fehér kötőjével letörölte a penészhamvas üveget, két kis metszett, talpas pohárkával együtt

az asztalra helyezte . . . Ismeri ezt, Böszörményi uram? — kérdezte a püspök.

— Esmérem! — felelte a czéhmaster. — Hiszen én küldöttem ezt az üveget, noha már nem tudom, hogy melyik esztendőben?

A püspök elmosolyodott

— Hát az aranylakodalomkor . . .

— Akkor már annak is négy esztendeje, — borongósan melázott maga elé a czéhmaster — haj, négy esztendő nagy idő egy öreg ember életében . . .

A kidugaszolt üvegből, a színültig töltött pohárkából illatosan áradozott a nemes szilvaszesz zamata . . . A vén püspök az almáriumból egy tányér friss sütesű, apró tepertős pogácsát is előkeresett:

— Tessék, nemzetes uram, nyomtassuk is le! — vendége mellett letelepedett, mert bárha nem is mutatta, aggodalmaskodott öreg hibe beszédjén. — No, kedves Böszörményi István uram, most már rátérhetünk arra a panaszos dologra is . . . Hadd halljam, miről is volna hát itten szó?

— Fájdalmas lelkisor ez, drága főtiszteletű uram, — Böszörményi István czéhmaster ékes bibliai szavakkal is gyönyörűsége-
sen kiczifrázgatva, hosszan nyújtott beszédben feltárta az ő jámbor lelkének örvénylését . . .

A püspök elgondolkodva hallgatta végig az egyszerű ember emészto gondolatait, majd mikor befejezte mondókáját, elébe állott. Vállára tette kezét. Tiszta, kék, okos szemével az öreg csizmadia nyugtalan tekintetbe mélyedt:

— Meghallgattam Böszörményi István uramat, most már hallgasson meg kegyelmed is engemet . . . Ugye, bizony bár kedves Böszörményi István uram, a mi a hazával és egyházzal, polgártársaival és családjával szemben

párt nem akarta forradalmi eszközökkel az Ausztriával való viszonyt megdönteni. Más szóval, nem volt forradalmi párt soha. De igenis: minden alkotmányos eszközzel oda törekedett, hogy Magyarország politikai s gazdasági függetlenségét kivívja, amire most nagyobb és sürgősebb szükség volna, mint valaha.

Már pedig Andrassy kifejezései, amelyeket e cikk elején említettünk, nem tekinthetők másnak, mint keringőre való felhívásnak. Aki a „legsürgősebb munka” teljesítésében részt akar venni (és itt félre nem érthetően célzott a függetlenségi táborra) az áldozza fel meggyőződését. Ilyen áron valóban nem kérünk s nem is kérhetünk részt a legsürgősebb munkából. Legalább abból nem, amit Andrassy Gyula „legsürgősebb”-nek nevez, vagy annak tart. Igenis: üdvösnek tartanók az együttműködést az ujannan alakítandó hatvanhetes párttal. De csak abban az esetben, ha azt elvtagadás nélkül el lehet érni. Am a függetlenségi ideálokat nem adhatjuk cserébe az együttműködés lehetőségéért.

Az már egészen Andrassy dolga, amikor azt állítja, hogy ő is feláldoz meggyőződéséből sok olyant, ami a legsürgősebb munka teljesítésében akadályozhatja. Nem analizáljuk e fontos pillanatban, hogy mi az, amit Andrassy az ő meggyőződéséből fel akar áldozni. De ahhoz igenis van közünk, hogy a függetlenségi ideálok hívei ne áldozzák fel meggyőződéseiket s ne szakadjanak el a párttól, amelyhez Magyarország regenerálásának reménye fűződik. Mert az ilyen feláldozás, forgassuk bármiként, egyértelmű az elvűséghez való — áru-lással.

Budapest, július 14.

Miniszterek utazása. Bécsből jelentik: Báró Hazai Samu honvédelmi miniszter Salzburgba utazott. Báró Ghillányi Imre földművelésügyi miniszter tegnap délután 2 órakor visszautazott Budapestre.

fennálló kötelezettségeit illeti, azokfelől nyugodhatik Bösörményi uram?

— Hogyne nyugodhatnám, hászen kérem szépen, — megkövetlén a föltiszteletű urat — világteljes életemben mindig istenfélő, dolgos, jó magyar ember voltam . . .

— No, ha így vagyunk, (amit különben ugyis, magamtól is tudtam) most két kérdést adok fel . . . Am, jól meggondolja, hogy mit válaszol reá Bösörményi István uram!

— Eszemen leszek . . .

—Az egyik kérdésem tehát az, ha hiszi kegyelmed, hogy feltámadás léssen és mégis nem léssen feltámadás, léssen-e akkor kegyelmednek kára?

— Már hogy lenne! . . . Nem léssen bizony nekem! — az öreg eszmadia máris bátorságosabban rázta meg ősz fejét.

— Most pedig len megfordítom a kérdést... Ha nem hiszi kegyelmed, hogy feltámadás léssen és mégis léssen, akkor léssen-e abból kegyelmednek kára?

— Már hogyne lehetne . . .

— Látja kegyelmed! — derűsen sugárzott fel a vén püspök szeme, közben jól meg is rázta hívét, — még azt is mondom, akár hiszi kegyelmed, akár nem hiszi a feltámadást, ugyis csak meg kell fizetni a — paphért . . .

— Az öreg czéhmester jóízűt nevetett:

— Isten ugye' hiszem már, föltiszteletű uram . . . Hanem annyit én is mondok nagyságos uramnak, bolond beszéd az, hogy az asszonynak hosszú a haja: rövid az esze . . . Mert, lám, ha én is az én jó feleségem szavát meg nem fogadom és így mostan bizodalommal fel nem jövök föltiszteletű püspök uramhoz, hiábavaló sok töprengéseimbe talám bizony még bele is bolondultam volna?

Ischli miniszterjárás

— Beöthy megy, Harkányi jön —

Behódoló törvényhatóságok

— Hírek a politika világából. —

Budapest, július 14.

Az egyhónapos Tisza-kabinet ma kereskedelmi minisztert cserélt. Beöthy László helyébe báró Harkányi János lépett, aki ma már fel is esküdt a királynak Ischlben. Az aktuson résztvett gróf Tisza István miniszterelnök is, aki azután magánkihallgatáson jelent meg a korona előtt. Az audiencia másfél óráig tartott s így Tiszának bőven volt alkalma referálnia az ország helyzetéről, amelyet bizonyára rózsásnak és elégedetteknek tüntetett föl.

A behódoló törvényhatóságok száma ma is szaporodott hárommal: Baranya és Borsod bizalmat, Szatmárnémeti ezenkívül még, ismert mintára, diszpolgárságot is szállított Tiszának. Ugy látszik, hazánkban csakugyan már semmi egyéb sem hiányzott a boldogsághoz, mint Tisza diszpolgáraitása. Most már nincs nyomor, nincs árvíz, nincs pénzsűke, nincs bánat. Csak IV. Herik korában volt ily boldog a nép, mikor diszpolgárság helyett tyuk főtt a fazekában. De nekünk így is jól!

Mai híreink itt következnek:

Tisza István Ischlben

Ischli jelentés szerint gróf Tisza István miniszterelnök és felesége eredetileg Gesacusán át akartak Ischlbe utazni, hogy megismerjék a vidék szépségeit. Erről a tervükről le kellett mondaniok, mert a vasnapra virradó éjszakán Dévényujfaluban kiskiklott egy tehervonat úgy, hogy a miniszterelnök kénytelen volt Attnangon át utazni. Ischlbe vasárnap délután 1 óra 57 perczkor érkezett meg Tisza. A miniszterelnök feleségével és titkárával, dr. Latinovics Endrével automobilon a Bauer-szállóba ment. Ebéd után a grófi pár kiautombilizott Posaumühlbe és Hallstadtbába. Először vannak ezuttal Ischlben s a környék szépségéről elragadtatással beszéltek. A kirándulásról visszatérve, a miniszterelnök az uralkodó villájába ment s ott meglátogatta báró Schiessl Ferenczet, a király kabineti irodájának igazgatóját, valamint gróf Paar főhadsegédet, majd gróf Festetich Pál főkamarrást és feleségét. A Bauer-szállóba visszatérve, gróf Tisza miniszterelnök felesége és gróf Szécsen párisi nagykövet és felesége társaságában vacsorázott meg.

Ma délelőtt Harkányi kereskedelmi miniszter eskütétele után, 11 órakor, Tisza miniszterelnök kihallgatáson jeelt meg a királynál, ahonnan egy órakor tért vissza a szállóba. Az audiencia másfél óra hosszat tartott. A délelött folyamán névjegyet adtak le báró Schiessl kabinetirodai igazgató, Horthy fregattkapitány, gróf Hoyos ezredes-szárnysegéd és lovag Margutti ezredes, gróf Paar szárnysegéde Tisza lakásán.

Délután félhárom órakor öfelségénél udvari ebéd volt, melyen a király vendégül látta gróf Tisza István miniszterelnököt, báró Harkányi János minisztert, Beöthy Lászlót, gróf Festetich Pált, Vértessy államtitkárt és dr. Latinovics Endrét, a miniszterelnök titkárát. A király az udvari ebéd után a kastély terraszán hosszabb cerclet tartott és kegyes megszólításokkal tüntette ki Tisza miniszterelnököt és többi vendégeit.

Háromnegyed négy órakor Tisza visszatért a Bauer-szállóba, ahol fogadta Beöthy volt miniszter látogatását. Délután négy óra után a miniszterelnök a neve, Heltai főpolgármester, Vértessy államtitkár és Latinovics miniszteri titkár társaságában automobilon kirándult a Wolfgang-tó, a Mond-tó és az Attertó meglekintésére. A kirándulásról visszatérve, a miniszterelnök Harkányi, Beöthy és Vértessy társaságában mtgvacsorázott. Tisza és neje 10 óra 37 perczkor dr. Latinovics miniszteri titkár kíséretében Bécsbe utaztak, honnan a holnapi nap folyamán utaznak Budapestre.

Harkányi miniszter eskütétele

Ischlből jelentik: Gróf Tisza István miniszterelnök feleségével az elmúlt éjjel ideérkezett és a Bauer-szállóban szállott meg. Ugyanazzal a vonattal érkezett meg Vértessy Géza, a felség személye körüli minisztérium államtitkára is. Ischlbe érkezett tegnap báró Harkányi János, az új és Beöthy László, a lemondott kereskedelmi miniszter.

Báró Harkányi ma délelött tett hivatalos esküt öfelsége előtt. Az ünnepélyes aktusnál gróf Tisza István miniszterelnök interveniált. Gróf Festetich Pál főkamarrás, zászlósurként vett részt az eskütétele, Vértessy államtitkár az esküformát olvasta. Eskütétel után öfelsége külön kihallgatáson fogadta az új kereskedelmi minisztert. Utána Beöthy, a távozó kereskedelmi miniszter jelent meg bucsukihallgatáson öfelségénél és ez alkalommal megköszönte a felségnek az I. osztályú vaskorona-renddel ma történt kitüntetését.

A miniszterváltózásra vonatkozó legfelsőbb kéziratok a hivatalos lap holnapi számában fognak megjelenni.

Hir szerint báró Harkányinak kereskedelmi miniszterre való kinevezésével Kálmán Gusztáv politikai államtitkár benyújtotta lemondását. Mint beavatott helyről értesülünk, a miniszter elfogadja a lemondást.

Mint Ischlből jelentik, báró Harkányi és Beöthy 3/10 órakor elutaztak. Báró Harkányi holnap Bécsben látogatást tesz a hivatalos személyiségeknél és este visszautazik Budapestre, ahol átveszi tárczája vezetését.

Lukács László próbálkozása

Lukács László a múlt héten gasteini üdülését megszakítva Budapestre érkezett. A volt miniszterelnök gyors hazaérkezésének állítólag az volt az indoka, hogy Lukács László szeretett volna bejutni Tisza kabinetjébe és pedig Teleszky János helyére pénzügyminiszternek.

Mikor ugyanis Beöthy László kereskedelemügyi miniszter határozott lemondási szándéka a kabinet tagjainak tudomására jutott, Teleszky János pénzügyminiszter Jankovich Béla kultuszminisztert ajánlotta gróf Tisza István miniszterelnök figyelmébe, sőt nagyon is exponálta magát Jankovich kereskedelemügyi miniszter kinevezése érdekében. Lukács, amikor megtudta, hogy Tisza báró Harkányi Jánossal tárgyal és hogy Harkányi hajlandó elfogadni a kereskedelemügyi miniszterséget, úgy okoskodott, hogy Teleszky, aki amugy sem ragaszkodik pénzügyminiszteri állásához, látva az ő jelöltjének mellesét, le fog mondani a pénzügyminiszterségről s ez esetben nyitva lesz neki az út.

Amikor a munkapárton Lukács aspirálásának és mozgolódásának tudomására jöttek, rögtön értesítették Tiszát, aki érezve azt, hogy milyen súlyos teherletéle lenne a kabinetnek Lukács pénzügyminisztersége, az intrika szálait elmetszette s sietett megnyugtani Teleszky pénzügyminisztert. Ez hamarosan sikerült is és nyomban megjelentették a Teleszky lemondásának czáfolatát. A pénzügyminiszter egy-két napon belül elutazik, de nyári szabadsága leteltével visszatér hivatalába.

Andrassy az új pártról

A Pesti Hirlap egyik munkatársa fölkereste gróf Andrassy Gyulát tiszadobi kastélyában és kérdéseket intézett hozzá az új pártalakításról és annak céljáról.

— Az új pártalakulás célja, — mondotta többi között Andrassy, — hogy mindazokat az elemeket, amelyek annak szükségéről, amit előbb említettem, meg vannak győződve s amelyek az alkotmány kiépítésének és megerősítésének módjai tekintetében is egyetértének, összefoglalja egy erővel ellenzékben, majd pedig a győzelem után egy következetes munkában. Minden oly törekvésről és vágyat, amely újabb államjogi konfliktushoz vezetne, teljesen háttérbe kell szorítani és nem szabad egy perczig sem felejtetni, hogy ma az ellenzéknek nem az a törekvése, hogy szép terveket és programot csináljon, hanem az, hogy az élet természetes föltételeit és a szép programok megvalósításának sine qua non-át: a becsületet és igazságot alkotmányos életet visszaállítsa.

— Senk

gyen. Senkit meggyőződés kitől, aki arra nek ma legfőbb deni, cselekedoza fel min legsürgősebb hatja. En ma gyok tökély, amelynek me hetne elő, fe mindent kiha nehézzé teszi körök egysze tellenségi esz telik az ellen jogot, hogy grammja ken hogy minden ragaszkodjék egyetlen leba a hatalmon t zék nem les hallgasson és sal fog hala mai regime

Erts

A berettyó délelött Csapó tott. Az elnök rület országos ról, a minek ké ségessé, a mi lasztmány. Föl melyben megk mondasát a kö

„Hogy repléstől, arri látták polgár politikai haif egyébbé, min szattá súlyvéd a hajszától s és ezért nem és biztos bi nekem végen nak hosszú Ezért határo kell hogy a mezzé”.

Orley Győ nemzeti munka dítványt egyh az Oroszlán-ér a kerületbe sz kapárti korifeu Ciffra Ká jelölt a várme csendörök s tö reggel Ujfalub kon mondott f csendörök s f ségekben zajos részéről.

Ugvancsak értekezletet tá pártelnök veze jának vezetői. ség függetlensé lölö gvülés egy latára Buza Ba

A di

Debreceni miniszterelnök D lasztásának üg zönséget. A ne nap fölrítalag diszpolgári okl tagu küldöttség Az ellenzé szerint főlebbez nyújtják, plak arra, hogy a k diszpolgárságra bizottsági tag e és 53 virilista nya fölsorolja séget, hogy a zettek ne adj

— Senkitől se kérhetem, hogy árulóvá legyen. Senkit se biztatok arra, hogy hazudjon és meggyőződését letagadja. *En azt kérem mindenkitől, aki arról van meggyőződve, hogy a nemzetnek ma legfőbb érdeke birtokállományát megvédeni, cselekedjék e meggyőződése szerint és adozza fel minden olyan meggyőződését, amely e legsürgősebb mdnka teljesítésében akadályozhatja. En magam is hajlandó vagyok és el is vagyok tökével minden olyan egyéni meggyőződést, amelynek megvalósítása jelenleg konfliktust idézhetne elő, feladni, az új párt programjából mindent kihagyni, ami legfőbb céljának elérését nehezíti teszi. En értem, hogy a kormánypárti körök egyszerre roppant szívükre veszik a függetlenségi eszmék iránt való hűséget és megkövetelik az ellenzékétől — fentartva maguknak azt a jogot, hogy az ellenzékét támadják és programja keresztülvihetlenségét bizonyítsák. — hogy minden keresztülvihetetlen követeléséhez ragaszkodjék és ezzel a jelenlegi többséget, mint egyetlen lehetőt és nélkülözhetlent, állandóan a hatalmon tartásuk. De remélem, hogy az ellenzék nem lesz oly naiv, hogy erre az ugratásra hallgasson és remélem, hogy az ellenzék kitartással fog haladni azon az egyetlen úton, amely a mai regime megbuktatásához fog elvezetni.*

Ertsey Péter lemondása

A berettyóújfalui nemzeti munkapárt tegnap délelőtt Csapó Dezső elnöklésével értekezletet tartott. Az elnök bejelentette, hogy *Ertsey Péter*, a kerület országos képviselője lemondott mandátumáról, a minek következtében új választás vált szükségessé, a mi július 29-re tűzött ki a központi választmány. Fölolvasta ezután *Ertsey* nyílt levelét, a melyben megköszöni választóinak a bizalmat. Lemondását a következőképpen okolja meg:

„Hogy miért vonulok vissza a politikai szerepléstől, arra nézve ki kell jelenteni, hogy ha látták polgártársaim azt a hazugságokon fölépült politikai hajszát, mely a végén már semmi egyebbe, mint egy ellenem irányuló *embervadászattá* süllyedt, be kell látniok azt is, hogy ettől a *hajszától* pártomat izolálni kötelességem volt és ezért nem volt szabad a réám nézve *kényelmes és biztos bírói ítéletet választani*, amely ugyan nekem végeredményében nyugalmat, de pártomnak *hosszu ideig nyugtalanságot okozott volna*. Ezért határoztam el a mandátum letévesztését, amely kell hogy a további *hajszá megzűnését eredményezze*”.

Óriey György indítványozta ezután, hogy a nemzeti munkapárt jelöltje *Cziffra Kálmán*. Az indítványt egyhanguan elfogadták. A munkapárt az Oroszlán-szállóban nagy bankettet is rendezett a kerületbe érkezett vármegyei szolgabírák és munkapárti korifeusok tiszteletére.

Cziffra Kálmán volt fősolgabíró a munkapárti jelölt a vármegyéből összpontosított szolgabírák, esendörök s több képviselő társaságában vasárnap reggel Ujfaluba érkezett, itt, majd Turtán és Zákron mondott programbeszédet, amelytől bár a esendőség a függetlenségi gazdákat elzárta, a községekben zajosan tüntettek ellene a függetlenségi részéről.

Ugyancsak vasárnap délelőtt Berettyóújfaluban értekezletet tartottak *Leszkay János* függetlenségi pártelnök vezetésével a kerület függetlenségi pártjának vezetői, amely értekezleten valamennyi község függetlenségi pártjának elnöke megjelent. A jelölt gyűlés egyhangú határozattal a központ ajánlatára *Buzs Barna* volt orsz. képviselőt jelölte.

A diszpolgárságok özöne

Debreczenből jelentik: Gróf *Tisza István* miniszterelnök Debreczen diszpolgáránál való megválasztásának ügye még mindig foglalkoztatja a közönséget. A nevezetes tényről a város tanácsa tegnap fölíratilag értesítette a miniszterelnököt, de a diszpolgári oklevelet csak később fogja huszonöttagu küldöttség átnyújtani.

Az ellenzék a közgyűlés határozata ellen hirtelen *félebbézzel* akar élni, addig is, míg ezt benyújtják, *plakátot bocsájtott ki*, melyen rámutat arra, hogy a kormány iránt való bizalomra és a diszpolgárságra a városatyák közül mint választott-bizottsági tag csak 24, továbbá 24 városi tisztviselő és 53 virilista szavazott. A függetlenségi kiáltvány felsorolja a neveket is és kéri a választóközönséget, hogy a legközelebbi alkalommal a megnevezettek ne adják le szavazatukat.

A függetlenségi párt a szocialistákkal nagy-szabású népgyűlést készít elő, amelyen a bizalom és diszpolgárság ellen fognak tiltakozni.

Szatmárról telefonálják: Szatmár város törvényhatósági bizottságának mai botrányos jelenetekben bővelkedő közgyűlésén diszpolgárára választották *Tisza István* gróf miniszterelnököt. Szatmárról *Tisza István* diszpolgárára való választásakor megszokott jelenetek sora bővült azzal, hogy az ellenzék a közgyűlésen azzal vádolta a munkapártot, hogy *meghamisította* a szavazást, s a Tisza mellett szavazók számát önkényesen felemelte. A mai közgyűlés elé *Keresztszeghy Lajos* munkapárti elnök 50 aláírással ellátott indítványt nyújtott be, hogy a törvényhatóságok válaszsza diszpolgárává *Tisza Istvánt*. A munkapárt részéről az indítványra való tekintettel nagy előkészületek történtek a közgyűlésre s a függő bizottsági tagokat mindenféle uton és eszközökkel preparálták. A közgyűlésen *Csaba Adorján* főispán elnökölt. Az indítvány előterjesztése után az ellenzék kérte az indítványt aláírók nevének felolvasását, amit azonban a főispán a városatyák tiltakozása dacára megtagadott. Az ellenzék nevében dr. *Tanódy Endre* ügyvéd szólalt fel és igen éles kritikával illette az indítványozók eljárását. A főispán és *Vály Károly* polgármester próbálták nagy zaj közben védekezni az ellenzék kritikája ellen, majd szavazásra került a sor, melynek során az indítvány mellett ötvenöt szavazatot, ellene pedig tizenkettőt olvastak össze. Nagy vihar volt a szavazás eredményének kihirdetésénél, annál is inkább, mert az indítvány mellett szavazók száma tekintettel az összes jelenvoltagekra, az ellenzék szerint a legjobb esetben csak negyven lehetett. Ezt ott a közgyűlésen rögtön az eredmény kihirdetésekor konstataálták. A határozat meghozatala után *Turner Albert* indítványozta, hogy válasszák meg Szatmár város diszpolgárának *Pavlikot* is, az indítványt azonban a főispán nem bocsátotta szavazásra. A közgyűlés viharos jelenetek közben ért véget.

Karásbeszéről jelentik: *Schwab Károly* bankigazgató, *Keppich Manó* nagykereskedő és dr. *Gergely Illés* ügyvéd kezdeményezésére mozgalom indult meg a városban *Tisza István* gróf miniszterelnök diszpolgárára való választása érdekében. A városi képviselők rendkívüli közgyűlés összehívását kérték a polgármestertől.

Izgalmas bizalomnyilvánítás

Baranya vármegye törvényhatósági bizottsága — mint *Pécsről* jelentik, — ma tartotta rendes közgyűlést *Szily Tamás* elnöklésével, aki bejelentette a Tisza-kormány bemutatkozó leiratát. Izgalmas vita fejlődött ki a leirat körül. *Ujváry Géza* plébános indítványt terjesztett elő, hogy a közgyűlés *szavazzon bizalmat* a Tisza-kormányra. Az ellenzék nagy zajjal fogadta az indítványt, mire a plébános megsértette az ellenzékét.

— *Gyúvaság* — ugymond — hogy az ellenzék nem akarja meghallgatni az ellenvéleményt.

A kijelentést a méltatlanul megsértett ellenzék nagy zajjal utasította vissza.

— *Disznóság, ilyeneket mondani!* — tört ki a jogos harag *Koháry Gyula* alaligeti plébánosból.

— Ki volt az? Jelentkezék! — kiáltotta *Ujváry*.

Koháry fölállott:

— En voltam és akár százszor is megismételtem, amit mondtam!

Az ellenzék zajosan tapsolt, a munkapárt nagy lármával felelt.

Koháryt az *ügyész* indítványára *kétszáz korona pénzbírsággal sújtották széksértésért*.

Mándi Samu képviselő azt indítványozta, hogy *festessék meg Tisza arczképét* a közgyűlési terem számára.

Toldy Béla, a függetlenségi párt elnöke ellenindítványt tett, hogy a közgyűlés *a bemutatkozó iraton térjen napirendre*.

Az elnöklő főispán az ellenzék zajongása közben elrendelte a szavazást, amelynek eredményeképp *a többség elfogadta a bizalmi indítványt*.

Közgyűlés után az ellenzéki bizottsági tagok a Hajó-szállóban gyűltek össze, ahol lelkesen ünnepelték *Koháry Gyulát* és *Toldy Bélát*, majd *nyomban összegyűjtötték a Koháryra kirótt két száz korona bírságot*.

Miskolcra jelentik: Dr. *Tarnay Gyula* főispán elnöklésével Borsodmegye törvényhatósága közgyűlést tartott, amelyen a kormány kinevezéséről szóló leirat felolvasása után *Hericzky Aladár* cs. és kir. kamarás bizalmi indítványt terjesztett be. *Kubik Béla* volt koalíciós főispán rövid beszédben támadta a kormányt. *Melcer László* képviselő az indítványt elfogadásra ajánlotta. *Bárczay László* ellenezte az indítványt. A főispán elrendelte a szavazást, mire az ellenzék kivonult a teremből. A bizalmi indítványt erre 213 szavazattal elfogadták. Ellene egyetlen szavazatot sem adtak le.

Budapest, július 14.

A függetlenségi pártkörből. A függetlenségi pártkörben ma este többen jártak fenn a főváros-

ban időző ellenzéki képviselők közül. Megjelent gróf *Károlyi Mihály*, aki a képviselőkkel beható eszmecserét folytatott a politikai helyzetről.

A fumei helyzet. Fiuméből jelentik: *Wickenburg István* gróf kormányzó leiratban értesítette *Dárdy Vazul* tanácsvezetőt, hogy a belügyminiszter megbízta a városi adminisztráció vezetésével. *Dárdy* délben megjelent a kormányzónál, akivel hosszabb ideig tanácskozott. A kormányzó rövidesen kinevezi az öt tagu fegyelmi tanácsot. A podszátának kinevezése egyelőre még nem aktuális.

Népgyűlés Ujvidéken. *Ujvidékről* jelentik: Az ujvidéki szociáldemokratapárt tegnap délután népgyűlést rendezett, melyen a Választójog Országos Szövetségének kiküldöttei is megjelentek. Mintegy ezeröt száz főnyi polgár és munkás vett részt a gyűlésen, melyen a szociáldemokratapárt részéről *Kondor Bernát* és *Nyisztor György* beszéltek. Ez utóbbi beszédét *Zahntbauer Ágost* rendőrkapitány, négy ízben is megszakította, majd megvonta tőle a szót és csak a gyűlés harczi hangulata birta rá, hogy beletörődjék a népgyűlés folytatásába. A választójogi liga képviselőiben dr. *Beck Salamon* budapesti ügyvéd és *Penyó Vilmos* beszéltek; mindketten különösen a szervezkedés fontosságát hangsúlyozták és felhívták a demokratikus Magyarország híveit, hogy csöndes, de folytonos szívós munkával készítsék elő a vidéket a demokrácia nagy döntő küzdelmére. A szónokok beszédeit a nép nagy lelkesedéssel fogadta.

Szentesített törvényozikk. A hivatalos lap vasárnapi száma közli a közveszélyes munkakerülről szóló 1913:XXI. törvényozikket, amelyet a király július hó 7-én szentesített.

EGYHÁZAK

— (Az új kalocsai érsek.) *Csernoch János* hercegprimássá történt kinevezésével megüresedett kalocsai érseki széket eleinte gróf *Majláth Gusztáv* erdélyi püspökkel akarták betölteni, ez a kombináció azonban — mint hírlík — gróf *Tisza István* miniszterelnök ellenállása folytán elesett. *Tisza* jelöltje *Radnai Farkas* beszercebányai püspök volt, ennek kinevezését azonban a hercegprimás oly hevesen ellenezte, hogy e tervtől később maga *Tisza* is elállt. Most azonban már megállapodás történt a miniszterelnök és a hercegprimás között és *Várad L. Árpád* görög püspöknek a kalocsai érseki méltóságára való kinevezése rövidesen meg fog történni. A görög püspöki székre *Hanauer Istvánt*, a szent Imre-kollégium igazgatóját szemelték ki.

— (A megbántott egyházmegyei felügyelő lemondása.) A békési egyházmegye képviselői *Tótkomlóson* most tartották meg évi rendes közgyűlést. Már a közgyűlést megelőző napon a bizottsági üléseken és az előterkezetlen értesültek arról a kiküldöttek, hogy az egyházmegye érdemes felügyelője, *Haviár Dániel*, nem fog résztvenni a közgyűlésen és felügyelői tiszlet is letezi. A zsinati képviselők választásánál ugyanis az egyházközségek többsége elejtette a kiváló egyházközmányi tudóst s helyette dr. *Bikády Antal* országgyűlési képviselő kapta meg a megbízást. Ezt a mellőzést *Haviár Dániel* a megcsökent bizalom megnyilvánulásának tekintette s azért beadta lemondását. A közgyűlés így már *Veres József* esperes és *Torkos Kálmán* egyházközségi felügyelő elnöke alatt folyt le. A közgyűlésen felolvasták *Haviár Dániel* lemondólevelét, amely mély megdöbbenést keltett, s többen felszólltak, akik mind ugy nyilatkoztak, hogy a közgyűlés a lemondást nem fogadhatja el. A közgyűlés héttagu küldöttséget küldött a megbántott felügyelőhöz, amely tolmácsolja a közgyűlés bizalmát s megkérje lemondása visszavonására. A zsinati küldöttekre beadott szavazatok szerint az egyházmegyét dr. *Bikády Antal* és *Veres József* fogják képviselni a zsinaton.

— (Református lelkesértekezlet.) A bodrogközi református lelkesértekezlet Kistárkányban most tartották meg értekezletüket *Ólvey János* elnöke mellett. Az értekezleten ifj. *Bálint Dezső* jegyző ismertette a pesti lelkesértekezlet korpótlékról szóló törvény sérelmes voltát. Az értekezlet kimondotta, hogy egyebet nem tehetvén, a törvényt aggodalommal bír, de kénytelen tudomásul venni. Azonban a lelkesértekezletet ez által megoldottnak nem tekinti, s kívánja annak az egyházi törvényben megállapított 3600 koronára való kiegészítését.

— (Egyházkertületi közgyűlés.) A dunántúli evangélikus egyházkerület augusztus 27-én tartja rendes közgyűlést Kőszegen. Az egyházkerületi evangéliumi egyesület az előző napon, július 26-án tartja meg közgyűlést. — A bácsi evangélikus egyházmegye július 22-én és a következő három napon tartja rendes évi közgyűlést Ujverbáson.

Bulgária megadja magát

Oroszország közvetíti a fegyverszünetet — Bulgária kiüríti a megszállt területet — Hadiállapot Románia és Bulgária között — Törökország vissza akarja foglalni Drinápolyt

— Saját tudósítónktól —

Budapest, július 14.

A harctérről érkező jelentések már csak a néhány nap előtti harcokról számolnak be. Az utóbbi napokban elcsendesedett a harctér s hallgatóságosan beállott a fegyverszünet. Bulgária kimerült és kész arra is, hogy kiürítse a megszállt területeket. Románia is megállott az előnyomulásban, csak Törökország mozgolódik most, elkésve. Egy általános kizsákmányoló rablóhadjárat ez Bulgária ellen, amelyet csak a legerősebb nagyhatalmi intervenció tud megállítani. Oroszország folytatja a fegyverszünetre vonatkozó tárgyalásokat s valószínű, hogy Bulgária teljes engedékenységgel mihamarabb létre is jön a fegyverszünet.

Mai táviratainkat itt adjuk:

Fegyverszünet előtt

A béke föltételei

Belgrád, július 14. Oroszország, Franciaország és Anglia képviselői tegnap újabb lépést tettek a szerb kormánynál, hogy az ellenségeskedés megszüntetésére és az előzetes béke aláírására rávegyék. Pasics miniszterelnök egyenként fogadta a követeket és kijelentette nekik, hogy a szerb kormánynak előbb még a hadsereg fővezérével kell érintkezésbe lépnie, hogy megállapítsa, vajjon az ellenségeskedés megszüntetése a szerb hadsereg helyzetét katonai nézőpontból nem befolyásolja-e. Bulgáriának azonban az ellenségeskedés megszüntetése előtt teljes biztosítékot kell adnia arra vonatkozóan, hogy az előzetesen kötött megállapodásokat szigorúan meg fogja valósítani. Ezek a föltételek a következők:

Területi engedmények Szerbia és Görögország számára, újabb szövetségi szerződés megkötése, de az eddiginél biztosabb alapon.

Ha Bulgária ezeket a föltételeket elfogadja, akkor Szerbia és Görögország is hajlandók neki területi engedményeket tenni. Az előzetes békét Romániának is alá kell írnia és az újonnan alakítandó balkáni szövetségbe Romániának is be kell lépnie.

Belgrád, július 14. (Hivatalos.) Az a hír, hogy Szerbia a béketárgyalásokat visszautasította, teljesen valótlan. Szerbia kijelentette, hogy kész Bulgária által kiküldött meghatalmazottakat fogadni és azokkal a békeprelimináriák ügyében tárgyalásokat kezdeni. Ezeknek aláírása után Szerbia azonnal készen lesz az ellenségeskedéseket beszüntetni.

Bulgária kiüríti a megszállt területet

Bécs, július 14. A Neues Wiener Tagblatt jelenti: *Értesülésünk szerint Bulgária belegyezt az általa megszállva tartott török terület kiürítésébe.*

A fegyverszünet

Belgrád, július 14. A hadsereg fővezérének jelentése alapján a kormány azt az utasítást küldte a csapatoknak, hogy a további lámadó mozdulatoktól tartózkodjanak. A szerb csapatok tehát megmaradnak eddig való állásaikban s a fegyverszünet, ha nem is hivatalosan, de valóságban már megvan. Hartwig orosz követ a szerb kormányt Szaszonov külügyminiszter háláját és köszönetét fejezte ki.

A hármasszövetség is interveniál

Milanó, július 14. A Prezercausa tudósítója jelenti, hogy Olaszország és a monarchia együttesen fognak interveniálni a román kormánynál, hogy a román sereg szüntesse be a hadműveleteket.

Szerbiáé a felelősség

Szófia, július 14. A Mir közli Péter szerb király és Putnik vezérkari főnök aláírásával ellátott, a szerb hadsereghez intézett napiparancsot, melyet a bolgárok által megvert nyolczadik szerb ezred papirjai között találtak. Ez az okmány azt bizonyítja, hogy a szerb király üzent háborút Bulgáriának és pedig a döntőbírósi elintézési módnak a szkupstina által való állítólagos elfogadása után. A teljes felelősség tehát Szerbiára hárul.

Pasics és Venizelosz találkozása

Athén, július 14. Híre jár, hogy Venizelosz miniszterelnök legközelebb találkozik Pasics miniszterelnökkel.

Hír Ferdinánd király szökéséről

London, július 14. Ma itt az a hír keringett, hogy Ferdinánd király titokban elhagyta Szófiát. A bolgár követségen erről semmit sem tudnak.

A bolgár szobranje ülése

Szófia, július 14. A szobranje Gesov volt miniszterelnököt elnökévé. Todorov volt kereskedelmi minisztert alnökké választotta. Utóbbi átvette az elnöklést és javasolta, hogy a szobranje azoknak, akik Bulgária jogaiért törhetetlenül küzdenek, hazafias üdvözlését küldje. A szobranje élénk helyesléssel elfogadta az indítványt.

Ezután törvényjavaslatot fogadtak el, amelyvel 50 millió katonai hitelt szavaztak meg és a kormányt megbízták, hogy ilyen összeg erejéig kincstári kötvényeket bocsásson ki.

Zakiczev szociáldemokrata azt az óhaját fejezte ki, hogy világosítsa föl a szobranjét a helyzetről.

Teodorov pénzügyminiszter kijelenti, hogy a kormány minden erővel igyekezett a békét megőrizni. Oly eseményekkel áll azonban szemben, melyeket nem provokált. A kormány számít a szobranje támogatására.

Danev miniszterelnök appellál a házhoz, hogy a mostani döntő pillanatokban támogassa a kormányt. Nem beszélni kell most, hanem cselekedni. Ezután a szobranje ülését félbeszakították. A minisztereket és az ellenzék vezéreit koronatanácsra a palotába hívták.

Románia előnyomulása

Szilisztria megszállása

Bukarest, július 14. Szilisztria megszállásáról érkező újabb jelentések szerint a várost az 5. huszárezred és a 23. gyalogezred szállotta meg. A városban 150 bolgár tartalékos fogtak el. A mecsetekben többek között még használatlan fegyvereket találtak. A csapatok Szilisztria megszállása után folytatták az előnyomulást. A haderő egyrésze Dobrics felé vette útját.

A lapok jelentése szerint a román csapatok ma elérték Turtukáját és Dobricsot.

Bukarest, július 14. A hadügyminiszterium sajtóirodájának közlése szerint a román csapatok e hó 11-én átlépték a bolgár határt és megszállták Szilisztriát és környékét, ahol nagyon sok fegy-

vert, lőszer és egyéb felszerelési czikket találtak. E hó 12-én a román harczvonal az egész határvonalra terjedt ki. 13-án a csapatok déli irányban Turtukája, Kadiköj, Dobrics és Balesik felé nyomultak, anélkül, hogy veszteséget szenvedtek volna. A lapok jelentése szerint meg is szállották már Turtukáját.

Román csapatok felvonulása

Bécs, július 14. A Militaerische Rundschau jelentése szerint Korábia tájékán nagyobb román csapatok vonulnak fel.

Hadiállapot Romániában

Bukarest, július 14. A kormány a parlamenttől felhatalmazást fog kérni, hogy szükség esetén a hadiállapotot léptesse életbe az egész országban, vagy annak egyes részeiben.

A bolgár követ elutazása Bukarestből

Bukarest, július 14. A román kormány Kalinkov bolgár követnek kézbesítette utlevelét. Kalinkov bolgár követ a követségi személyzettel együtt különvonaton Gyogyevóba és onnan Ruscsukba utazott. Ezzel Bulgária és Románia között beállott a hadiállapot.

Románia célja

Bukarest, július 14. A román okkupáló hadsereg előnyomulásáról hivatalos jelentések eddig nem érkeztek. A román csapatok egyre nagyobb tömegekben lépik át a bolgár határt és Dobrics felé mennek, melyet valószínűleg még ma meg fognak szállni. Az előnyomulás célja az, hogy Románia a turtukája-balesiki vonalat megszállja és ezenfelül is Bulgáriából mentül nagyobb területet okkupáljon és megszállva tartson mindaddig, míg a volt szövetségesek a békét aláírják és Bulgária hegemoniája a Balkánon lehetetlenné lesz téve. Eddig a román csapatok előnyomulása ellen egyetlen hatalom sem tiltakozott. Románia akciója a szerbek és görögök előnyomulását Szófiáig fejlesztessé teszi, ami annál üdvösebb dolog, mert az esetleg európai bonyodalmakat idézhetett volna elő. Lehetetlenné teszi továbbá azt is, hogy Bulgáriában a forradalom kitörjön.

Berlin, július 14. Hiteles forrásból jelentik, hogy a román kormány szombaton hivatalosan értesítette a hatalmakat, hogy európai Törökország fölosztásából szintén részesedni akar és ugyanolyan részt követel magának, mint amilyen a többi Balkán-államnak jut.

Tüntetés Ausztria-Magyarország ellen

Grác, július 14. A Grazer Volksblatt jelenti Orsováról: Hír szerint a dunai deltánál lévő Szulinában a csöcselék szétrombolla az osztrák és magyar konzulátus épületét. Másik hír szerint a bukaresti osztrák és magyar követség tagjait tetlegesen bántalmazták. Turn-Severinben a tömeg tüntetett Ausztria és Magyarország ellen. A város prefektusa beszédet mondott és le akarta csillapítani a tömeget, de fáradozásának nem volt sikere. A tömeg tüntetve vonult végig az utcákon és azt kiáltotta:

— *Le Ausztriával és Magyarországgal!*

Bukarest, július 14. Azok a külföldi lapokban elterjedt hírek, hogy egyes román városok osztrák-magyar konzulátusai ellen a tömeg lámadásokat intézett és a konzulátusok személyzetét inzultálta volna, teljesen alaptalanok.

Megindult a török sereg

Előnyomulás Drinápolyig

Páris, július 14. Az itteni török nagykövetség a török hadsereg közös akciójára vonatkozóan kijelentették, hogy a török hadvezetőségnek célja Drinápolyba előnyomulni és a várost megszállni. A török hadsereg együtt fog működni a görögökkel, amely egyfelől Dedeagacs irányában, másfelől Macedónia felől fogja támogatni a török hadsereget. A török akcióban 17 hadosztály összesen 170 ezer emberrel fog résztvenni.

Konstantinápoly, július 14. A török sereg parancsot kapott, hogy megszállja a bolgárok által kiürített ottomán területet. Az illető községek funkcionáriusai vasárnap ösz-

szegyülne visszahelyezni.

A p... neralissz... dé, ame... holnaptól... kedéseket... rökország...

Hiva... reg az éj... rök hads... előnyomu... állt.

Kons... előnyomu... közzé. Lap... radliba ér... karba hoz... megindulh...

Róm... szerint bi... fognak e... hogy nem... doni konf... táron tu...

Oros...

Berlin... orosz kül... kök előny... lat állépi... Erről Sas...

Nacsev...

Kon... helyen ki... tott egye... Nacsevics...

Hír... kívánia... rögök ese... agacsban...

Bulgá...

Kon... a bolgár... dás jött l... —midiai... visszavon... ket a ter... czias pár... gedjék m... Bulgária...

Bécs... ról értesü... tők terül...

A R... bolgár k... hatóságok... megegyez... kiürítése... értelmébe... bolgár k... vezte ki... állapító r...

Bécs... követ a... kezöleg n...

Bécs... követ a... kezöleg n...

Bécs... követ a... kezöleg n...

nekünk... szerző... pitott... hogy ö... akarun... meztett... nen lév... gária e... teljesite... mondja... megeng... lárokat... nyegete... szándé...

szegyülnek a belügyminisztériumban, mely visszahelyezésük időpontját fogja velük tudatni.

A porta táviratot intézett Izzed basa generalisszimushoz, amelyben közli azt az irándét, amely felhatalmazza Izzed basát, hogy holnaptól kezdve megtehesse azokat az intézkedéseket, amelyek révén megszállják a Törökország területéhez tartozó részeket.

Hivatalos jelentés szerint a török hadsereg az éjjel megkezdte az előnyomulást. A török hadsereg, mely Bulairból és Csataldzsából előnyomult, semmiféle ellentállásra nem tált.

Konstantinápoly, július 14. A török hadsereg előnyomulásáról hivatalos jelentést nem tesznek közzé. Lapjelentések szerint a török előőrsök Muradliba érkeztek. A vasúti vonalat hamarosan karba hozták, úgy hogy a forgalom legközelebb megindulhat.

A hatalmak tiltakozása

Róma, július 14. A Tribuna értesülése szerint bizonyos, hogy a hatalmak együttesen fognak eljárni és tudtára adják a portának, hogy nem engedik azt, hogy csapataival a londoni konferencián elfogadott enos—midiai határon túl nyomuljon előre.

Oroszország fenyegeti a portát

Berlin, július 14. Pétervárról jelentik: Az orosz külügyi kormány rossz szemmel nézi a török előnyomulását. Ha a török Enosz-Midia vonalat átlépi, akkor Oroszország nem marad tétlen. Erről Sasonow értesítette már a portát.

Nacsevics tárgyalásai meghiusultak

Konstantinápoly, július 14. Megbízható helyen kijelentik, hogy a Nacsevicscel folytatott egyezkedési tárgyalások meghiusultak. Nacsevics haladéktalanul elutazik.

Hir szerint Nacsevics a többek közt azt kívánja, hogy a porta akadályozza meg a görögök esetleges partraszállási kísérletét Dedeagacsban.

Bulgária kiüríti a török területet

Konstantinápoly, július 14. A török és a bolgár főparancsnokságok között megállapodás jött létre, hogy a bolgár csapatok az enos—midiai határvonalon belül levő területekről visszavonulnak és a törökök megszállják ezeket a területeket. Konstantinápolyban a harcias párt tovább agít, hogy a porta ne engedjék meg ezzel, hanem indítson háborút Bulgária ellen.

Bécs, július 14. A „N. W. Tagblatt“ arról értesül, hogy Bulgária önként kiüríti a török területeket, amelyeket megszállva tartott.

A Reuter-ügynökség értesülése szerint a bolgár kormány tegnap utasította a katonai hatóságokat, hogy a török parancsnokokkal megegyezést létesítsen azoknak a területeknek kiürítése dolgában, amelyek a békeszerződés értelmében Törökországnak adandók át. A bolgár kormány Heszapsiev tábornokot nevezte ki képviselőjévé az új határokat megállapító nemzetközi bizottságba.

Hilmi basa nyilatkozata

Bécs, július 14. Hilmi basa török nagykövet a „N. Fr. Pr.“ levelezője előtt a következőleg nyilatkozott:

— Én csak megismételhetem, hogy nekünk nem szándékunk, hogy a londoni szerződés értelmében részünkre megállapított határokat állépjük. Nem célunk, hogy összebonyolítsuk a helyzetet, nem akarunk új háborút. Mi ismételve figyelemztettünk arra, hogy ezen határokon innen lévő területeket ki kell üríteni, de Bulgária ezt a kötelességét mindaddig nem teljesítette. Ha a „Tribuna“ most azt mondja, hogy a hatalmak nem fogják megengedni, hogy Törökország az új határokat állépje, ez egészen fölösleges fenyegetés, mert Törökországnak ez nem szándéka.

A harctér

Haroz Egripalánkánál

Berlin, július 14. A „Lokalanzeiger“ jelentéi Belgrádból:

Három nap óta elkeveredett harcz folyik Egripalánkánál, ahol a bolgárok kétségbeesett ellenállást fejtenek ki, hogy a Küstendilbe és Szófiába vivő utat megvédelmezzék. A szerb csapatok azonban eddig minden lépésnél megverték a bolgárokat.

A szerzeszi borzalmak

Szaloniki, július 14. Csak most érkeznek részletes jelentések a szerzeszi borzalmakról. A bolgárok a várost hosszabb időn át négy ágyuból bombázták, azért mert a lakosság és miliczkatónák egy bolgár csapatot visszavertek. A bombázás előtt a bolgár katonák és komitácsik behatoltak a városba és ott általános fosztogatást és mészárlást rendeztek. Eközben az összes középületeket, a püspöki palotát, a zsinagógát és a keleti bank fiókját felgyújtották. Bár a lobogó ki volt rá tűzve, az osztrák-magyar konzuli képviselet házát is kifosztották és aztán felgyújtották. Az olasz konzulátust kirabolták. Az amerikai dohánytársaság, melynek a raktárai elégték, óriási kárt szenvedett. Nagyon sok embert megöltek, vagy megsebesítettek. Most az egész város romokban hever. A kereskedők nagyrészenek minden portékája elégett vagy pedig a bolgár hor-dák elrabolták.

Athén, július 14. A görög lovasság, mely a menekülő bolgárokat a Strumicán át üldözte, 160 bolgár katonát és egy tisztet elfogott. Mielőtt a bolgárok Szereszt kiürítették, a volt rendőrfőnököt kényszerítették, hogy adjon át nekik 150 cziszterna petróleumot, melyel a keresztény negyedben a házakat felgyújtották és később, amikor a várost már elhagyták, kívülről belőtt golyókkal felgyújtották.

Bolgár jelentés

A budapesti bolgár főkonzulátus a szófiai külügyminisztériumtól a következő táviratot kapta:

A mai nap a bolgároknak valamennyi harcstéren fontos sikereket hozott.

A szerbek összes támadásait a Szultantepe—Patrica vonal ellen visszavertük. A szerbek nagy veszteségeket szenvedtek. A szerbek visszaverése után csapataink üldözöbe vették az ellenséget, mely Egripalánka felé vonult vissza. A szerbek Kocsanánál is támadást kezdtek, de itt is visszavertük őket és nagy veszteségeket okoztunk nekik.

A mi csapatunk e harcz után offenzívába ment át.

A görög balszárny támadását Doirantól északra csapataink visszaverték. A görögök tetemes veszteségeket szenvedtek.

Szófia, július 13. (Bolgár távirati iroda) A főhadiszállásról a következő távirat érkezett: A görög és szerb csapatokkal szemben álló bolgár hadsereg eredeti terve egyrészt a felszabadított területek megszállása volt, melyeknek a különböző vitás kérdések rendezése után Bulgáriához kell vala tartozniok, másrészt a bolgár királyság területének megvédése esetleges szerb invázió ellen. A csapatok összpontosításánál a vezérkart, tehát csakis ezek a megfontolások vezették, mindennemű agresszív szándék nélkül. A hadműveletek kezdete óta a mai napig az egész szerb hadsereget a 7. bolgár hadosztály tartóztatta fel, mely szinte egyedül tíz napon át harczolt, az egyenlőtlen küzdelmet becsülettel és méltóan harczolta meg és még mindig, sakkban tartja makacs ellenfeleit. A többi bolgár sereg, nyíltan meg lehet mondani, nem végzett komoly hadműveleteket, kivéve Kutincev tábornok erőltetett menetelését, aki Knjazevacot megszállotta és már Pirotot fenyegette, amikor tisztán politikai okokból kénytelen volt Szerbia területéről kivonulni. Görögországban a háboru eleje óta mostanáig Ivanov tábornok hadseregének csupán gyenge osztályai operáltak, tisztán defenzív céllal. Ezek a gyenge és a görög tulerővel szemben szinte jelentéktelennek mondható kontingensek tíz napon át példátlan hősiességgel állottak ellen a görög támadásainak, miáltal meghiusították a szerb-görög tervet, mely-

nek kivitele talán végzetes lett volna negyedik hadseregünkre. Huszezer szurony, gyenge tüzérségtől támogatva, feltöltötte az egész görög sereget, míg a mi csapataink megszállották azokat a helységeket, melyeket elfoglalniok kellett. Ivanov serege, miután fényesen keresztülvitte ezt a nehéz operációt, most kitűnő helyzetben van, készen arra, hogy megtörje a görög hadsereg kétségbeesett erőfeszítéseit.

A szerbek sehol elő nem nyomultak, sőt több ponton visszavonulóban vannak. A szerb hadsereg csak mintegy 30 kilométernyire nyomult előre tíz nap alatt, mely idő alatt nem mulasztotta el az egyes megszállott helységeket elhamvasztani. — Mindazok a hírek tehát, melyek különböző bolgár csapatok vereségéről szólnak, hamisak.

Egy bolgár különítmény, mely július 11-én felderítésre Szeresz környékére ment, mintegy ezer főnyi görög csapatra bukkant, mely a harcz után részint a városba, részint a szomszéd hegvekre vonult vissza. Amikor a bolgárok Szeresz közelébe érkeztek, a visszavonuló ellenség felgyújtotta az élelmi és lőszerraktárakat, amelyeket nem lehetett megmenteni. A nagy szél miatt csakhamar az egész város lángokban állott. Egymás után égett le a bolgár, azután a görög és török városrész. Az ellenség azalatt, míg a bolgárok a tűzoltással voltak elfoglalva, megtámadta a fegyvertelen bolgár és görög lakosságot és azt lemészárolta.

Szófia, július 14. A bolgár táv. iroda jelentéi: Az e hó 10-ére virradó éjjel a dedeagacsi bolgár őrszerevette, hogy egy görög gőzösről rakéta száll fel, mire a gőzös fényezője a görög konzul házát világította meg, ahol azonnal jelzést adtak valami lámpással. Másnap a hatóságok vizsgálatot indítottak a konzulátuson és megállapították, hogy nagymennyiségű fegyver és jelzőkészülék van ott elrejtve. A konzul letartóztatták. A görög benszülőttek a bolgár csapatokkal szemben feltűnően kihívó magatartást tanúsítottak. Többen a házakból lőttek a bolgár katonákra. Több bujtogatót letartóztattak. Amikor a bolgár csapatok megszállták Gevgelit, a lakosság örült, hogy a szerbek és görögök vekszalásaitól megszabadult, tárt karokkal fogadta őket. Amikor azonban néhány nap múlva a görögök nyomultak a városba, a lakosság futva menekült, attól tartva, hogy Gevgelit a görögök által elhamvasztott többi falu sorsa fogja utolérni. Az aggastyánokat, asszonyokat és gyermekeket, akik nem tudtak menekülni, a görög csapatok lemészárolták.

Elfogták az osztrák-magyar konzult

Szaloniki, július 14. A szerzeszi fosztogatás alkalmával az osztrák-magyar konzult a bolgárok elfogták és csak nyolcz óra múlva bocsájtották szabadon, miután hozzátartozói érte 12.000 frank váltságdíjat fizettek.

Szaloniki, július 14. A rettenetes órák alatt, melyeket a szerzeszi lakosságnak a bolgárok fosztogatásai következtében el kellett szenvedniök, Zlatko osztrák-magyar konzul házát is kifosztották és fölgyújtották, nem tartva tiszteletben a zászlót sem. Az olasz konzulátust is kifosztották. A legtöbb középület, a kaszárnya és táviróhivatal kivételével szintén elhamvadt.

Szaloniki, július 14. Král osztrák-magyar főkonzul, valamint Machiori olasz főkonzul ma automobilon Szereszbe utaztak, hogy a helyszínen folytassanak vizsgálatot a monarchia és az olasz lobo-gók meggyalázása és a konzuli képviselők megsértése, valamint a bolgárok által okozott károk ügyében vizsgálatot folytassanak le.

A Magyar Vörös Kereszt elindulása

Tegnap este 10 óra 15 perczkor a nyugati pályaudvarról indult el a Magyar Vörös-Kereszt Egyesület Szófiába menő missziója dr. Ádám László műtő, egyetemi tanársegéd vezetése alatt dr. báró Radvánszky Béla, dr. Szőlős Henrik és dr. Boytha András orvosokkal és hat ápolónéval, akiket Szilvay Margit vezető-néne vezetett.

Az Egyetértés szerkesztő-sége és kiadóhivatala VI., Váci-Körut 19. sz. alatt van

Az árvízveszedelem pusztításai

— Tengerfenék a Tisza-völgy —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 14.

Az országos árvízveszedelem, a zivataros időjárás, a jeges fergegek és felhőszakadások rettenetes pusztításairól tiszta képet mindmáig nem nyerhetünk. Egész nagy vidékek szigetelődtek, szakadtak el a közforgalomtól, honnét híradásokat sem igen lehet tovább juttatni. Az bizonyos, hogy egész országrészeket koldusbotra juttatott, leírhatatlan inségbe döntött ez az idej zivataros nyár. Egész vidékeknek a termését eltemette az iszapos áradat, a Tisza-völgye valóságos tengerfenék s bár helyenkint esőkkent is a veszedelem, a meglepetések, az újabb pusztulások még mindig nincsenek kizárva. Az erdélyi részekről is még mindig megdöbbentően keresztelkednek a siralmas vészhierek, melyekről jelentéseinket az alábbiakban összefoglalva adjuk:

Pusztulás a Tisza-völgyén

Nagyszőlősről jelentik: A Tisza áradása perczeréről-perczeré borzasztóbb arányokat ölt. Máramaros felső részeiben pedig még mindig szörnyű felhőszakadások táplálják a Tiszát.

A Visó folyó Borsza, Felsővisó, Petrova és Bisztra községekben ledöntötte a házakat, s elmosta az épülő vonat pályáját.

Legborzalmasabbak a Tisza rombolásai. Nyéresháza, Irhóc, Dombó, Darva és Bustaháza egy körül vannak fogva az árvíz gyűrűjétől, hogy megközelíteni sem lehet ezeket a községeket. Az árvíz borzasztóan megrongálta több helyen a Máv. töltéseit s már eddig négy helyen sodorta el a vashidakat. Emberi és állati holttesteket hőmpolygót a szennyes ár. Egész faházak usznak a vizen.

Ugocsa megyében még borzalmasabb adatok számolnak be a Tisza rombolásairól. Királyházán 30 ház dőlt össze. Tekeháza már eddig 12. Szirma, Gödényháza, Tiszahetény és Szászfalu teljesen víz alatt van. Még csak a segélyvitel is lehetetlen, olyan erővel hőmpolygót elő szikaágyából a Tisza. Az emberek a fák tetején ülnek napok hosszat éllenül, akik nem bírják a borzasztó megpróbáltatást, beléfullanak a sárga, szennyes hullámokba. Borzalmas látvány a sok uszó szerencsétlen, akik eltorzult arccsal menekülnek a rémes halál elől. Hullák hemzsegnek a vizen.

A Tisza felszárad óta nem vitt véghez olyan szörnyű pusztításokat, mint az utóbbi három napon. Tegnap Taracköz nevű máramarosi falu mellett döntötte ki a vasúti hid betonlábat s vágta el a közlekedést Máramarossziget felé.

A partmenti falvakban leírhatatlan pánik dühöng. A harangok éjjel-nappal konganak, a hullámok zavaros sárga hátán szénaboglyák, faházikók, bőlcsoék, állati és emberi hullák usznak lefelé.

Tekeháza ugocsa megyei község. — ahol a Tisza sziklamadréből kiszabadul — és a környék valóságos tengerfenék. A Tiszán átvezető nagy fahidat kegyetlenül megrongálta az árvíz.

Tiszahetény, Szirma, Sásvár, Forgóány és Csoma községeket teljesen körülfojtta a víztenger, a községekben mentésről szó sem lehet. A nyomorúságos sárviskók dűledeznék egymásután s temetik lakóikat maguk alá. Egy széles kertkapu uszik a vizen. Egy esőpp leánka kapaszkodik rajta. Ugy veli ki az ár a tulsó partra.

Tiszaujvári jelentés szerint: mióta a Tisza víza szabályozva van, olyan árvízre és pusztításra az emberek nem emlékeznek, mint a milyen óriási pusztítást csinált a szombaton megindult árvíz.

Nem lehet a kétségbeesést és nyomorúságot annyira vázolni, hogy csak halvány képet is lehetne alkotni a történetekről.

Szombaton az emberek arra ébredtek, hogy a Tisza medréből kilépett és a Fő-utca végén elterülő úgynevezett „Holt-Tisza” gödrét elöntötte. Ennek az áradásnak nem tulajdonítottak nagyobb fontosságot, de délelőtt 10 órakor az előljáróúrhoz már több sürgöny érkezett, amelyben figyelmeztették a várost a veszélyre.

Bartók Mihály jegyző azonnal értesítette a lakosságot a veszélyről, maga kocsiárra ült, a Tisza hidjához hajtatott, ahonnan a veszély érkezhett és tőle telhetőleg azonnal intézkedett a veszély elhárítására. Telefonon érteztette a megye központját, Nagyszőlőst, honnan katonai segítséget kért. Dél-élelőtt 11 óra után az ár annyira fejlődött, hogy néhány pillanat alatt minden védőtöltést, országotat keresztülszakított, az egész várost elöntötte és már nem is lehetett másra gondolni, csak a vízbe szorult emberek életének megmentésére.

Bogár Vilmos segédjegyző többedmagával csónakra ült — az egész városban mindössze három volt — és mentésre indultak. Ennek a gyors munkának köszönhető, hogy emberéletben nem esett kár. Siralmas képet nyújtott ez a mentés. Néhány

százan ugyszólván meztelenül voltak kénytelenek elhagyni lakóhelyüket.

Harangok félrevertése, sírás, egettépő jajgatás mindenütt, térdreesve könyörögtek a mentőcsónakoknak, hogy vegyék fel őket és a kiknek nem jutott hely, hajokat tépve őrijongtek.

Kora délután a központból, Nagyszőlősről megérkezett **Vitkay Sándor** főszolgabíró, **Naqyday Ferenc** tb. főbíró és **Lator István** vezetésével a nagyszőlősi önkéntes tűzoltóság 20 tagja. Ezek azonnal munkához láttak, gátakat emeltek és minden lehető elkövettek a víz továbbterjedése ellen és a lakosság megmentésére. A lakosságot száraz helyen, iskolákban elhelyezték, az éhséget kenyérszálással enyhítették.

Vasárnapra virradóra apadni kezdett a víz és kezdődött a nyomor, a víz okozta rombolás teljes egészében való kialakulása. Borzalmas képet nyújtott ez a házak romokban hevertek, a butorokat, ágynevelőket, mindent elsodorta a víz.

Eddig még a kormány részéről nem történt semmi intézkedés, pedig a legfőbb ideje volna.

Az ár felszakította az állami utat és a vasúti töltéseket s elöntötte a **tiszaujvári, karácsfalvi és fancsikai** határokat is, 90.000 hold kaszára váró **buzatábla került víz alá**. A réműlet és éhínség borzasztóan dühöng a falvakban. Ezeket jutottak koldusbotra. A kár több millió korona. A vízbefulltak számát még nem lehetett megállapítani. Valószínű, hogy több száza fog rugni a halottak száma. **Tiszabecsénél csak a jejenyék látszanak**, meg a malom kéményének a hegye. Ennek a falunak a határában a Rákóczi-féle szabadságharc korában győzelmes esatát vívtak a kurucok. **Egy emlékoszlop áll a csata színhelyén aránitkőből, a tetején egy bronz turulmadárral. Csak a turul** látszik a vízből. Kesélynek tűnik fel, amely a vízbefulltak holttestét keresi.

Sátoraljai helyről jelentik, hogy Zemplén megye alispánja értesítette Sátoraljai hely polgármesterét, hogy a folyamérnökség jelentése szerint a **Tisza és Bodroq folyókra nagymennyiségű víztömeg zudul alá**, úgy hogy komolyan kell tartani attól, hogy a két folyó ki fog áradni. A polgármester a közeledő veszedelemről falragasok útján értesítette a város közönségét és a birtokosokat, hogy akiknek a két folyó partján takarmányuk vagy learatott terményük van, azt idejekorán helyezték biztonságba.

Szeged környékén is nagy a riadalom és temérdek a kár. **Szegedi** jelentés szerint a földmívelésügyi minisztérium szombaton jelentést adott ki, hogy a megáradt Tisza elöntéssel fenyegeti Szeged környékét. A földmívelésügyi minisztérium a szegedi folyammérnökség vezetőjéhez, **Jezernteky Ágost** műszaki főtanácsoshoz sürgős átiratot intézett, hogy legyen meg minden intézkedést az árvízveszedelem megállítására. **Közvetlen árvízveszedelem azonban nem fenyegeti Szegedet**, mert a sok millióba kerülő védgát éppen a múlt esztendőben készült el, de ha ez nem venné körül a várost, akkor az árvízveszedelem fenyegetővé válnék. Így csak tetemes kárról beszélhetünk, amelyet a kiöntött Tisza **Algyőn, Tápén** és a többi szeged-környéki és a Tisza mentén fekvő falvakban okozott. Elöntötte ezenfelül a Tisza a **hullámtereket** is és bedöntötte az ideiglenes nyári gátakat. Sok helyütt, például **Tápén** igen sok ház víz alá került, a gazdák **vetése elpusztult és a buzatövek legnagyobb része víz alatt van**. A kár hozzávetőlegesen 150—200.000 korona. Jellemző, hogy a környékben elöntött földek és különösen a lakóházakban felgyülemlett víz kiszivattyuzására nem gondolt a tűzoltóság és a rendőrség. A környéki parasztok kénytelenek voltak gyatra kis kéziszivattyúkkal kiszivattyuzni házaikból a vizet.

A tegnapi napon a Tisza elérte legmagasabb vízállását, de a folyammérnökségi hivatal jelentése szerint már tegnap délután apadás állott be, amely arra vezethető vissza, hogy a **Maros és a Körös** folyók szintén apadnak.

Zenta városa szintén sokat szenvedett az árvízveszedelemtől. A Tisza a zentai alsórakpartot elöntötte és a termőföldeket is félméteres víz borítja. Tegnap lett volna az új zentai városháza építési munkáinak befejezése, a melyet ünnepiesen akartak megülni. A zentai tanács azonban kijelentette, hogy az árvízveszedelemre való tekintettel nem tartja meg az ünnepélyt.

Szentesről jelentik: A Tisza folyton árad. Az ármentesítő társulat mérnökei a gátánál éjjel-nappal permanens szolgálatot tartanak. Veszély egyelőre nincs. A Tisza Szentes és Mindszent között 708 centiméter, a hármaskörös Kunszentmártonnál 712 centiméter magas.

Szegedről jelentik: A Tisza vasárnap éjjel új-

ból áradni kezdett és tíz centiméterrel emelkedett. A földmívelésügyi miniszter leiratban figyelmezteti a várost, hogy sürgősen tegye meg az övintézkedéseket.

Újabb felhőszakadások

Máramarosszigeti jelentés szerint tegnap hatalmas felhőszakadás volt az **Iza** völgyében. A folyók kiáradtak és hatalmas területet elöntöttek. Az ár **Máramarossziget közelében hat lából épült házát elsodort**. A házban **alvó emberek közül két felnőtt és három gyermek belefutott a vízbe**. **Banzsalyó** városrész, a vágóhid, valamint a jéggyár víz alatt áll. **A Tisza ismét emelkedik**.

Munkácsi jelentés szerint a többnapos, szakadatlan eső miatt a **Latoreza** vízállása oly magas, a milyenre **Munkácson** nem emlékeznek. A folyó több helyen kitört medréből, előlve a gazdag aratással biztató mezőket. A munkácsi Rákócziúti s egykét szélső ház udvara is víz alatt van s emberáldozatot is követelt az ár: a munkácsi—oroszvégi parton egy 30—35 éves asszony hulláját fogták ki.

Mátészalkai jelentés szerint a folytonos esőzés miatt csaknem egész Szatmármegye víz alatt áll. **Matolcsot** elöntötte a víz, lakossága kétségbeesítő helyzetben van. Az esési lép is teljesen víz alatt áll. **Opályi** községben szintén kiöntött a **Kraszna**, tönkretéve az összes vetéseket és a házakban is kárt okozott. **Olesvaapátit** a Kraszna elárasztotta. A mátészalkai esendőrség a személyvonatot be sem várva egy tehervonattal sietett Olesvaapátiba. **Nyírcsakoly** községben az esőzés a tavaszi veteményeket teljesen tönkretette. A nagyon szépnek ígérkező szénatermés teljesen elpusztult és a még lábon álló gabonafélék a kalászban csirázni kezdenek.

A szolnokdobokamegyei **Kötővölgyről** jelentik: **Julius 14-ike** sokáig emlékezetes napja marad **Szolnok-Dobokának**, különösen az északi részének, a melyet a **Lápos-patak** szel keresztül. A Lápos mentén terülnek el **Erzsébetbánya, Kötővölgy, Oláhlápos, Magyarlajos** községek. E helyeken a **folyton tartó esőzés igen érzékeny károkat okozott**. A más-kor jelentéktelen Lápost a folyton tartó esőzés annyira megduzzasztotta, hogy rohanó útjában hidakat sodort el és rongált meg, szegény emberek veteményföldjeiket mosta el s a sárgás, szennyes hullámok az **Erzsébet-tanya** telepét is végpusztulással fenyegette, mely telepen a kincstár 280 munkást foglalkoztat. **Erzsébetbányán** a Lápos több patak vizét veszi fel s ezek annyira megnövesztették a medrét már-már tullepő Lápos patak vizét, hogy a bányatelep előtt kitört medréből s a gépház falát is már körülvette. A bányatelep vezetője **Soós Lajos** tanácsos s **Lehoczky Aurél** mérnök 36 óran át tartó munkával s az összes kirendelt bányamunkásokkal sikerült a vizet elvezetnie s ezáltal a bányaműveket megmenteni. Emberemlékezet óta a Lápos még ily pusztítást nem vitt végbe útjában.

A szolnok-dobokamegyei **erzsébetbányai** nagy hidat és több kisebb hidat a hegyi patak elsodorta. A **Mármarosból Szolnok-Dobokába, Magyarlápóstól Kapnikbánya felé vezető kohóvölgyi nagy összekötőhidat Pösch Adolf kohómérnök élete kockázatásával ideiglenes kötésekkel megmentette s a gyalogközlekedésre fentarthatóvá tette.**

Máramarosszigetről jelentik: A **Róna** folyó áradása a **nagy zivatar** miatt korán nyugvóra tért **lakosságot álmában lepte meg**. A **quorsan jött áradás házakat sodort el s ezeknek lakói menekülni sem tudtak**. A vízbefullt áldozatok számát tizenöt-re teszik. **Taub József** alsóronai lakosnak és feleségének holttestét megtalálták, a többit keresik. **Máramarosszigetre** a **Róna** vizárja este 9 órakor érkezett meg. Az itteni köznép csakugy, mint a közeli falvak lakossága igen előléendő magatartást tanúsít, mert ahelyett, hogy segitenének a bajbajutott emberekben, a vizen uszó pálinkás- és boroshordókat, zsiros és turós bődönöket halászszak s a zsákmánynyal eltűnnek. Az áradat dögölt háziállatokat, házfedeleket és házi butorokat sodor. **Felsővisóról** ma érkezett meg az első posta olyképp, hogy **falu-ról-falura** más-más gyalogküldöncz hozta, **Löcséről** száz katona érkezett.

Szatmár körül

Szatmárnémeti-t jelentés szerint vasárnap délután félhárom órakor a **darai védőtöltésnél** az ár elérte a töltés magasságát. A vizet emberfeletti erővel nyulgátak segítségével tartják medrében.

A fáradhatatlanul dolgozó katonaságot délután **Budapestre** érkező utázcsoapatok váltották fel. Ha nem sikerül a darai védőtöltést megerősíteni, **Szatmárnémetit** is elönti az árvíz.

Udvári, Berend, Maqosfalu, Naqksomkut községek vízben állanak. Délután az ár **Mezőaranyos** községbe tört, ahol igen sok ház összeomlott.

Szatmárnémetiben vasárnap délután hat órakor a villamtelepnél a víz átcsapott és **kitört a gáton s a villamtelep eurészét elöntötte**. A villamtelepi közuti vashidon, amely a várost a külterülettel köti össze, a közlekedést elzárták, minthogy az ár a hidig emelkedett. **Patóházaól az ár három-**

ezer öl fát h
lovások jönn
saját védelme

Szatmár
a darai töltés
polgároknak
lést a lehető
des apadás le
fenyeget. A k
rad, amelyet
szomszédos
vágni a gátal
el, hanem ink
fél kilencz ó
Szatmáron es
vizállás maga

Szatmár
hogy a Szam
5 méter 30 c
csinált. A ves

Szatmár
volt itt és a
óta apadt, me
somkúti vona
akadt, mert a
Hosszuzemzőn
szintén Szatm

Mátészal
mialt csakne
Matolcsot elő
helyzetben va
áll. Opályi k
tönkretéve az
kárt okozott.

a falut. A má
be sem várva
tíba. Nyírcsak
teményeket l
ígérkező szén
lábon álló g
denek.

A maros
szakállról. H
igen sok tíz
határában, a
jégeső alatt
Meg kell jeg
felett volt, ha
völgyekatlanba
jegeket a leve
tíz kílós és ö
nyokat össze
község határa
mérte a péld
páni hivataln

Marosuj
kincstári só
azokaf. A Ru
a Stefánia-áb
elpusztította.
nyászni és ig
van. Az ár e
hol sóvágók l
pedtek, egész
tudják, hogy
teljesen besű
koldusbotra.

Marosvá
jelentékeny
veszedelem e
közlekedő a
keddig vonat
vármege leg
kamrája, a M
terményei el
rom millió.
több emberé
nok. Az árví
földgáz és sz

Gyulafe
dása Gyulafe
öntötte. A la
A házak egy
van rongálva
lett lakosság
telen volt a
kérni az insé
nap rendkívi
doskodni fog

Marosill
erős körgáta
faluban roha
rosillyénél a
vonatok még

Dévai je
viz vasárnap
viz vasárnap
növekedő víz
nul fölülmul
lik, két közs

ezer öl fát hozott magával. A falvakból állandóan lovasok jönnek segítségért, azonban a városnak saját védelmére sincsen elég munkaereje.

Szatmárnémetiben vasárnap este nyolcz órára a darai töltést sikerült a fáradhatatlanul dolgozó polgároknak és katonáknak megerősíteniök. A töltést a lehetőség szerint felemelték. Minthogy csendes apadás látható, katasztrófa e pillanatban nem fenyeget. A katonaság éjszakára is a töltésen marad, amelyet szigorúan kell őrizni, minthogy a szomszédos falvakból a földművesek át akariák vágni a gátakat, hogy a víz ne a földjeiket áraszsa el, hanem inkább Szatmár városát. A falvakból este fél kilencz órákor szintén apadás híre érkezett. Szatmáron este nyolcz óra negyvenöt perczkor a vízállás magassága hat méter és tíz centiméter.

Szatmárnémetiből jelentették hétfőn délelőtt, hogy a Szamos egész éjjel apadt. Reggel kilenczkor 5 méter 30 centiméter. A katonaság a víznek utat csinált. A veszedelem elmúlt.

Szatmárnémetiből jelentik: Délután óriási eső volt itt és a környéken. A Szamos, mely ma reggel óta apadt, megint áradni kezdett. A nagykaroly—somkúti vonalon a közlekedés Barkafalunál megakadt, mert a töltést az ár elsodorta. Taraczközön, Hosszmezőn, Visóvölgyben és Barnabáson, ugyszintén Szatmáron szakad az eső.

Mátészalkáról jelentik: A folytonos esőzés miatt csaknem egész Szatmármegye víz alatt áll. Mafolesot elöntötte a víz, lakossága kétségbeesett helyzetben van. Az csesdi láp is teljesen víz alatt áll. Ópályi községben szintén kiöntött a Kraszna, tönkretéve az összes vetéseket, és a házakban is kárt okozott. Olesvaapátiban a Kraszna elárasztotta a falut. A mátészalkai csendőrség a személynovatot be sem várva, egy lehervonattal sietett Olesvaapátiba. Nyíresaholy községben az esőzés a tavasi veteményeket teljesen tönkretette. A nagyon szépnek ígérkező szénatermés teljesen elpusztult, és a még lábon álló gabonafélék a kalászbán csirázni kezdenek.

A Maros-mentén

A marosmenti jégszakadást megerősítik Erdőszakállról. Hitelesen jelentik, hogy mázsás jégek és igen sok tíz kolós jég csakugyan volt Erdőszakáll határában, ami ugy magvarázható meg, hogy a jégeső alatt ciklon pusztított a völgykötletben. Meg kell jegyezni, hogy a ciklon nem a község felett volt, hanem a község háta megett lévő erdős völgykötletben. A ciklon a galambtojás nagyságu jégeket a levegőben összekeverte, ezek faujak össze tíz kolós és öt darab mázsás jéggé. Ezeket a példányokat összefagva és szétrepedve találták meg a község határában. Nagy Vilmos körjegyző mérte a példányokat és jelentést tett róla az alispáni hivatalnak.

Marosújvári jelentés szerint a marosújvári kincstári sóbányákba betört a Maros és elöntötte azokat. A Rudolf-aknát érintetlenül hagvia a víz, a Stefánia-aknát azonban, amely négyszer akkora, elpusztította. Ebben soha többé nem lehet sőt bányászni és így az államnak milliókra menő kára van. Az ár elöntötte a Bosznia nevű városrészt is, hol sóvágók laktak. A sóbánya és a városrészt besüppedtek, egész házak süppedtek be a földbe és nem tudják, hogy melyik pillanatban fog az egész föld teljesen besüppedni. A sóbányák hatezer munkása koldusbotra jutott.

Marosvásárhelyi jelentés szerint az ár újabb, jelentékeny apadása következtében a közvetlen veszedelem elmúlt. Három nap óta ma jött az első közlekedő alkalmaság: egy automobil. Hétfőig-keddig vonat még nem járhat. A helyzet az, hogy a vármegye legtermékenyebb vidéke, valóságos élőkamarája, a Maros-Nyárádvölgy és Kisküküllő-völgy terményei elpusztultak. A kár vagyonban két-három millió, emberélet kettő-három pusztult el. A több emberáldozatról szóló tulzott hírek valótlannok. Az árvíz után Marosvásárhely külvárosában földgáz és szénsav tört elő.

Gyulafehérvári jelentés szerint a Maros áradása Gyulafehérvár városnak három városrészt elöntötte. A lakosságot ki kellett telepíteni házaikból. A házak egy része összedőlt. Sok ház erősen megvan rongálva és összedőléssel fenyeget. A kitelepített lakosság nagy nyomorban van és a város kénytelen volt a belügyminisztértől táviratilag segílyt kérni az inségben levők számára. Maga a város holnap rendkívüli közgyűlést tart és ideiglenesen gondoskodni fog a károsultak segélyezéséről.

Marosillyéről jelentik, hogy Marosillyén az erős körgátat a múlt éjszaka az ár áttörte. A víz a faluban rohamosan terjed és ellepi a házakat. Marosillyénél a vasuti vonal veszélyeztetve van, de a vonatok még mindig akadálytalanul közlekednek.

Dévai jelentés szerint a szombaton jelzett árvíz vasárnap óriási mennyiségben jelentkezett. A víz vasárnap egész napot ártott. A két nap óta növekedő víz az előző heti árvizet hasonlíthatatlannal fölülmulja. Gyulafehérváron felül, mint jelenlik, két községben a víz a házakat ellepte és a csá-

lados férfiak gyermekeiket hátukra kötözve, a fákra menekülnek, ahonnan katonaság segítségével jönnek le. Vasárnap reggel Gyulafehérvárról a marosvásárhelyi 21. honvédgyalogezred utáskülönítménye 15 emberrel és öt csónakkal Dévára érkezett és emberföltötti erővel végzik a mentési munkálatoakat. Az utásközvetlen kevesnek bizonyul és attól tartanak, hogy kimerülnek. Gyulafehérvárról éjjel velt hivatalos jelentés szerint, 80 tutajt az ár elszákitott a partoktól a rajta levő emberekkel együtt. Három embernek sikerült megmenekülni, a többi a tutajokon maradt s sorsuk egyelőre ismeretlen. A megyében a hatóságok intézkedésére mentésükre csónakok czirkálnak a Maroson. Marosolyos víz alá került.

Alvinczi jelentés szerint a Maros folyó és Alvincz patak kereszteződésénél fekvő Alvincz városa a kiöntött ár miatt teljesen víz alá került. Iszonyu pusztulás mindenfelé. A földekben és a lakóházakban több száz ezer korona kárt tett az árvíz, emberéletben azonban nem esett kár. Pongrácz szolgabíró ma katonasággal szállt ki az elöntött helyeken. Mára a víz apadni kezdett.

Marosvásárhelyi jelentés szerint az egész Maros-Torda vármegyét elöntötte a víz és víz alatt van az egész Nyárádmente, Nyárádszereda, Szovátfürdő, Szászrégen, a herbusi fatelep, az összes falvak. A kár a megyében egymillió korona. A belügyminiszter hatszáz ezer korona segílyt folyósított.

Tschli jelentés szerint a király a marostordai árvíz kárvallottjainak fölségülésére tízezer koronát adott.

Kisjenőről jelentik: A Fekete-Körös és mellékfolyója kiöntött. Minden perczben elárasztással fenyegeti a közeli községeket. Schill József Arad megye főjegyzője, Csukay Gyula kisjenői főszolgabíró és a kisjenői ármentesítő társulat kiküldöttjeinek vezetésével nagyszámu katonaság dolgozik a gátakon és elhárítják a fenyegető veszélyt.

Déváról jelentik: A Maros áradása folyton növekedik. Sáralfvát a víz egészen elborította és a lakásokba az ablakokat ömlik a víz. A csendőrség segílységével tömegesen lakoltatják ki a lakosságot az elöntött házakból. Déván ma délig három ház összeomlott és öt ház beomlása minden perczben bekövetkezhetik. Tizenhét házból kilakoltatták a lakókat. A városi tanács a sujtott lakosságnak élelmiszert osztal ki. Marosnémetiben ma délelőtt egy ház beomlott. Hivatalos értesítés szerint az államvasutak ma délben a délkeleti vasutvonalokon az összes szállítást bizonytalan időre beszüntette. Kolozsvár s Nagyváradon át a forgalom helyreállt. Marosillyén alul a lugosi vonal töltését az ár megbontotta. A kormány Hunvadmegye részére ötezer korona segílyt utalványozott. Az elöntött terület meghaladja a 35.000 katasztrális holdat. A kár több millió korona. Az óriási kár miatt a nyomorúság enyhítésére nagy összegre volna szükség, valamint terményekben és gabonában is nagy az inség.

Déváról jelentik: Az árvíz szakadálytalanul növekszik. A megáradt Maros vízének zugása kilométerekre elhallatszik; Déva házainak tekintélyes része kétméteres víz alatt áll. A gazdák marhaállományát csak úgy tudják menteni, hogy tutajokhoz kötözve usztatják át az elöntött részekben. A várhegy alatti másfélméteres és kétméteres kerítésekkel semmi sem látszik ki. Az Aradra vezető országot hidjait a víz elmosta, az országoton két méter magasan áll a víz, ennek következtében a közlekedés teljesen meg van bénítva. A dévai lapályon nyolcz kilométer szélességben és tizenöt kilométernyi hosszúságban mintegy 120 négyzetkilométer kiterjedésű részen átlag két méteres a víz. A hatóságok permanenciában vannak. A postahivatalokban éjjeli szolgálattal rendszeresítették. Algyógy, Gyalmar és Benczencz községek nagy veszedelemben vannak. Az országotakon és a megyei utakon a közlekedés el van zárva, mert az árvíz több nagy hidat lerombolt.

A szamosvölgyi veszedelem

Dési jelentés szerint az árvíz által megrongált táviróösszeköttetést a fővonalakon szombaton estére helyreállították. A vasuti összeköttetés azonban Dész és Besztercze, ugyszintén Óradna és Bethlen állomásokkal még mindig szünetel és a kocsival való közlekedés is nagy veszéllyel jár. Az ár elpusztította a Sajó vasuti hidját is, a nagy vasuti töltést pedig mindkét oldalon elszákitotta. Bethlen községet a dési gyakorlatról hazatérő beszterczei honvédkatonák mentették meg a végveszélytől. Gróf Bethlen Pál és gróf Bethlen Andrásné kastélyait a víz teljesen körülzártta, úgy hogy a kastélyok lakóit csónakokon mentették ki. A Szamos folyó völgyében a termés lábon nem maradt meg. Beszterczei jelentés szerint a beszterczenaszói

árvíz Kisdemeter, Szászuifalu és Várhely helységeiben óriási károkat okozott. Kisdemeteren ötvennél több kőház rombadólt. A lakosság hajléktalan. A telefon- és táviróösszeköttetés megszakadása folytán a hatóság csak későn értesült a katasztrófáról és a segílyt elkésve küldötte. A megyei építészeti hivatal alispáni rendeletre kiszállt. A vármegye teljesen el van zárva a világtól. Beszterczére már egy hete nem érkezett vonat. Levelek, hírlapok sem jöttek. A külvilággal egyedüli érintkezés még a távirat, miéért is éjjel-nappali szolgálattal rendeztek be, de az sem elegendő a megnövekedett forgalom lebonyolítására. Az árvíz az összes hidakat elsodorta. Az élelmet csónakokon hozzák a környékből. A bajt fokozza, hogy a két napi kedvező időjárás után ma újból megeredt az eső. A folyvón túl lakó beszterczei lakosok részére a katonaság ideiglenes hidat vert. Más helyeken csónakközlekedést tartanak fenn. A postaösszeköttetést kocsikon bonyolítják le. Az árvíz okozta óriási károkat eddig még hozzávetőleg sem lehet megbecsülni.

Székelykocsárdról jelentik, hogy a vasárnapra hajló éjjelen Székelykocsárd nagy része víz alá került. A falu határát már napok óta víz borítja. Vasárnap éjjel az ár behatolt Gombás József házába, elsodorta két ökrét, a vetőgépet, boronát. A ház lakói egy gazdátlan tutajra menekültek, amelyet szintén elkapott az áradat. A szorongó embereket csak a marosújvári hidnál tudták kiszabadítani veszedelmes helyzetükből. Székelykocsárd lakosai egész éjjel költöztek a hegyoldalra, ahol biztonságban lennének az árviztől.

Arad a Duna is

Mellékfolyóinak roppant víztömege félelmetesen megduzzasztotta a Dunát is, amely Budapestnél már az alsó rakodópartot nyaldossa. A Filatori-gát és Óbuda más külső részein, ahol mindig veszedelemmel jár a Duna áradása, már lába is kelt a Dunának, amely elhagyva partjait bemászott a rétekre és ostromolja a kicsi házakat.

Az óbudai áradásról a következőket közlik: — A Szentendrei-úti vám mögött van az Aranyárok, amely az óbudai hegyek vizét vezeti le a Dunába. Miután az esőzésektől a Duna vize is megdagadt, az árok nem tudta levezetni a hegyvizet, sőt a Dunából is beleömlött oly nagy vízmennyiség, hogy az árok partjait a víz elöntötte. Több kilométernyi területen víz alatt állanak a rétek és a közeli utcák lakóházai, amelyekből csónakokon szállítják ki a lakókat.

Aradról táviratozzák: A Maros áradása ma ideérkezett. Az árvíz ezuttal nagyobb, mint június végén volt. Soborsin mellett négyszáz hold aratásra váró föld került víz alá, a szemközti paron pedig Bules község teljesen víz alá került. A falu lakosai kénytelenek voltak a padlásokra és háztetőkre menekülni. Lippán a part közelében levő kórház kertjét ellepte a víz.

A vasuti forgalom

A MÁV igazgatóságától vett értesülés szerint a tegnap délután történt felhőszakadás miatt a szatmár—bikszádi h. é. vasuton Busda és Avasujvár állomások között a pályát ismét alámosta a víz és így Busda és Bikszád között az összes forgalom szünetel és csak Szatmár, Kossuthkert és Busda állomások között tartható fenn. A nagykaroly—somkúti vonalon Barlafalu és Erdőszád állomások között árvíz okozta pályarongálás miatt a forgalmat beszüntették.

A szatmár—nagybányai h. é. vasut Nagybánya és Alsófernezely állomások között a forgalmi akadályt elhárították, az összes forgalom megindult. — A kolozsvár—lövisi vonalon Székelykocsárd és Harasztos állomások között a pályát sikerült annyira helyreállítani, hogy a személyszállító vonatok átszállással közlekedhetnek. A podgyász-, gyorsáru- és levélpósta-forgalmat áthordással tartják fenn. — Székelykocsárd és Marosújvár között a személy-, podgyász-, gyors- és teherdarab-áruforgalom megindult. — A Székelykocsárd—Marosludasi vonalrészén a forgalmi akadály részben elhárítván Marosludasig a személy- és podgyászforgalom átszállással, illetőleg áthordással tartatik fenn. — A Héjasfalva—székelyudvarhelyi forgalom teljes terjedelmében megindult. — A szamosvölgyi vasut Zsibó—nagybányai vonalán a forgalmi akadályt elhárították és az egész forgalom megindult.

Debreczeni jelentés szerint vasárnap a debreczeni máv. üzemvezetőség a területén lévő vasutvonalak megrongálásáról részletes jelentést kapott. A táviratok szerint a debreczen—körösmezői vonalon a kiáradt Tisza óriási pusztítást vitt véghez. Átere-szeket, hidakat sodort el, a pályát alámosta, úgy hogy a közlekedés csak átszállással tartható fenn. A máramarosi sóvasut vonalán a közlekedés szünetel. Az átszállás miatt a vonatok félórás késéssel érkeznek be. A nagykaroly—nagy-somkúti vonalon napok óta szünetel a forgalom. Már ugy volt, hogy a megrongált pályát helyrehozva, vasárnap megin-

ditják a vonatokat, de szombaton újabb áradás ismét tönkretette a vonalat s így közlekedésről szó sem lehetett. A máv. üzletvezetőség a munkások százait rendelte ki a veszedelemben lévő területekre, akik éjjel-nappal dolgoznak a vonalon. Tegnap Uhlarik Béla üzletvezető távirati intézkedésére a 85. gyalogezred két századát vezényelték ki a Tisza felső folyásához, hogy a megrongált pályatest rendezésében a már kimerült munkásoknak segítsenek.

KÜLFÖLD

A francziák nemzeti ünnepe. Párisból jelentik, hogy Longchampsban ma délelőtt 9 órakor Poincaré köztársasági elnök jelenlétében lefolyt az évenként július 14-én szokásos díszszemle. Az elnök több ezrednek, köztük néhány afrikai és algéri ezrednek, új lobogót ajándékozott, amelyeket hazafias beszéd kíséretében adott át nekik. A jelenlevők nagy lelkesedéssel fogadták az elnök beszédét és hosszasan éltették az elnököt és a hadsereget. Egy másik párisi távirat jelenti, hogy Brestben tegnap a zenés takarodónál nagy zavargások voltak. A szocialisták szidalmazták a katonaságot és a csendőrséget és csak akkor csendesedtek le, amikor a katonaságot szuronytszegezve vezényelték ellenük. Tizenegy zavargót letartóztattak.

Delcassé távozása. Pétervárról táviratozzák: Delcassé pétervári francia nagykövet küszöbön álló távozásának hírére meglepetéssel fogadják, de megjegyzik, hogy Delcassé csak ideiglenesen vállalta a pétervári nagykövetséget s már keresik is a méltó utódot. Az azonban bizonyos, hogy a harczi Delcassé majd csak a balkáni válság befejezése után távozik el Pétervárról.

Javaslatok a világbéke megővésére. Washingtonból jelentik: Bryan államtitkárnak a világbéke megővésére tett javaslatai immár végleges formában nyilvánosságra kerültek. Bryan javasolja, hogy egy nemzetközi vitás kérdés megvizsgálása folyamán a szárazföldi és tengerészeti fegyverkezések a status quo alapján változatlanok maradnak, kivéve ha az egyik fél harmadik oldalról megtámadja.

TÁVIRATOK

Uj összeesküvés Mexikóban

Newyork, július 14. Mexikóból érkezett távirat jelenti, hogy ott összeesküvést fedeztek fel több miniszter, köztük Huerta meggyilkolására. Egy képviselőt és tíz másik embert letartóztattak, akik azokban az utcákban, ahol a kabinet kisértelt tagjai voltak, bombavetésre készültek.

UJDONSÁGOK

NAPIREND. Naptár. Kedd, július 15. Római kath.: Apost. oszlása. — Prot.: Henrik. — Görög-orosz: július 2. — Zsidó: Thamusz 10. — A nap két reggel 4 óra 18 perczkor, nyugszik este 7 óra 52 perczkor. — A hold két este 6 óra 23 perczkor, nyugszik éjjel 12 óra 54 perczkor. — A miniszterek nem fogadnak. — **Nyitvalevő muzeumok:** Nemzeti Múzeum régiségtára 9—2-ig, Aquinumi Múzeum 9—4-ig, Erzsébet Múzeum 9—12-ig, Iparművészeti Múzeum (Nagymező-utca 8.) 9—4-ig, Iparművészeti Múzeum 9—1-ig, Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig, Ráth Múzeum (Városligeti fasor) 10—4-ig, Széchenyi Múzeum 10—12-ig, M. kir. Kereskedelmi Múzeum külkereskedelmi hirszolgálat és közszállítási osztály 9—2-ig, vám- és tarifaosztály 3—6-ig. — **Nyitvalevő képtárak:** Magyar Biedermeier kiállítás az Ernst Múzeumban (Nagymező-utca 8.), nyitva 9—4-ig. Belépődíj 1 korona. Állandó kiállítás a Könyves Kálmán művészeti szalonjában (Nagymező-utca 37—39.), nyitva egész nap. Történelmi Képesarnok, nyitva 10—2-ig. A Szépművészeti Múzeum régi képtára, nyitva 10—2-ig. A gróf Pálffy-gyűjtemény a Szépművészeti Múzeumban, nyitva 10—2-ig. Belépődíj ingyenes.

Időjárás. Hazánkban tegnap változékony, szeles idő uralkodott és a szél sok helyütt viharos jellegű volt. Kiseb-nagyobb esők inkább csak az ország keleti felében voltak. Legtöbb esett (10—30 mm.) Bihar-, Arad- és Krassó-Szörény-megyékben. A hőmérséklet emelkedett és maxi-

muma 28 C fok volt Zágrábban, minimuma 7 C fok Tátrafüreden. Jólát: Tulnyomóan száraz idő várható, további hőemelkedéssel.

Elfűnt 116,000 korona

— Kifosztott pénzes levél —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 14.

Rendkívül rejtélyes és szenzációs bűnyben nyomoz a budapesti államrendőrség. A késői éjjeli órákban a detektívserég a város területén futkos, bent a főkapitányságon dr. Nagy Károly detektív főnök személyesen vezeti a nyomozást. Az erélyes és széleskörű nyomozást egy arányában óriási sikkasztás, vagy lopás okozza.

Eddigi értesüléseink a következők:

Seidl Emil bécsi főhadnagy — mint azt a rendőri sajtóiroda közli — ma Budapestről sógorától egy pénzes levelet kapott, amelyben a külső jelzés és a levél írott tartalma szerint is száztizenhatezer korona volt belesomagolva. A főhadnagy, — mikor a levelet fölbontotta — megdöbbenve látta, hogy a jelzett pénzösszeg helyett a levél csomagolópapírost tartalmaz. Azonnal távirati uton értesítette erről az esetéről sógorát és a budapesti államrendőrséget.

A főkapitányságon óriási szenzációt keltett a késő esti órákban érkezett távirat. A központi ügyeletes tisztviselő azonnal jelenést tett Nagy Károly rendőrtanácsos, detektív főnöknek, aki személyesen vette át a nyomozás vezetését és nyomban folyamatba tette a szükséges intézkedéseket.

A nyomozás több irányban folyik. Egyrészt azt keresik, hogy a budapesti főpostán kiknek a kezén fordul meg ez a levél, másrészt annak a megállapításán fáradoznak, vajjon nem történt-e lopás a vasuton, vagy esetleg a posta megérkezése után Bécsben. A kiküldött detektívek még az éjszaka folyamán több érdekelt embert hoztak be a főkapitányságra, akiknek kihallgatása reggelig is el fog tartani.

A nyomozás első eredménye a következőket állapította meg: A Seidl főhadnagy édesanyja Budapesten, a Fehérvári-ut 40. számú házban lakik leányával és ennek férjével, Kerner Antal segédmérnökkel. Néhány nappal ezelőtt Seidl főhadnagy levelet írt édes anyjának, amelyben nagyobb összegű pénzt kért tőle. Az öreg asszony átadott száztizenhatezer koronát a vejének, Kerner Antalnak és megbizta azzal, hogy ezt a pénzt küldje el Bécsbe a fiának. A rendőrségen azt hiszik, és a nyomozás eddigi adatai azt látszanak bizonyítani, hogy a pénzt Kerner sikkasztotta el és a pénzes levelet már úgy adta fel, hogy abban csak csomagoló papíros volt. Kernert behozták éjjel után a főkapitányságra, ahol kihallgatása még egyre tart. Nem lehetetlen, hogy letartóztatás lesz a kihallgatás vége.

Kerner annak bizonyítására, hogy a 116 ezer koronát a borítékba belesomagolta, tanukat nevezett meg. Éjjel két óra után Nagy Károly detektív főnök néhány detektívvel kocsiá ültette Kernert, hogy a megnevezett tanukat felkutassák és kihallgassák.

A király nyaralása. Ischlből jelentik: Ferenc Szalvator főherceg, Mária Valéria főhercegnő és gyermekeik ma este 7 órakor nyári tartózkodásra ideérkeztek. A pályaudvaron a király fogadta igen szívélyesen a főhercegi családot. Különös szerencsével fordult a király unokái felé, akik kezet csókoltak. Ugy a pályaudvarhoz utaztában, mint visszatértek a nagyszámú közönség lelkes ovációkban részesítette az uralkodót, aki azokat igen szeretetreméltóan fogadta.

Augusztai főhercegnő Budapesten. Augusztai főhercegnő Nagytapolcsányból, ahol családjával együtt a nyarat tölti, tegnap Budapestre érkezett. A főhercegnő ma férjével, József főherceggel együtt automobilon Alcsuthra utazott Klotild főhercegnő látogatására.

A miniszterelnök feleségének kinttötése. Ischlből jelentik: A király gróf Tisza István miniszterelnök feleségének az I. osztályú Erzsébet-rendet adományozta. Dr. Uray István kabinetirodai utvari titkár a grófnénak azonnal megérkezése után megjelent a Bauer-szállóban s átnyújtotta a kinttötésről szóló legfelsőbb kéziratot.

Vilmos főherceg állapota. Bécsi jelentés szerint Vilmos főherceg ma délelőtt elhagyta a szanatóriumot és szülői, Károly István főherceg és Mária Terézia főhercegnő társaságában Saybuschba utazott, ahol a főhercegi család a nyarat tölti.

Magyar tudósok finnországi utja. A Helsingforsban megjelenő „Helsingin sanomat” című lap „Magyar tudósok Finnországban” címen hosszabb cikket közöl abból az alkalomból, hogy dr. Sebestyén Gyula és dr. Bán Aladár, mint a Folklore Fellows szövetség tisztviselői északi tanulmányutjukban Finnország fővárosába érkeztek. A folklore világhírű tudósa, dr. Krohn Károly egyetemi tanár nagy előzékenységgel fogadta a magyar küldötteket és megismertette velük a rendkívül gazdag finn és észtgyűjteményeket és azok rendszerét. A lap többek között ezeket írja: „Kedden érkezett két magyar tudós Helsingforsba, hogy megismerkedjék népköltési gyűjteményünk rendkívül gazdag finn és észtgyűjteményünkkel és szerzett tapasztalataikat a gyűjtemények rendezésében érvényesítsék. Egyikük, dr. Bán Aladár, már ezelőtt is járt Finn- és Észtorországban. Dr. Bán magyarrá fordította az észt Kalevipoeget és a finn irodalom számos jeles termékét. Dr. Sebestyén Gyula először jár hazánkban. Több magyar tudományos és irodalmi társaság tagja s a Folklore Fellows szövetség magyar osztagjának elnöke és jeles ismerője a magyar népköltésnek.”

Püspökavatás Hajdudorogon. Debreceni jelentés szerint Miklósy Istvánt, a hajdudorogi püspökség új püspökét október hó tizenharmadikán fogják fényes ünnepségek között felszentelni és hivatalába igatni. Az ünnepség Hajdudorogon lesz s az egyházi szertartást Fischer-Colbric Ágost kassai megyéspüspök végzi Drohobeczky Gyula kőrösi és Papp Antal ungvári püspökökkel. A hajdudorogiai Miklósy István püspökhöz a minap küldöttséget menesztettek. A püspökség emlékiratot adott át a püspöknek, hogy a székhelykérdés eldöntésénél legyen szószólója Hajdudorognak, amely az új püspökség létesítése körül félszázados tevékenységet fejtett ki s a legmesszebb menő áldozatra kész különféle papi és egyházi intézmények létesítésével.

Lembergi főiskolai hallgatók Budapesten. A lemergi technikai főiskola ötven hallgatója érkezett Budapestre szombaton este a bécsi hajóval. Szlaniszlav Gaciorovszky egyetemi tanárszolgálat vezetésével. A vendégeket gróf Stadniczky László, a magyar-lengyel egyesület elnöke és Miklósy Ferdinánd Leó, az egyesület titkára fogadták. Vasárnap délelőtt a Szépművészeti Múzeumot és a Széchenyi-fürdőt, délután az állatkertet és a Városligetet tekintették meg. Délután a Kurján, az Ország-házban, a Várban és a Müegyetemen jártak, délután pedig kimentek Kossuth Lajos sírjához. Itt Przedpelszky Ádám mondott beszédet és tette le a társaság koszorúját, amelynek szalagján ez állott: A legnagyobb magyarnak a hűséges lengvelek! A vendégek a hétfő esti vonattal a Tátrába utaztak, ahol egy hétig szándékoznak időzni.

A tápiószelzi feketehimlő. Tápiószelzi jelentés szerint a feketehimlő ott a mai nappal teljesen megszűnt. Az utolsó gyanús beteg rutén aratók is fekvőgyullant. A betegség fészke, Abraham-telepre elrendelt zárlatot a községi orvos ma feloldotta és az inficziált helyre kirendelt öt csendőr elhagyta őrhelyét. A veszedelmes bajt szerencsére sikerült csirájában és idejekorán elfojtani.

Baleset a Tegethoffon. Bécsből jelentik: A Tegethoff hadihajón a hó 11-én és 12-én kipurkálták az útegeket és a tűzvérségi berendezéseket. A próba úgy az ágyuanyag, mint a szerelés tekintetében kitűnő eredményt mutatott. A nyolczadik 30.5 centiméteres ágyutoronnyal egy 30.5 centiméteres ágyuból, melynek még nem volt meg a helyes elevációja, nem a helyes időpontban löttek, miáltal a hajótest a cső közelében légnymás következtében némi rongálódásokat szenvedett. A fedélzet és néhány tetőgerenda elgörbült és két kabinberendezés erősen megrongálódott. E rongálások helyrehozása két-három heti munkát kíván, de nem akadályozza meg a Tegethoff hajó a hó 14-én végbemenő szolgálataibaállítását. A javítások megtörténte után a hajó a hadiraj sorába lép.

A fiumei vegyészeti gyár tűzveszedelme. Fiuméből jelentik, hogy a régi vegyészeti gyárban a szuperfoszfátot őrölő malom legfelsőbb emeletén tűz támadt, mely elhamvasztotta a tetőzetet és egy villamos motort. A kár 20.000 korona. A tűz okát nem tudják, mert a tűz keletkezése idejében senki sem dolgozott a malomban.

A tengerbe pusztult százados. Konstaninápolyi jelentés szerint Hauschny százados, az osztrák kereskedelmi muzeum itteni kiküldöttje tegnap Stambulban, mikor egy bárkából kiszállott, a tengerbe esett. Tüstént utána eveztek, de megmenteni nem tudták. A százados elmerült a tengerben.

Meg
ban az egy-
Romainville
öt éves agg-
aki azelőtt
nyugdíjba v-
halt, egyedü-
szépségű M-
kijönni és a
tokban bará-
kodott ott-
éjszaka is k-
tak kettőjük
aki már be-
őreg semmi
dásokkal. T-
valami level
A levélben v-
Az öreg er-
amikor látta
lánya bűnös-
rántott elő.
sodik golyó-
durranásra
vérző holtes-

A K
aratószáj-
Köhner-csal-
földművesek
rint a gabon-
volna learat-
sában azon-
csak keveset
javítást kérte
zódéshez, m-
Az uradalom-
nyi főszolgá-
ulazott és a
qésért elítél-
elítélteket a

Bor
ron kerület-
nyában ma
következté-
tette.

Nag
fés szerint a
szerencsétlen
vonat az áll-
gonba. Az ő-
hogya gyors-
szelőrt. A g-
és huszonhe-
okát még ne-
óráig a szer-
ridi jelentés
szerencsétlen
amely zsufol-
összeültközt-
tiz meghalt.
könyven me-
ra akart me-
angol keelti
Colchester
expresszvona-
nyal, aminek
donya és els-
szen összetör-
sokkal, közé-
emlelkedve, o-
vétel nélkül
iratok szerin
fűtője és vor-
san megsebe-
villamos vas-
összeültközt-
sebesült.

Fell
seille közelé-
házában a r-
ház udvarába
kiszökné iqu-
lelő intézked-
akariák meg-

Ház
Fauszt Adél e-
vőjüket a kisp-
Debreczen-
Nándor, az ell-
szépkormányoz-
hűdés folytán
után nyugalom-
ítélet igazgató-
Tüz, D
utca 3. szám-
meretlen okból
nek nagy rész-
kép, műtárgy-
tesz ki.

Megölte a lányát. Párisból írják: Párisban az egyik külváros csendes utcácskájában, a Romainville-utcában néhány hónapja egy hatvanöt éves aggastyán vett lakást, Paul-Hubert Declé, aki azelőtt vasúti alkalmazott volt és öregségére nyugdíjba vonult. Az aggastyán felesége régen elhalt, egyedül lakott lányával, a husz éves feltűnő szépségű Marcelle-lel. Csak nagy szűkösen tudtak kijönni és a leány, hogy könnyítsen sorsukon, titokban barátokat szerzett. Később már alig tartózkodott otthon, egész nap a boulevardokat járta és éjszaka is későn járt haza. E miatt napirenden voltak kettőjük között a heves összetűzések, de a leány, aki már beleszokott a könnyelmű életmódba, az öreg semmi könyörgésére sem hagyott fel a kimaradásokkal. Tegnap az öreg azon kapta lányát, hogy valami levelet olvas, amelyet sietve elrejtett előle. A levélben valaki rendez-vousra szólította a leányt. Az öreg erőszakkal tépte ki kezéből a levelet és amikor látta a letagadhatatlan bizonyítékot, amely lánya bűnösségét megértette vele, hirtelen *revolvert rántott elő. Egy lövéssel a leányt terítette le, a második golyót a saját halántékába küldte.* Amikor a durranásra a szomszédok berohantak, csak két vérző holttestet láttak egymásra borulva.

A Kohner-család aratói. Az idei nyár első prátósztrájkjáról most érkezett jelentés a báró Kohner-család *mucsapustjai* birtokáról. Bácskai földművesek arattak a birtokon, ahol szerződés szerint a gabonát holdankint hét koronáért kellett volna learatniok. A sok esőtől megdőlt buza aratásában azonban nehezen haladhattak előre és így csak keveset kereshettek. Az uradalmi intézőségétől javítást kértek, de az intézőség ragaszkodott a szerződéshez, mire az aratók aztán *sztrájkba léptek.* Az uradalom jelentést tett a sztrájkról a jászberényi főszolgabírónak, aki nyomban a helyszínére utazott és a sztrájkoló munkásokat *szerződésességre* elítélte tizenöt—hatvan napi elzárásra. Az elítélteket a csendőrök bekisérték Jászberénybe.

Borzalmas bányarobbanás. Aubin. (Averon kerület)-ből táviratozzák: Az itteni közhányában ma bányarobbanás történt, amelynek következtében mintegy *husz bányász életét veszítette.*

Nagy vasúti katasztrófák. Párisi jelentés szerint a díjoni vasúti állomáson tegnap súlyos szerencsétlenség történt. A páris—marseillei gyorsvonat az állomáson belerohant hét ott álló vagonba. Az összeütközés rendkívül heves volt, úgy, hogy a gyorsvonatnak több kocsija is teljesen összelört. A gyorsvonat utasai közül *kettő meghalt és huszonheten megsebesültek.* Az összeütközés okát még nem tudják. A forgalom ma délelőtt tíz óráig a szerencsétlenség miatt megakadt. — *Madridi* jelentés szerint *San-Sebestiánnál* tegnap nagy szerencsétlenség történt. Két villamos vasúti kocsi, amely zsufolva volt kirándulókkal, tegnap délután összeütközött és teljesen összelört. *Az utasok közül tíz meghalt, több mint ötvenen pedig súlyosan vagy könnyen megsebesültek.* A közönség a bikaivadalarra akart menni. — *Londoni* jelentés szerint az angol keleti vasúton a norwich—londoni vonalon Colchester állomáson a London felé haladó expresszvonat összeütközött egy tolatómozdonyval, aminek következtében az expresszvonat mozdonya és első öt kocsija kisiklott és részben egészen összetört. Az első kocsi, amely tele volt utasokkal, középen ketté szakadt, azután a levegőbe emelkedve, oldalt vágódott, úgy hogy az *utasok kivétel nélkül mind megsebesültek.* Az eddigi táviratok szerint az expresszvonat mozdonyvezetője, fűtője és vonatvezetője meghalt és sok utas súlyosan megsebesült. — *Los Angelesből* jelentik: Két villamos vasút, mely zsufolva volt kirándulókkal, összeütközött. *Tizenkét ember meghalt, ötven megsebesült.*

Fellázadt rabok. Párisból jelentik: Marseille közelében a Saint Nicolas erőd katonai fogházában a rabok fellázadtak. Összegyűltek a fogház udvarában, *forradalmi dalokat énekeltek és kiszökni igyekeztek.* A katonai hatóságok megfelelő intézkedéseket tettek. A rabokat kicéheztetéssel akarják megadásra kényszeríteni.

Házasság. *Szelekowszky Gyula* művezető és *Fauszt Adél* é. hó 19-én, délután 4 órakor tartják esküvőjüket a kispesti róm. kath. templomban.

Debreczenből jelentik: *Wolafka Antal,* Wolafka Nándor, az elhunyt nagyhirű püspök fivére és volt jószágkormányzója, ma délután 56 éves korában szívizélhűdés folytán elhunyt. *Wolafka Antal* fizérének halála után nyugalomba vonult és az itteni Takarékos és Hitelezési igazgatóság tagja lett.

Tűz. Dr. *Tószeghy Albert* vállalkozó Munkácsy-utca 3. szám alatti lakásán ma délután még eddig ismeretlen okból tűz ütött ki, amely a lakás berendezésének nagy részét elhamvasztotta. Tömerdek nagyrésztük kép, műtárgy és bútor elpusztult. A kár 40.000 koronát tesz ki.

Felhívás előfizetésre!

Félszázados multtal a hátunk mögött, a jövőbe vetett erős hitünkkel és bizodalunkkal, kitartással, lelkesedéssel és szeretettel bocsátjuk ezt a lapot napról-napra világgá. Félszázados multunk a legerősebb tanulság arra, hogy az „Egyetértés” mindenkor a közönség igaz szeretetében harcolhatott Magyarország függetlenségi eszméiért. A függetlenségi és 48-as eszmék törhetetlen kiküzdésében az „Egyetértés” ennek a harcznak legszámottevőbb katonája volt. És ahogyan a multban, úgy a jövőben is egy pillanatra sem szűnik meg ez a lap szakadatlanul munkálkodni önálló államiságunk kiépítésén és a nagy függetlenségi eszmék diadalra jutásán.

Az „Egyetértés” mindig az első tudott lenni abban, hogy értesülései gyorsak és pontosak, frissek és megbízhatók legyenek. Hírszolgáltatásának nagy szervezettsége megengedi, hogy nemcsak politikai rovatában álljon az első sorban, hanem minden más téren is, irodalomban, riportban, színházi téren, közgazdasági, közigazgatási, törvényeségi eseményekben, a világ minden tájékról összefutó hírszolgálatban, messzemenő diplomáciai értesülései révén a külügyi politikában és mindenütt a jól értesültség, a megbízhatóság, a gyorsaság és a leglökételesebb hozzáértés szimbóluma legyen.

**Ez év augusztus hó 20-án,
Szent István napján**

külön pompás ajándékkal

**kedveskedik előfizetőinek
az „Egyetértés”.**

**Egy gyönyörű, nagy, impozáns
albumban mutatja be a magyar
tengerpartot, a magyar ten-
geret és annak környékét, illusz-
trációkban és ritűnően meg-
írt cikkekben.**

Az

Adria-szám

valóságos diszalbumba lesz a magyar tengerpartnak és ezt minden előfizetőnk augusztus 20-án díjtalanul fogja megkapni.

Julius hó elsejével új előfizetést nyitottunk az „Egyetértés”-re.

Előfizetési ár:

Egy évre ... 28.— korona
Fél évre ... 14.— korona
Negyed évre ... 7.— korona
Egy hónapra ... 2.40 korona

Szélhámos familia. *Polanitzer Nánán* öszeres, orrgazdasággal több házat szerzett *Erzsébetfalván* s mintegy százezer koronánul *vaqyont gyűjtött.* A család többi tagjai, *Pollák Mór,* *Polanitzer* sógora, *Erzsébetfalván,* a Hítel Márton-utca 3. szám alatt lakik, *szintén orrgazda,* a másik sógor *Pollák Samu* Bécsbe menekült. A szízes társaságban a harmadik sógor: *Jeremiás József* szélhámos könyöradománygyűjtő. Katolikus templomok és zsidó zsinagógák építése czéljaira van neki *hamis belügyminiszteri gyűjtési engedélye.* A detektívek nyomozzák a furfangos szélhámost, de eddig nem sikerült kézrekeríteniök, mert valahol az országban kószál könyöradományok után. *Pollák Samu* *Dominics* detektívnek sikerült Bécsből Budapestre csalni és leleplezni. Egy *erzsébetfalvai* polgár nevében levelet írt Bécsbe a *Julius Krausz* álnév alatt rejtőzködő *Polláknak,* hogy sürgősen jöjjon Budapestre, mert ötezer koronáért hamis pénz akar venni, *Pollák* Budapestre jött s egy körístercei kocsmában találkozott *Domanicscsal.* A detektívek rajta ütöttek s elfogák. Kilenzezer koronáról szóló takarékkönyvet találtak nála, *Pollák Mór* nál pedig tizenkétezer koronáról szóló takarékkönyvet találtak. Öt is letartóztatták.

Sikkasztó bankigazgató. A monarchia egykori hadügyminiszterének fia, báró *Kunenfeldi Kuhn Mór*itz, a *Deutsch-Alpenländische Volksbank* igazgatója — mint *Innsbruckból* jelentik — *óriási összegeket sikkasztott* a bank betétjeiből és a kezelés alatt állott alapokból. A sikkasztó bankigazgató, aki megszökött és aki ellen egész sereg feljelentés folytán a bíróság elfogató parancsot adott ki, a bankot annyira kifosztotta, hogy az *kénytelen lesz felszámolni.* A sikkasztó bankigazgató dusgazdag ember hírében állott, szökése óriási feltűnést keltett.

A Vigszínház igazgatójának balesete. *Faludi Sándor,* a Vigszínház igazgatója az éjszaka a Margit-szigetről a Márta Bérautó Társaság 16-os számú kocsián akart bejönni a városba. A szigeten minden lámpát eloltottak már, koromsötét volt és így *Farkas József* sofför nem vette észre, hogy a lóvasúti sinek mellett egy fatönk áll ki az utszélien és neki ment az automobilla. A gépkocsi felborult és szar árokba fordult. Csudálatos módon azonban sem a sofförnek, sem *Faludi Sásdornak* baja nem történt, csupán a gépkocsi ablakai törtek be. A sofför, amikor a baleset megtörtént, annyira megremült, hogy kiugrott az árokból és egyenesen a Dunának szaladt. Már bele akart ugrani a vízbe, amikor egy társaság észrevette és visszarántotta a part szélére. Bevitték a főkapitányságra, ahol elmondotta, hogy rémületében akart öngyilkos lenni. A rendőrség az automobil-baleset ügyében megindította a vizsgálatot.

Tragédia. Vasárnap megjelent az újpesti Károlyi-kórházban *Kovács Ignác* 49 éves festő s közölte a kórház irodájával, hogy beteg feleségét szeretné beszállíttatni a kórházba. Miután azt a választ kapta, hogy van hely felesége számára, elment de öt perc múlva *öt magát szállították be.* Az utczán *jobboldalt szélütés érte a festőt.* Délután szomszédai a feleségét is beszállították a kórházba s most a szerencsétlen házaspár *hat gyermeke apátlan-an-nyáttan maradt az üres lakásban.*

Orvosi hírek. Dr. *Palócz* speciálalista-orvos külföldre utazott. Rendeléseit augusztus közepén fogja ismét megkezdeni Budapestben. — Dr. *Herrmann Emil,* a budai poliklinikai ambulatórium főorvosa, a Budapesti Ujságírók Egyesületének szakorvosa, több hetit szabadságra utazott.

Egy sorsüldözött család. Nagyszalontán pár nap előtt történt, hogy *Kemény Károly,* az ismert *Kemény Testvérek* baromfi-export üzlet egyik tulajdonosa, háziorvosával beszélgetve összeesett és azonnal meghalt. Negyvenhat éves volt és hattagu családot hagyott hátra. A tragikus halálesetnek megrázóan szomorú következményei vannak. Az elhunyt egyik leánykája *súlyos beteg,* felesége *önkivületi állapotban* fekszik, öccse, *Kemény Sándor,* aki a cégnek Drezda mellett, Weinbóhlában levő üzletét vezeti, a haláleset hírére *összeesett és nagybetegen fekszik.* Mindehhez járul még, hogy az elhunyt egyik alkalmazottjának, *Farkas Istvánnak* fiatal felesége, aki takarítónő volt a családnál, a haláleset hírére *ideggyörcsöket* kapott, a temetés aktus alatt pedig összeesett s csak injekciókkal lehetett magához téríteni. Lakására szállították, ahol az éj folyamán meghalt. Szervi baja nem volt, a gvász izgalmai ölték meg.

Eltűnt leányok. *Friedmann Ilona* 14 éves házilány július 6-ika óta eltűnt szüleinek lakásáról. Fehér kalapot, fekete szalaggal, piros bluzt, sötét berakott szoknyát, fekete gombos cipőt viselt. Aki valamit tud távollétéről, értesítse szüleit, a Váci-utca 65. számú ház ajtó 2. sz. — Ugyancsak eltűnt *Grafl Ilona* soproni születésű varrónő hozzátartozóinak Üllői-ut 23. I. 43. szám alatt levő lakásáról. Eltűnésekor fekete aljat, fehér bluzt, sima kalapot viselt kócsagtollal. Aki valamit tud róla, értesítse hozzátartozóit.

— **Amerikai vasutassztrájk.** Newyorkból jelentik: A keleti vasutak személyzete elhatározta, hogy ha a vasúttársaságok nem ajánlanak fel elfogadható feltételeket, azonnal sztrájkba lép. Az alkalmazottak a maguk részéről nem tesznek több javaslatot.

— **Cochon a börtén.** Párisból írják: Cochon, az elnyomottak és hajléktalanok védelmezője, most ismét beszélt magáról. Legutóbbi egy mulatóban tette le hajlék nélkül maradt védecezeit, most a börtén szemelte ki a művelet színhelyét. A felvonulás nagy feltűnést keltett; elől haladt Cochon, aki egy kézi kocsit tolt maga előtt, ebben voltak a család összes ingóságai. Követte őt az apa, azután az anya és végül, nagyság szerint, hét gyermek, valamennyien kétségbeesítő módon masztosak. A börtén mellett állomásozó rendőrnek az utolsó pillanatban sikerült megakadályozni a behatolást és Cochonék elől becsukta a rácsot. Az érzékeny szívű börténeseket azonban annyira meghatótta a szivettépő látvány, hogy nyomban előszedték vaskos pénztárcáikat és sebtiben 170 frankot adtak össze a fedél nélkül maradt család részére.

— **Letartóztatott leánykereskedők.** Triestből jelentik: Stojacic házaspár egy főhadnagy nevére kiállított katonai igazolvány segítségével Lembergől három fiatal leányt hozott le Triestbe, ahol rosszhírű tanyát tartottak fenn. A leányokat azzal az ürüggyel csábították Triestbe, hogy jó állást szereznek nekik. A leányok — mikor látták, hogy lelketlen lélekfűfűk karmai közé kerültek — megszöktek és feljelentést tettek az illusztris házaspár ellen. Ma a rendőség Stojacic házaspárt letartóztatta.

— **Izgalmas szökés egy katonai börténből.** A nagyváradi garnizonárstomban a hadbírósg ítéletére várt Konec József, a hetes Vilmos-huszárezred közlegénye. Betörésért egyszer már három és fél esztendő fogságra ítélték, tavaly óta pedig ismét vizsgálati fogságban van, mert a nagyvakorlaton egy egész juhnyáját elhajította. A rab katonák vasárnap reggel istentiszteletra mentek. Szuronyos örök kísérték a menetet. Mire után Konec hirtelen felugrott a várbástvára és a sáncba vetette magát. Az örök észrevették a szökést. A huszár vad futással menekült. A káplár utána kiáltott:

— Állj, mert lövök!

A szökevény már kapaszkodott a sánc másik falán. Az őrséget felriasztották. A káplár vállához emelte fegyverét, célzott és lött. A golyó a huszár vállá mellett furódott a várfalba. A menekülő megrémült. Még néhány lépést tett, aztán lerogyott. Az őrség ezalatt elébe került és elfogta. Konec József vasat vertek és úgy vitték vissza a börténbe.

— **Halálozás.** Frisch Ignác szül. Weisz Hanny 74 éves korában hosszas és kínos szenvedés után a hó 11-én Tízitén meghalt. Az elhunytban dr. Frisch Ármán főorvos tanár és dr. Frisch Adolf főorvos Székesfehérvárról, édesanyjától gyászolja.

— **Rohstein** Albert budapesti magánzó, akit széles körben ismertek és becsültek, hosszú, gyötrelmes szenvedés után, 78 éves korában meghalt Budapesten. Az elhunytban Racz Géza a „Budapesti Hírlap” és „Esti Újság” munkatársa édesanyját gyászolja.

— **Vécsey** Zsigmond, Nagykanizsa város polgármestere, ma 46 éves korában egy budapesti szanatóriumban tüdőgyulladás következtében meghalt. A megveszte kiválóan becsült férfi pár nappal ezelőtt vakbélműtétnek vetette alá magát, az operáció sikerült is, de a hirtelen fellépett tüdőgyulladás váratlanul véget vetett életének. Holttestét Kanizsára szállítják és ott temetik városi dűzsőre.

— **Fodor-féle vívóterem** a Koronaherezeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítanak a gyermektorna- és vívásra.

Évek óta először szabadultam meg fájdalomtól.

— Egy pártatlan szerről. —

Szegedről írják: Amikor hirtelen megszabadultam a fájdalomtól, megmondtam a feleségemnek, hogy közölni fogom a lapokban, ha a fájdalom e hét végén nem térnek vissza, tudják meg más szenvedők is. Most már semmi kétség benne, hogy meggyógyultam. Meggyógyultam, miután éveken át éjjel-nappal borzasztó sokat szenvedtem. Mit meg nem ért volna nekem, ha előbb megismerem azt a szert, amely meggyógyított! Meg vagyok győződve róla, hogy mindenféle fájdalmat meggyógyít, zsábat, iszkiást és fejfájást is. Egyik sem lehet rosszabb az én fájdalomaimnál.

Ezért minden szenvedőnek tanácsolom, hozassa meg a gyógyszerárteréből a nagyon olcsó és biztos hatású Kephaldolt. Sohasem bánja meg ezt a kiadást. Két tablettát egyszerre bevéve azonnali megkönnyebbülést hoz. A készítmény teljesen ártalmatlan, ámbár hatása gyors és biztos.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

(*) **A Művészklub közgyűlése.** A Művészklub megalakulásakor egy művészesoprot tudvalevőleg kivált a klub vezetőségéből, melynek folytán a klub tisztikarában és választmányában hézagok támadtak. A művészek között támadt ellentétek annak idején feltűnést keltettek és egy időre meggátolták a klub progresszív munkájának fejlődését. Ezek az ellentétek lassankint elsimultak, a klub artisztikus helyiségeiben meghitt művészeti és társadalmi élet fejlődött ki, a főváros szellemi életének vezető elemei csatlakoztak a klubhoz, amely ma már abban a helyzetben van, hogy a maga elé tűzött ideális célznak és a hozzáfűzött reményeknek minden tekintetben megfeleljen. Az utóbbi időben számban erősen meggyarapodott klubtagok ma délután rendkívüli közgyűlést tartottak, amelyen gróf Teleki Géza elnök távollétében, akit betegség akadályozott a megjelenésben, Rippl-Rónai József festőművész elnököt, a folyó ügyek lejártyalása után megejtették a választásokat. Egyhangulag megválasztották: Beöthy László, Kernstok Károly alelnökké, Purjesz Lajos, Raskó Géza igazgatósági tagokká, Feiks Alfréd háznagyvá, dr. Vajda Ákos ügyvésszé, Könyai Elemér titkárrá, Harsányi Zsolt pénztárnokká. Választmányi tagok lettek: dr. Kovács István, Poor Bertalan, F. Beck Vilmos, Vesztróczy Manó, dr. Pfeiffer Ferenc, Aczél Ádám, Dery Imre, Miklós Jenő, Hervay Frigyes, gróf Somssich Géza, Cserna Andor, Relle Pál, Radó Richárd, Sebestyén Géza, Bölöni György, dr. Salgó Ernő, Z. Molnár László, Tuszkay Márton, Papp Mihály, Baruch Aladár, Rooz Rezső, Liptay Imre, Braun Sándor. A választások megejtése után Rippl-Rónai József elnök indítványára a közgyűlés táviratban üdvözölte az alsószuki birtokán betegen fekvő gróf Teleki Géza elnököt és Kernstok Károlyt, a klub új alelnökét, aki a napokban sulyos operáción esett át és most javulás útján van. A közgyűlés a mai választások alkalmával az üresedésben levő vezetőhelyeknek csak egy részét töltötte be, mert a klub számúze kemeléből a kieséses és a művészet magasabb szempontjaival össze nem egyeztethető pártpolitikát a hátra levő helyeket öszi rendes közgyűlésen művészi életünknek hivatott képviselőivel kívánja betölteni.

(*) **Feldeczett Tizian-kép.** Egy olasz lap közlése szerint Helleschau község templomában egy valódi Tizian-képet találtak, amely Krisztust a keresztifán ábrázolja. A hír természetesen még megérősítésre szorul, mivel a kép szerzőjének megállapítását még szakavatott emberekkel akarják igazolni.

(*) **Magyar színház Brassóban.** A brassói magyar színház építésének ügye hosszas tárgyalások után végre dűlőre jutott. A brassói magyarság régóta agítál, hogy színészei fabódé helyett végre közházban találjon otthont. Öt évvel ezelőtt a brassói magyar szövetség telket kért a város tanácsától, hogy azon állandó nyári színházat építsen. A közgyűlés 1909-ben hajlandó volt a telket megadni, azzal a föltétellel, hogy a színház harminc esztendő múlva a város tulajdonába megy át. A tanács a miniszter felhívására most újabb feltételekkel állott elő. Ezek szerint a város hajlandó ingyen négyezer négyzetméter telket adni, amelyen a színházat öt éven belül fel kell építeni. Az épület csak színházi célokra lesz használható. A színházban évenként három hónapon át nem magyar nyelvű előadásokat tarthatnak, még pedig két hónapig ingyen. A tanács feltételeit a közgyűlés hosszasan vita után megszavazta.

(*) **Haydn-ünnep Kismartonban.** A kismartoni Haydn-dalegylet tegnap ünnepelte fennállásának ötvenedik évfordulóját, nagyszámu közönség jelenlétében. Szombaton este, az ünnepélyt megelőzőleg megkoszorúzták az egyesület egyik alapítójának sírját. Vasárnap délelőtti Felsőhegyen díszes koszorút helyeztek Haydn sírjára, délután pedig Kismartonváralján nagyszabásu hangversenyt rendeztek Haydn műveiből. Hangverseny után társasvacsora fejezte be a sikerült ünnepélyt.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM

* **A könyvtári kurzus befejezése.** A Muzemok és Könyvtárak Országos Főfelügyelősége ez évben is megtartotta a szokásos könyvtári kurzust, amelyet az idén több mint negyven vidéki könyvtárnok és levéltárnok hallgatott végig. A kurzus előadói: dr. Fejérfataku László, a Nemzeti Muzem Széchényi Könyvtárának igazgatója, Ferenczi Zoltán, az Egyetemi Könyvtár igazgatója, Varju Elemér, a kassai Felsőmagyarországi Rákóczi Muzem igazgatója és dr. Gulyás Pál Nemzeti Muzeműri őrv voltak. A kurzus befejezése után a résztvevők végiglátogatták a főváros nagyobb könyvtárait, a Tudományos Akadémia, az egyetem és a fővárosi könyvtárát.

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

⊙ **A magyar aviatikusok.** A vasárnapra hirdetett látványos fölszállások közül kettő elmaradt, csak Dobos István tartotta meg repülését Nagykanizsán. Az ügyes, fiatal pilóta tegnap délután öt órakor szállott föl a Spachulay-féle acélménoplánon gyönyörű repülését két ízben megismételte a nagyszámu közönség előtt. Kovasz András Szatmárnémetin akart repülni, de mint ismeretes, a Szamos a város védgátjait annyira fenyegette, hogy mindenki dolgozott és így nem lett volna közönsége a légi mutatványoknak. Székely Mihály szarvasi repülése is elmaradt, mert bár ötezer főnyi közönség gyűlt össze a repülőtérre, a nagy vihar miatt a kitűnő hadipilótának le kellett mondania a látványos repülésről. Székely és Kovasz elmaradt repüléseiket vasárnap tartják majd meg.

⊙ **Francia aviatikus bravurja.** Johannishali jelentés szerint Letort aviatikus ma hajnali öt órakor Párisban fölszállott és közben fölszállás nélkül egy óra tíz perckor ideérkezett.

⊙ **Szenné égett pilóta.** Tragikus szerencsétlenségről ad ma hirt egy párisi tévirat. Berlin aviatikus rábeszélte öreg édes atyját, hogy szálljon föl vele. Az öreg Berlin engedett fia hosszas unszolásának és ma reggel a versaillesi versenyterren felrepült. Nagy magasságban néhány kört írt le a repülőgép, majd leszállásra irányította Berlin a gépet, amikor vagy száz méternyire a földtől a benzintartály felrobbant. Az aeroplán lezuhant, utasait pedig maga alá temelve lángokban égett. A segítség már későn érkezett, mert akkorra a szerencsétlen légi utasok szenné égték.

⊙ **Az Alpeseken át.** Berni jelentés szerint Bider svájci aviatikus tegnap reggel felszállt, hogy az Alpeseken át Milanóba repüljön. Hat órakor áthaladt a Jungfrau fölött, majd Domorossolóban leszállt a rövidesen folytatja útját Milanó felé.

⊙ **Halálos repülés.** Strassburgból jelentik: Láschheim-Mühlhausenben a repülőtérre reggel 6 órakor Dietrichs 19 éves pilóta-növendék a leszállásnál annyira a földhöz ütdődött, hogy készülőre felborult és a pilótát sulyosan megsebesítette. Dietrichs néhány perc múlva meghalt.

FŐVÁROS

(*) **A főpolgármester szabadságon.** Ischlből jelentik: Dr. Heltai Ferenc, Budapest székesfőváros főpolgármestere nyári tartózkodásra ideérkezett. A főpolgármesteri teendőket Rózsavölgyi alpolgármester látja el.

(*) **A főváros egészségügyi viszonyai június hónapban.** A közigazgatási bizottság mai ülésén dr. Magyarevits Mladen tiszti főorvos a székesfővárosi közegészségügyi viszonyairól tett jelentést. E jelentés szerint a fővárosi közegészségügyi állapota viszonyítva a máius havéhoz, júniusban lényeges javulást mutat. A hevenyfertőző kórok összes száma 1789, tehát 629-el kevesebb, mint a múlt hónapban. A Szent László-kórházba felvettek júniusban 325 vörhenybeteg, kórházban visszamaradt 459. Az új Szent János-kórházba felvettek 23 vörhenybeteg, visszamaradt 27. A Bródy Adél-kórházba felvettek 11 vörhenybeteg, visszamaradt 13. A Stefánia-gyermekkórházba felvettek 11 vörhenybeteg, visszamaradt 9. Kórházban ápoltak 370, magánlakásban 61 beteget. Az összes fertőző kórok közül emelkedést mutat a gyermekágyi láz (+ 1), a lépiene (+ 1) és a trachoma (+ 4). A trachoma 63 esetben fordult elő, ebből azonban 57 vidékről és csak 6 fővárosi. Ellenben csökkent a hasi hagymáz (— 8), a hólyagos himlő (— 1), a kanvaró (— 379), a vörheny (— 101), a samárhurul (— 46), a roncsoló torok- és gégele (— 36), a bárányhimlő (— 28), a járványos tüllömírgylob (— 42), a vérhas (— 1), a járványos agy- és gerinczhártvalob (— 1) és a veszettség (— 2). A hajléktalanok menhelye egyletének négy menházában szállást kapott összesen 19.280 személy. A budapesti szanatóriumegyesület tüdőbeteg gondozó intézetében jelentkezett 957 beteg.

(*) **A rendőség június havi működése.** A fővárosi közigazgatási bizottsága ma délelőtti tíz órakor dr. Bárczy István polgármester elnöklésével az új városházán tartotta meg rendes havi ülését, amelyen az egyes hatóságok jelentéseit terjesztették elő. A jelentések közül a rendőség ez évi június havi működéséről szóló jelentése a következő: A m. kir. államrendőség bünygyi osztálya júniusban összesen 3909 bünygyi eset nyomozását fejezte be. Ezek közül 1196 volt bünygy, 2707 vétség, 320 az ember élete és testi épsége ellen, 3309 pedig a vagyon ellen irányult és 274 volt az egyébfajta bünygyek száma. A jelentés felsorolja azután a nevezetesebb bünygyek eredményeit, majd beszámol arról,

hogyan a rendőség 1719 egyébfajta bünygy közül 4100 szétválasztott egyébfajta bünygy honos, 5100 pedig 5100 mos vasutak között. Ezek között 1000 szétválasztott rendőri jelen közigazgatási hez beosztott működéséről a közúti vasutak műveik közlekedése permanenszátva teljesítik rendőrellenőrzés a három csoport. Bár csak lizer nap alatt 1890 seikbe foglalt.

KÖZ

A rendőség

A rendőség városg kongresszus kaptak:

Ötvennégyen a győri den részéből. A fővárosi rendőség távirat é foglalt rendőri igazgatási távirat megjelentés elnöklete választmányi rályi tanácsos egy keserű határozat melyet a kormányzó a köv-

A kongresszus lyozva vagyon aki szerint nevezett tagjai és egybegyűltek a köv. mint a városban, hathatóságok.

Kinosan I. tisztviselőkre, ban. A pár per rendőrtanácsos megemlítették, kat az áldatlan ködnak s mellyant nem tessz. Általános hely (Szolnok) indít a választmány akad polgármester helyzet ama n ezélokot, ami egyesülete küz a makói polgá

A választmány (Szatmár) azot szus Szatmár elfogadta.

Vasárnap kongresszusi ülésében, melynek pesti államrendőrség kérdésekről, „A rendőség” tak érdekes elemgye képviselő város képviselő

Közgyűlés loda éttermében résztvevői autók a város n szes résztvevők ahol is rendőri

A Tiszta szerint Liszny miniszterium k Hortobágy önt

ban. A víz a ahol halastava félmillió koronást haladéktal

tését ősszel m

hogyan a rendőrfőhad és tolonczügyosztálynál összesen 1719 egyént került közigazgatási elbánás alá, akik közül 479 egyént tolonczoltattak el. Az eltolonczolt egyének közül 1—5 évre kitiltatott 29 magyar honos, 5—10 évre 23 magyar honos, hosszabb időre pedig 5 magyar honos és 4 idegen. A villamos vasutak az elmúlt hónapban 19 balesetet okoztak. Ezek közül halálos sérüléssel végződött 2, súlyos sérüléssel 12, könnyű sérüléssel pedig 5. A rendőri jelentés megemlíti a főkapitányság közigazgatási osztályához, közlekedés ellenőrzéséhez beosztott detektívek és polgári ruhás rendőrök működéséről. E rendőrök három csoportra osztva, a közúti vasutak, a gép-járművek és a lófogatu járművek közlekedését ellenőrzik. A forgalom ellenőrzése permanens, vagyis a csoportok egymást váltogatva teljesítik a külső szolgálatot. Két detektív, egy rendőrelőőr és kilenc polgári ruhás rendőr végzi a három csoportban, összesen a fázasztó munkát. Bár csak tizenketten vannak, az elmúlt három hónap alatt 1896 feljelentést tettek és a feljelentéseikbe foglalt kihágási esetek száma 2756 volt.

KÖZIGAZGATÁS

A rendőrtisztviselők

Győri kongresszusa

Budapest, július 14.

A rendőrtisztviselők Győrben megtartott országos kongresszusáról a következő tudósítást kaptuk:

Ötvennégy rendőrtisztviselő gyűlt össze szombatra a győri rendőr-kongresszuson az ország minden részéből. A kongresszus elnökségéhez száznál több távirat érkezett, amelyben a hivatalukban elfoglalt rendőrtisztviselők jelentik be részvételüket és igazolják távolmaradásukat. A kongresszusi közgyűlést megelőzőleg dr. Annyal Armand kir. tanácsos elnöke alatt szombaton délután öt órakor választmányi ülést tartottak. Ez ülést, melyen a királyi tanácsossá kinevezett elnököt ünnepezték, egy keserű hangon megírt távirat zavarta meg, melyet a makói rendőrtisztviselők küldtek. A távirat szövege a következő:

„A kongresszuson való részvételben akadályozva vagyunk polgármesterünk álláspontja miatt, aki szerint nem közérdeki, miért is a hatóság összes tagjai és közegei ez uton üdvözlök szívből az egybegyűlést, kívánva, hogy az államosítás eszméjét, mint megmértőlönket tarthatatlan helyzetünkben, hathatós munkájukkal a megvalósítás felé vigyék. A városi rendőrség tisztikara.”

Kinosan hatott e távirat felolvasása a rendőrtisztviselőkre, izgatottan mozogódtak a padsorokban. A pár percznyi kínos csendet Miskolczy László rendőrtanácsos zavarta meg, aki is felszólalásában megemlítette, hogy ismeri hírlapi közlésekből azokat az áldatlan viszonyokat, melyek Makón uralkodnak s melyek fölött elsiklani lehetetlen. Indítványt nem tesz, de felháborodásának ad kifejezést. Általános helyesléssel fogadták el Kesik Ödön (Szolnok) indítványát, aki is indítványozza, hogy a választmány fejezze ki esodálkozását, miszerint akad polgármester, aki nem tudott fölemelkedni a helyzet ama magaslataira, melyről meglátná a közlekedőket, amikézt a rendőrtisztviselők országos egyesülete küzd. Az egyhangú határozatról értesítik a makói polgármestert.

A választmányi ülés végén Tankóczy Gyula (Szatmár) azon indítványát, hogy a jövő kongresszus Szatmárnémetiben tartassék, a választmány elfogadta.

Vasárnap délelőtt 10 órakor tartották meg a kongresszusi diszközgyűlést a város háza nagyeremében, melynek keretében Miskolczy László budapesti államrendőrségi tanácsos „Az államosítási kérdések”ről, Gégus Dániel rendőrtanácsos pedig „A rendőrség és gyermekvédelem” ezimén tartottak érdekes előadást. A közgyűlésen résztvett a vármegye képviselőjében Szodfiedt József főispán s a város képviselőjében Wermes Jenő polgármester.

Közgyűlés után társasébd volt a Royal-szálloda éttermében, ami után délután a kongresszus résztvevői automobilokon bejárták és megtekintették a város nevezetességeit. Hétfőn reggel az összes résztvevők vonattal elutaztak Esztergomba, ahol is rendőrkutya-versenyt tartanak.

A Tisza Hortobágyon. Debreczeni jelentés szerint Lisznyai Damó Tihamér, a földművelésügyi miniszterium kiküldöttje, tárgyalásokat folytat a Hortobágy öntözőcsatornákkal való ellátása dolgában. A vizet a Tiszából vezetnék a Hortobágyra, ahol halastavat is akarnak létesíteni. A költségekre félmillió koronát irányoztak elő. A versenytárgyalást haladéktalanul meghirdetik és a csatorna építését őszszel megkezdik.

TANÜGY

A svájci tanítók Budapesten. A f. hó 18-án Budapestre érkező svájci tanítók részletes utazási terve bevezető részében ismertetik a svájci tanítók dalosegyesületének történetét és megemlítik, hogy az egyesület előtt a következő három utiterv volt: 1. Lyon, Marseille, Riviera, Turin, Milánó, 2. Bécs, Prága, Drezda, Nürnberg, Stuttgart, 3. Bécs, Budapest, Triest, Velence, Bréma, Innsbruck. Az egyesület nagy többsége a harmadik utiterv mellett döntött. A bevezetésben végül a többi között meleghangú köszönetet mondanak a Budapesti Tanítóegyesületnek és a budapesti svájci segélyező-egyesületnek szíves előzékenységükért. A végleges utiterv szerint a svájci tanítók július 18-án délben 12 óra 30 perczkor érkeznek meg a nyugati pályaudvaron. Itt maradnak 18-án, szombaton és vasárnap hajnalban tovább utaznak a déli vasuton. A fővárosi tanítószög készült fogadástukra.

Iskola a szabadban. Az egészségügyi hivatal, a nevelő- és tanítézetek vezetőségei s a kórházak összefogtak Newyorkban, hogy erélyes harcot vívjának a tüdővész ellen. Azokat a gyermekeket, akikben a tüdővész megállapították, kizárják a nyilvános iskolákból és külön táborokba gyűjtik őket, hogy lehetőleg állandóan friss levegőn tartózkodjanak. Négy nagyobb csónak és a Vanderbilt-klinika tetőzetén alakított kert szolgálhat egyelőre a szóbanforgó célra. A gyermekek pontos megfigyelése máris megmutatta, hogy mennyire áldásos ez az intézkedés rájuk nézve úgy testi, mint szellemi tekintetben. Az a terv, hogy fentartják ezt a szabadlevegő-iskolát tölre is.

Felvétel a pedagógiai szemináriumba. A székesfőváros tanácsa pályázatot hirdet oly okleveles tanítóknak és tanítónők számára, akik az 1913—1914. iskolai évben a fővárosi Pedagógiai Szeminárium állandó továbbképző tanfolyamára rendszeres hallgatók felvételét óhajtatnak. A tanfolyam rendszeres hallgatóit a tanács 600 korona ösztöndíjjal fogja részesíteni. A tanfolyamra való jelentkezés történhetik az e célra készült jelentkezési lapokon vagy folyamodványnyal. A felvételt kérő úrlapokat vagy kérvényeket a tanfolyam vezetőjénél dr. Wesley Ödön főigazgatónál (VIII. Maria Terézia 8. sz. iskolai épület II. emelet) szeptember 5-ig kell beadni.

SPORT

Magyar atléták Berlinben. A Charlottenburger Sport Club vasárnap nemzetközi atlétikai versenyén. — amelyet Berlinben rendezett Németország második legnagyobb atlétikai egyesülete — három magyar atléta vett részt. Mező a 400 méteres síkfutásban, ahol harmadik lett. Kovács a távolugrásban a második díjat nyerte és Ujlaki Reszó, aki a gelyvetés győztese lett. Ujlaki még a sulydobás és a diszkoszvetésben is részt vett és mindkét esetben a harmadik helyre szorult. Taipale világrekorder és Buchholz mögött. A 100 és 200 méteres síkfutásokban Rau győzött, míg a 400 méter győztese Hermann lett.

A Budapesti Athletikai Club. az Üllői úti pályán rendezte vasárnap atlétikai versenyét, amelynek szenezációja volt: Jankovics István startja a rövid távon. A tavalyi kétszeres bajnokot és rekordert erős küzdelem után Rákos Jenő az MTK tehetséges ifjú sprintere mellszéllelleggel legyőzte. Részletes eredmények:

100 yardos síkfutás. 1. Rákos Jenő MTK 10.2 mp. 2. Jankovics MAC. — 1/2 angol mértföld. 1. Marschalkó Teofil MTK 2 percz 10 mp. — 100+220+300+400 m. staféta junior. 1. MTK (Gergely, Blastik, Helfer, Rádó). 2. Spárta. 3. BAK. — 3000 m. gyaloglás. (Ötös csapatverseny. 1. BAK w. o. Egyénileg: 1. Patak J. BAK 15 percz 30.2 mp. 2. Rátz BAK. 3. Róth BAK.

Budapest bajnoksága. (15 km-es). Bajnok: 1. Forgács Ferenc BEAC 57 percz 38.6 mp. — A hármas csapatversenyben: 1. BAK 12 pont. 2. MTE 15 pont. 3. BEAC.

Munkások versenyeznek. A tömegsport impozáns versenyének voltunk szemtanúi tegnap délután a Hungária-úti pályán. A Munkás Testedző Egyesület rendezte nagy országos atlétikai versenyét, amelyen csak szervezett munkások vettek részt, mint működő sportolók. Az egyes verseny-számoknak rendkívül sok résztvevője volt, úgy hogy több előfutamatot és középfutamatot kellett lebonyolítani, míg a döntőig érték. Így a 100 méteres síkfutás döntőjét kilencz elő és két középfutamat után tartották meg, amire a magyar sport történetében még nem volt példa. A győzelmek sportértéke nagyon csekély, de a propaganda célokknak teljesen megfelelt, ami az MTE-nek elég. Körülbelül 1500 halás nézője volt e versenynek, akik sűrűn tapsol-

lák meg az egyes győzteseket és a helyezetteket. Az utolsó szám a kötélhuzás volt, amelyet a mészárosok csapata nyert meg további nyolcz résztvevő közül. A győztesek a következők:

100 m. síkfutás. 1. Račko Károly 11.6 mp. — 400 m. síkfutás. 1. Hirschner János 58.6 mp. — 1500 m. síkfutás. 1. Račko György 4 percz 59 mp. — 5000 m. síkfutás. 1. Hellenberger Nándor (Zombor) 19 percz 6 mp. — Távolugrás. 1. Gévay Ferenc 5.28 m. — Magasugrás. 1. Kertész Lajos és Döme Ferenc 145 cm. — Sulydobás. 1. Endrődi Gyula 8.81 m. — Sulyemelés két karral. 50 kg. 1. Sutus László 16 emelés. — Kötélhuzás hatos csapatoknak. 1. Mészárosok csapata.

Budapesti atléták Aradon. Az Aradi Athletikai Club országos versenyére számos budapesti atléta rándult el. Az eredmények a következők:

60 yard. 1. Varga Jenő NSE 6.8 mp. — Magasugrás. 1. Pál Jenő AAC 1.76 m. — 220 yard. 1. Rajz Ferenc MTK 24.2 mp. — 120 yardos gátfutás. 1. Stelmár FTC 17.2 mp. — 1/2 angol mértföld. 1. Bukovinszky János MAC 2 percz 06 mp. — Helyből magasugrás. 1. Kiss KEAC 1.39 m. — 4+400 m. staféta. 1. ATE. — 1/2 angol mértföldes hardicap. 1. Bukovinszky János MAC.

Az OTE versenye. Szép számú közönség előtt rendezte az óbudai Torna Egylet vasárnap délután saját pályáján idei atlétikai versenyét, amelynek győztesei a következők voltak:

Távolugrás junior. 1. Rex MAFC 6.30 m. — 800 m. junior. 1. Zsoldos Károly MTK 2 percz 13.4 mp. — Diszkoszvetés junior. 1. Ladányi Adorján MAC 33.72 m. — 800 m. ifjúsági junior. 1. Gesztessy Elemér MAC 2 percz 22.2 mp. — 400 m. gátfutás. 1. Dr. Szerlemhegyi Ervin MAC 1 percz 06.6 mp. — Geregyvetés hardicap. 1. Szakáll Máté MOGAAC ser. 51.40 m. — 400+400+800+1700 m. Staféta footballisták részére 1. OTE 9 percz 43 mp. — 15+400 m. staféta 1. MAC.

A Kerékpár Derby. Vass Antal a Magyar Testgyakorlók Köre tagja nyerte meg nagy fölényvel a Kerékpár Derbyt, amely a Fővárosi Kerékpár Egylet rendezésében tegnap délután került eldötésre a Millenáris pályán nagyszámú közönség jelenlétében.

Magyar Derby. 1000 m. 1. Vass Antal MTK 1 percz 22 mp. 2. Beck Fővárosi KE. 3. Havas MTK. 4. Resitzár Fővárosi KE. — 25 km. vezetéke verseny. a Lim-vándor-díjért. 1. Tóth Gyula Törekvés 34 percz 42 mp. 2. Henszely János Fővárosi KE. 3. Gröger Károly TTC. 4. Tóth István Világosság. A győztest Heskó Sándor VKK vezette.

Új uszó rekord. A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete rendezésében vasárnap este a Császárfürdőben tartották meg az idei szezon második uszóversenyét. A 100 méteres főversenyben Rendes L., Halmay Zoltán rekordját döntötte meg 1 percz 5 másodpercz idejével. Ugyanakkor került eldötésre Magyarország 400 méteres uszóbajnoksága, amelyet Las Torres Béla nyert meg nagy fölényvel. A részletes eredmények a következők:

100 m. főverseny. 1. Rendes MAC 1 percz 05 mp. (Országos rekord.), 2. Breslmayer MAC. 3. Bélezny MAFC. — Magyarország 400 m-es bajnoksága. 1. Las Torres Béla MAC 5 percz 31 mp. 2. Eperjessy MAC. — 200 m-es melluszás. 1. Demján Oszkár BTC 2 percz 59 mp. — 100 m-es hátuszás 1. Géczy MAFC 1 percz 24 mp. 2. Bródy FTC. 3. Devich. — 50 m-es gyorsuszás. 1. Szentgróthy László MAFC 27.8 mp.

A síófoki versenyek, negyedik napjának eredményei ezek:

I. Szentgyörgyi díj. 1500 K. 2400 m. 1. Kistelek (Fries), 2. Castor (Popescu), 3. Persist (Esterházy). Futottak még: Plutokrat, Dalmok, Csicsóné. Tot.: 10:49; 20:57; 183.

II. Tabi díj. (Gátverseny.) 1000 K. 2400 m. 1. Great Britain (Kisziváth), 2. Csótár (Szántó), 3. Izus (Nosai). Futottak még: Robot, Mireille (elb.), Admirális (mint 1 diszkv.). Tot.: 10:29; 20:39; 94.

III. Nagy akadályverseny handicap. 3000 K. 4000 m. 1. Dollar (Reiter), 2. Tabán (Esterházy), 3. Lola Reeth (Bartosch). Futottak még: Son of nun, Chinin, Bolondos. Tot.: 10:75; 20:47; 41.

IV. Tihanyi gátverseny. 1500 K. 3200 m. 1. Minca (Fólis), 2. Xenos (Reiter), 3. Gredine (Vidale). Futottak még: Manoa, Trust. Tot.: 10:15; 20:23; 27.

V. Sorsolási handicap. 1200 K. 1300 m. 1. Ropp. (Keresztes), 2. Zagya (Zangen B.), 3. Luli (Fries). Futottak még: Mérillon, Vigasz, Illés, Kaland, Csece, Please. Tot.: 10:164; 20:60; 47; 42.

A sorsolási verseny győztesét Bosler Ignác nyerte meg a 2205. sorsjeggyel.

Holnap lesz a meeting utolsó napja, melynek átlag futamaiban természetesen csak az eddigi lovak szerepelnek. A kissé persze zavaros formák alapján holnapra a következő lovak győzelme jósolható:

I. Buborék—Péter.

II. Admirális—Madaram.

III. Issekutz ist.—Spinozza.

IV. Blériot—Bengházi.

V. Krause lovaglós—Slap jack.

Karlsbad. A meeting főszámát, a 18.000 koronával díjazott Karlsbadi gátversenyt Szemere Miklós Czifrája (Szente) nyerte meg, 2. Caliban (Harisson), 3. Agrár (Kollár) lett, míg Inasa, Ghiza és Florestan nem kaptak helyet. Tot.: 10:27; 80:40; 97.

TÖRVÉNYSZÉK

§ Birói kinevezések. A király az igazságügy-miniszter előterjesztésére Thirring Lajos dr.-t, az igazságügyminiszteriumba alkalmazott kuriai bírót a Kuriához számfelletti tanácselnökké, Oláh István dr. ítélőtáblai bírót címmel és jelleggel felruházott munkácsi járásbírói pedig a kassai ítélőtáblához bíróvá kinevezte. Osváth Imre pestvidéki, Kriedl Adolf és Todorff Domokos dr. budapesti végül Lázár Miklós gróf marosvásárhelyi törvényszéki bíráknak pedig az ítélőtáblai bírót címet és jelleggel adományozta. Kiss György oraviczabányai, Hosszu Elemér szászsebesi, Berze Árpád csikszentmártoni és Bubits Károly pécsváradai járásbírói. Szopos Lajos csikszereadi törvényszéki, Kossina Reinhard alibunári, Candrea János lippai, Fekete Jenő dr. debreczeni, Sándor Arnold balassagyarmati, Schmidt Ödön dr. szászrégeni, Simbriger Frigyes dr. naszói és Szalamin Elek topánfalvi járásbírói albirák, Tereshes János aranyosmaróti alügyész, Kerekes Károly csákgörbői járásbírói albirót, Horváth Jenő dr. dévai alügyész, Miholics Miklós mezőkásonyvi járásbírói albirót, Declava Dénes szegedi alügyész, Becker János dr. termeszvári törvényszéki, Szatmáry Mihály marosújvári, Török Pál dr. és Széll Lajos dr. máriaradnai járásbírói albirák, Lakatos Gábor dr. és Majoros Mihály mára marosszigeti, Lucich Vaszkó dr. fiumei alügyészek, Özörényi Károly siklósi járásbírói, Korbonits György pozsonyi törvényszéki, Morava Károly dr. zentai, Halvax Ödön dr. kaposvári, Sándorfi Kamil dr. budapesti VI. kerületi, Mayer Fülöp dr. pancsovai, Nagy Iván szentágotai, Sztréhárszky Gyula selmeczbányai, Lányi Lajos és Tribusz Gábor dr. petrosényi, Barburá Szevér dr. borosjenői járásbírói, Oláh Lajos dr. debreczeni törvényszéki albirák, Krinó Jenő dr. kaposvári alügyész, Dardics Lyubomir betétszerkesztő albirót, Legeza József erdődi járásbírói, Pounár Sándor dr. nagyváradai, Mándi Sándor dr. budapesti büntető, Póka Kálmán kecskeméti, Reismann Rezső dr. pestvidéki, Gyenes Mátvás budapesti és Bajusz Gábor dr. pestvidéki törvényszéki, Frecska Jenő zólyomi járásbírói, Hoffmann János egri, Pásthú Sándor kecskeméti, Fejér József dévai és Hajós Imre lugosi törvényszéki, Kremser Dezső dr. karánsebesi, Hvozdoch Pál ólublói és Klimkó Pál lipótújvári járásbírói, Oldh Lajos dr. debreczeni törvényszéki vénéyszéki, Lindner Ödön szászkabányai járásbírói, Manusz Tivadár dr. karánsebesi törvényszéki s végül Gerászim Aurél nagysinkai járásbírói albirák, jelenlegi székhelyükön törvényszéki bírák, ügyészek, illetve betétszerkesztő bíróvá kinevezte.

§ Tót nemzeti martirok egymás ellen. Hlinka András sajtópört indított dr. Strobár Lőrinc ellen, mert őt a Slovensky Tizenik cz. lapban megárgalmazta. Strobár azt írja Hlinkáról, hogy megcsalta a népet s Szlécsen, a hol plébános volt, kiforgatott a vagyonából egy szegény tót családot. Adatokat is említ a lap. Bencsó Anna, kicsiny tót leány Pestre ment szolgálni. Egy gazdag agglégény, Pintér Márton házába került, a ki a Népszínház-utca 45. sz. házában boldog tulajdonosa volt. A gazdag ur megszerette a kis cselédleányt, feleségül vette. Idővel meghalt az öreg ur és a felesége és az általános örökösök Pintér Mártonné született Bencsó Anna Szlécsen lakó, részben kiskoru rokonai lettek. A kiskorúak gyámjává Hlinka András plébános neveztetett ki, aki egyszersmind a többi örökösök vagyonát is kezelte. Hlinkának megtetszett a ház és nagyon olcsón megvette és sokkal, sokkal drágábban tuladott rajta. E vád igazsága felett fog dönteni a budapesti sajtóbíró, melynél Hlinka a „Slovensky Tizenik“-et bepörlölte.

§ A feleséggyilkos irót felmentették. Párisból jelentik: Egy jónevű, tehetséges fiatal, francia regényíró, *Peuke de Betouset* állt szombaton mint vádlott a párisi esküdtbíró előtt. Az író négy revolverlövessel megölte volt feleségét, kitől néhány hónappal azelőtt választotta el a bíróság. Az esküdtzék előtt a regényíró elmondta szerencsétlen házasságle történetét. Néhány év előtt nősült s egy *Walbran* nevű nyugalmazott őrnagy leányát vette el. Házasságuk második évében kis lányuk született. Alig néhány hónappal utóbb, költözködés alkalmával a feleségéhez intézett olyan levelek kerültek kezébe, melyek kétségeltelenné tették előtte, hogy felesége megcsalja. Válokeresetet indított az asszony ellen, a bíróság előtt azonban kibékültek. A férj megbocsájtott. Az asszony javulást ígért, azonban nem okult a történeten. Folytatta ledér életmódját s rövidesen az író nemcsak arról győződött meg, hanem arról is, hogy a kisleány — nem tőle való. Keserűségében újra válopört indított az asszony ellen, s a bíróság, természetesen az asszony hibájából csakugyan felbontotta a házasságot. A gyermek az írónál maradt, de a bírói ítélet szerint hetenkint háromszor az anyja elölhetett gyermekeért. *Peure* nem jó szemmel nézte ezt. És annál kevésbbé, mert az anyja folyton gunnyolta, ócsárolta

a gyermek előtt *Peure* és családját. Az író féltette a kis leányt ettől az anyai befolyástól. Egy alkalommal, mikor az elvált asszony megint eljött, hogy sétálni vigye gyermekét, *Peure* a lépcsőházban találkozt vele. — „*Hogy meri még átlenni ennek a háznak küszöbét?*” — kérdezte az asszonytól. — „*Hogy meri magánál tartani gyermekemet, akihez magának semmi köze?*” — riportozott az asszony. A férfinak fejébe szállt a vér s következő pillanatban a férfi revolvert rántott és négy lövéssel megölte az asszonyt. A kihallgatott tanúk között szerepelt a modern francia irodalom több jelesége és néhány akadémius. Mind nagyon dicsőően, elismerően nyilatkozott *Peure*-ről. Az esküdtzék verdiktje alapján a bíróság felmentette az irót.

§ Kivándorlási ügynökök büntetése. Déről jelenti tudósítónk: Még a múlt évben történt, hogy a besztercei határrendőrség elfogta *Bilcz* Simon kivándorlási ügynököt, a ki két társával, *Bilcz* Jánossal és *Illés* Vaszilivel utlevél nélkül szálította ki Besztercebányából a kivándorló parasztokat. A dési törvényszék minapi főtárgyalásán *Bilcz* Simon *nyolcz hónapi* fogházra és kétezer korona pénzbüntetésre, *Illés* Vasziliet *kéthónapi elzárásra* és 1200 korona pénzbüntetésre, *Bilcz* Jánost pedig *1 havi elzárásra* és 600 korona pénzbüntetésre ítélte.

§ A sikkasztó boy. *Györi* Sándor boy, aki már lopásért büntetve volt, *Maquaru* Miklós mintaboy vállalatánál volt alkalmazva. Ez év május hó 24-én *Roznicz* Márton átadott neki egy 574 koronát tartalmazó levelet, hogy juttassa azt rendeltetési helyére. *Györi* a pénzt elsikkasztotta és három barátjával, *Náthán* József üzleti szolgálival, *Pécs* József fényezősegéddel és *Breznicz* Hugó kefekötősegéddel Czeplétre utazott. Czepléden elmulatták a pénzt. Ma tárgyalta ezt az ügyet a budapesti büntető törvényszék. A bíróság *Györit* sikkasztás büntetéseért 6 hónapi börtönrre ítélte. *Náthán* Józsefet és *Breznicz* Hugót a bíróság tulajdon elleni kihágásért 1—1 napi elzárásra és 10—10 korona melékpénzbüntetésre ítélte.

KÖZGAZDASÁG

Budapest székesfőváros kötvényeinek visszavásárlása. A főváros a Credit Lyonnaisval kötött 100 milliós kölcsön felvétele alkalmával — amint ismeretes — fentartotta magának a jogot, mely szerint a törlesztést oly módon is eszközölhesse, hogy — ahelyett, hogy a kötvényeket kisorsolás útján névértékben váltaná be — a törlesztendő mennyiséget a piacon szabad kézből szereze meg. Miután ezen kötvények árfolyama azóta jelentékenyen csökkent, a főváros élt ezzel a joggal és a legközelebbi törlesztendő mennyiséget a 420 koronás névértéknél 62 frank 17 centimemmal alacsonyabb árfolyamon, szabad kézből vásárolta meg, amiáltal a főváros 62.000 korona hasznót ért el.

Tanulmányutak a ménésbirtokokra. Az állambirtokok mintaszéri vezetését dicséri az a körülmény, hogy azoknak a megtekintésére egyre élénkül az érdeklődés. Mivel azonban ezek a tanulmányutak gyakran zavarólag hatnak a gazdasági üzem vitelére, báró *Ghillány* Imre földművelésügyi miniszter indokoltan látta, hogy a gazdasági szemlék idejét a tavaszi és őszi időre korlátozza. Illetékes helyről közlik, hogy július 20-ika és szeptember 1-je közötti időben az ekkor folyó gazdasági munkálatok zavartalansága érdekében a kincstári birtokokra látogatási engedélyeket a jövőben nem adnak.

Az „Anker” életbiztosító társaság magyarországi vezérképviselője az „Egyetértés” ama hírére vonatkozólag, hogy *Hódy* Gyula volt országgyűlési képviselőt a társaság üzletszerzőjévé nevezte ki, a következők közlésére kéri fel lapunkat: *Hódy* Gyula volt országgyűlési képviselő urat az „Anker” nem mint üzletszerző főügynököt szerződtette, hanem tisztán abból a célból, hogy a társaság üzletszerzőit és főügynökeit ajánló levelekkel lássa el és esetleg személyes bemutatás után az ügynököket üzletek megkötése céljából ajánlja. *Hódy* Gyula volt országgyűlési képviselőnek semmiféle üzletszerzési kötelezettsége nincsen és tisztán kiváló társadalmi összeköttetéseinél fogva kívánja a társaság igénybe venni *Hódy* Gyula ur működését abban az irányban, hogy az intézetet nagy ismeretségi körében ajánlja.

Értekezlet a Ritz-szálló ügyében. A Ritz-szálló hitelezői ma délután öt órakor értekezletet tartottak tóvárosi *Fischer* Emil elnöklésével, hogy a csőddel bekövetkezett fordulatot s a jövőre vonatkozó tennőket megvitassák. Az értekezleten megje-

lent dr. *Püspöky* Emil tőmeggondnok is, aki bejelentette, hogy csak olyan megoldást fogad el, amely a hitelezők érdekeit a lehető legnagyobb mértékben megóvja. A hitelezők nagy örömmel és meglepéssel vették tudomásul e kijelentést s eljárásáért köszönetüket nyilvánították. Bejelentette az elnök, hogy a Pesti Hazai Első Takarékpénztár és a Jelzáloghitelbank a legnagyobb jóindulatot helyezték ki látásba az annuitások fizetésének elhalasztása ügyében, azonban a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank levelet intézett a csődtőmeg gondnokához, amelyben tudomására adja, hogy amennyiben az esedékes két annuitást nyolcz nap alatt nem fizetik be a bank pénztárába, kitézeti a szállóra az árverést. E levél az igen nagy számban megjelent hitelezők körében konsternációt keltett. Hosszas, szenvedélyes vita után elhatározták, hogy küldött-séget menesztenek a Pesti Hazai Első Takarékpénztárhoz és a Jelzálogbankhoz, hogy a két intézet további jóindulatát kikérjék és, mivel *Lánczy* Leó, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank elnöke, ma Gasteinba utazott, a deputáció ma ott fogja felkeresni. Arra fogják bírni, hogy, mint a budapesti kereskedelmi és iparkamara elnöke védje meg 166 iparos és kereskedő érdekeit, mert árverés esetén a 166 hitelező 1.300.000 korona követelése teljesen odavész. A bank annál is inkább teljesítheti a halasztás iránti kérést, mivel a jelzáloghitelek biztosítva van és a szálló bérletére több ajánlat érkezett be, amelyek csak abban az esetben perktuálhatók, ha az árverés végül megcsúszik. A küldött-ség tóvárosi *Fischer* Emil vezetésével a következő hitelezőkből alakul: *Aranyosi* András, *Gyömrői* Manó, *Holczér* Leó, *Kunz* Arisztid, *Portois* et *Fix*, *Haus-* *snitth* Ödön, *Szodonka* György és *Zimmer* Ferencz. Az ülés az elnök lelkes éltetése közben ért véget.

A termésbecslés hatása a gabonatózsdén. A hivatalos termésbecslés, amely csak 100.000 métermázsával értékelte kevesebbre az ideit termés, mint a két hét előtti jelentés, de kilátásba helyezi azt, hogy kedvező időjárás esetén a termés eredménye kedvezőbb lesz, mint a becslés, ami lanyhaságot idézett elő a gabonatózsdén. Fokozza a lanyhaságot az is, hogy kiderült az ég s meleg volt, mert ez az idő az aratásnak kedvez. Nagy forgalom mellett rendkívül élénk volt az üzlet s a szombati zárulathoz képest, husz krajczárral csökkent az októberi buza, de csökkent a többi gabonanemű ára is.

Kassa város kölcsöne. Kassa is azok közé a nem irigylésre méltó magyar városok közé tartozik, amelyeknek hitelszükséglete pontosan a mostani rossz pénzvizonyok idején merült fel. Természetes, hogy kevés a kölcsönajánlat és amelllett drága is. Két ajánlatot kapott a város. Az egyiket egy helyi pénzintézetből álló konzorcium tette, amely 1.2 millió koronát égvévi visszafizetésre 9 százalékos kamattal hailandó folyósítani. A másik ajánlattevő a Hitelbank kassai fiókja volt. Ez már csak 420.000 koronára tett ajánlatot 7 és ötnvolczad százalékos kamattal.

A „Gresham” és a „Star”. Hir szerint a „Star” biztosító társaság magyarországi fiókja beolvad a „Gresham” életbiztosító társaságba. Eleinte úgy volt, hogy a két külföldi biztosító fiókja fuzionál, de mivel a kontemplált vezetőszemély a megbízatástól visszalépett, a fuzió terve meghiúsult és helyette beolvad a „Star” a „Gresham”-ba.

Aratás a Bácskában. Szabadkáról jelentik: Felsőbácskában a cséplési eredmények buzában várakozáson felüliek. Katasztrális holdankint 10—12 métermázsza termelt. A minőség 78—82.

A cukorkartel — Boszniában. A cukorkartel megvette a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank és a Wiener Bankverein tulajdonában levő usora-i cukorgyárat. Az usora-i cukorgyár Bosznia egyik legnagyobb iparvállalata, alaptőkéje 2.500.000 korona s naponkint 7000 métermázsza cukorrépat dolgoz fel. A cukorkartel úgy vette meg a gyárat, hogy a 75 százalékosban a magyar, 25 százalékosban az osztrák cukorkartel tulajdonává válik s így a gyár teljesen a magyar cukorkartel érdekeltséghez fog tartozni, aminek következtében a cukorkartel Boszniában is vezető szerepre tesz szert. A gyár vezetőségében nem történik változás, csupán a részvénytársaságában, de a Kereskedelmi Bank delegáltjai megmaradnak továbbra is az usora-i cukorgyár igazgatóságában.

A dalmát telefon. A kereskedelmügyi miniszter rendelkezése a posta-és táviradaigazgatóság egfvelöl Budapest, másfelöl Cattaro, Metkovic, Ragusa, Castelnovo, Risano, Teodo, Spalato, Kastel-Luksic, Kastel-Sucurac, Salone, Stari, Trogir, Zara osztrák (dalmát) távbeszélő központok között július hó 10-én helyközi távbeszélő forgalmat léptetett életbe. Egy három perczig tartó egyszerű beszélgetés díja Budapest—Cattaro, Netkovic, Ragusa, Castelnovo, Risano, Teodo közt 4

Korona 20 f...
30 fillér, Bu...
Salone, Star...
lér. A sürg...
szorosa. A fi...
Ragusa nyil...
vános állam...
beszélő forg...
mint Ragusa

A Vik...
Pesti Viktór...
szerezte a...
részvényeie...

gyar Altalán...
remüködésé...
társaságga...
böl a Hung...

társasága a...
részvényt sz...
tőkü részvé...
malom mih...

tokába jut...
pességét an...
tizenöt vag...

Magyar...
A Fegyver-...
talános Hite...
görög korm...
darab teljes...
darab Fron...
értéke közel...
a gyár Wei...
szállítója a

A Fonci...
felében a Fo...
osztályánál 2...
tökére és 10...
2469 kötvény...
járadékrol ál...
34 fillére ru...
összegezl.

Mag...

Mag...

Mag...

Mag...

Mag...

Mag...

Mag...

Mag...

Mag...

Mag...

Mag...

Mag...

Mag...

Mag...

Mag...

Mag...

Mag...

Mag...

Mag...

Mag...

Mag...

Mag...

Mag...

TŐZSDÉK

Gabonátözsde

Budapest, július 14. A készáruüzletben ma kifejezetten lanyha volt az irányzat. Kielégítő kínálattal szemben a malmok eleinte tartózkodók voltak, nagyon nehézkesen vásároltak és rossz árakat ígértek, később azonban, mivel eladók elég engedékenységet mutattak, valamivel jobb vételkedv is volt észlelhető. Így aztán mégis meglehetősen élénk forgalom fejlődött ki, aminek a folyamán mintegy 20.000 q buza kelt el, a szombati árnál 10-12 és fél fillérrel olcsóbban. A legdrágább eladási ár 11.32 és fél korona volt 78 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 9.80 korona 76.5 kilós raktáráru, nyirkos buzáért. Egyéb gabonaneműek közül a rozs 15 fillérrel, a tengeri 5 fillérrel olcsóbb, a zab csendes, forgalomba került: 1200 q újrozs 8.55-8.60 koronás áron, 500 q órozs 8.50-8.55 koronás áron, 600 q zab 9-9.50 koronás áron és 800 q román tengeri 8.05 koronás áron. A határidőpiacon a mai üzlet a kedvezőre fordult időjárás miatt igen lanyhán és a szombati zárlatnál jóval alacsonyabb jegyzésekkel indult meg. A forgalom folyamán rendkívül nagyarányú realizációsokra és véleményes eladásokra állandóan erős tulsúlyban tartotta magát a kínálat, minek folytán még tovább csökkentek az árfolyamok. A forgalom ma rendkívül élénk és roppant nagyarányú volt. A déli tőzsdén is lanyha volt ugyan az irányzat, a hangulat azonban csendesebb volt. A tegnapielőtti zárlathoz viszonyítva, végeredményképen ma az októberi buza 19 fillérrel, az áprilisi buza 20 fillérrel, az októberi rozs 16 fillérrel, az októberi zab 24 fillérrel, a júliusi tengeri 12 fillérrel, az újtengeri 11 fillérrel csökkent.

A készáruüzletben elkel: Buza, Tiszavidéki: 400 q 78 k 22.65 K, 420 q 78 k 22.65 K, 1000 q 78 k 22.55 K, Fejérmegyei: 100 q 79 k 22.80 K, 100 q 79 k 22.80 K, Pestvidéki: 250 q

Korona 20 fillér, Budapest—Spalato közt 4 korona 30 fillér, Budapest—Kastel-Luksic, Kastel-Susarac, Salone, Stari, Trogir és Zara közt 5 korona 60 fillér. A sürgös beszélgetése pedig ennek háromszorosa. A fizetett szolgálati értesítés díja 1 koronay Ragusa nyilvános állomása Gravosa és Zara nyilvános állomása Zader—Brodorica a budapesti távbeszélő forgalomban ugyanazon díjért vesz részt, mint Ragusa, illetve Zara.

A Viktória malom új érdekeltsége. A Pesti Viktória gőzmalom, mint értesülünk, megszerezte a pozsonyi Ludwig Gottfried gőzmalom részvényeinek többségét. A Ludwig-malom a Magyar Általános Hitelbank pozsonyi fiókjának közreműködésével a múlt évben alakult át részvénytársasággá egy millió korona alaptőkével, amelyből a Hungária Egyesült Gőzmalom Részvénytársasága a Hitelbank alapítása 100 ezer K értékű részvényt szerzett meg magának. 600.000 K értékű részvény pedig lekötve maradt. A Viktóriamalom mihelyest a részvénytöbbség tényleges birtokába jut, átalakítja a Ludwig-malmot s örökésségét, amely most napi hét vaggon, feleneli tizenöt vaggonra.

Magyar fegyverek exportja a Balkánra. A Fegyver- és Gépgyár R.-T., mely a Magyar Általános Hitelbank és Weiss Manfréd alapítása, a görög kormánytól is kapott megrendelést 270 ezer darab teljesen felszerelt löfegyver és néhány ezer darab Frommer-pisztoly szállítására. A rendelés értéke közel jár a tízmillió frankhoz. A rendelést a gyár Weiss Manfréd utján kapta, aki föltéveszállítója a görög hadseregnek.

A Fonciere biztosító forgalma. A folyó év első felében a Fonciere pesti biztosító intézet életbiztosítási osztályánál 2697 ajánlat 14.007.066 korona biztosítási tőkére és 10.078.87 korona járadékra nyújtott be; 2469 kötvény 12.549.256 korona tőkéről és 10.078.87 K járadékról állítottott ki. A díjbevétel 3.548.920 korona 34 fillérre rug. Haláleset 153 jelentetett be 769.100 K összegről.

Felelős szerkesztő DR. LUKÁCS GUSZTÁV JENŐ Kiadó-tulajdonos: Magyar Ujságkiadó Vállalat Igazgató: ERDŐS ARMAND

79 k 23.— K. 1000 q 77.8 k 22.40 K. Bánsági: 3000 q 76.8 k 22.40 K. Bácskai: 2000 q 77 k 22.25 K. Felsőmagyarországi: 1000 q 78 k 22.— K, 100 q 78 k 22.30 K. Raktári: 600 q 78 k 22.35 K. Új buza. Tiszavidéki: 700 q 76 k 22.30 K aug. száll. Pestvidéki: 300 q 76 k 22.40 K aug. száll. Új rozs: 600 q 17.20 K jul.—aug., 500 q 17.15 K jul.—aug., 100 q 17.10 K jul.—aug. Ó-rozs: 200 q 17.10 K ppar., 250 q 17.— K ppar. Zab: 190 q 19.— K, 100 q 18.70 K, 100 q 18.30 K. Tengeri: 800 q román 16.10 K vagonba.

határidőpiacon kötött délelőtt:

Buza április 11.86-87-82-89-78-83-81, Buza október 11.40-41-32-37-28-32-30, Rozs október 9.02-03-8.94-9.01-8.94-9.00-8.98, Zab október 8.40-29-36-27-30-29, Tengeri május 7.26-27-24-28-18-21-20, Tengeri július 7.83-73, Tengeri augusztus 8.01-03-7.96-8.00-7.86-87.

Zárlat 1 órakor:

Buza április 11.81-82, Buza október 11.30-31, Rozs október 8.98-99, Zab október 8.29-30, Tengeri május 7.20-21, Tengeri július 7.73-74, Tengeri augusztus 7.87-88.

Bécs, július 14. Buza bányadt. Rozs bányadt. Tót felvidéki 8.90-9.20. Pestvidéki 8.95-9.30. Délivásutvidéki 8.85-9.10. Különféle magyar 8.85-9.10. Osztrák 8.65-8.90. Tengeri tartott, Zab lanyha. Magyar közép 9.40-9.80. Magyar elsőrendű 9.80-10.20. Válogatott, legjobb 10.30-10.80. Időjárás: esni akar.

Értéktőzsde

Budapest, július 14. A mai üzlet irányát gyöngö volt, mivel a törökországi követelések, valamint Romániának folytatódó elnyomulása elkedvetlenítették a spekulánsokat. A forgalom nem tudott lendültre szert tenni, mert a bécsi piac magatartása sem volt kielégítő. Az értékek mindjárt a megnyitáskor 1-2 koronával olcsóbbodtak és a további üzlet folyamán kereslet hiányában tovább gyöngültek. A zárlat bányadt maradt. A készáru piacon a Salgó néhány koronával emelkedett.

Az előtőzsdén kötött: Magyar hitel 809.50-810.50, Hazai bank 277, Magyar bank 526.50-527.25, Rima 677-679, Közúti vasút 628-628.50, Déli vasút 125.50-127, Államvasút 690.50-691.25, Salgó 746-748, Phöbus 160-161.

A déli tőzsdén kötött: Osztrák hitel 616, Magyar hitel 810, Per kor. 80.85, Agrárbank 484, Jelzálog 514,

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1913. évi július 14-én.

Table with multiple columns: Mai záró árfolyam (Pénz, Áru), Allamadoság, Más kölesönök, Záloglevelek és kölesön-kötvények, Bankok részvényei, Könyvnyomdak részvényei, Takarékp. részvényei, Biztosító-társ. részvényei, Gőzmalomk. részvényei, Bányá- és téglagy. részv., Pénzmenek, Váltók árfolyama (Átára), Különféle vállalatok részv., Közlekedési vállalatok részv.

SZÍNHÁZAK

Budapest, kedd, 1913, július 15.

Fővárosi Nyári Színház

Este 7/3 órakor

A diákhercegnő

Operetta 3 felvonásban.
Írták: Willner és Bodanszky. Fordította: Komor Gyula. Zenéjét szerzőzte: Reinhardt Henrik.

Személyek:
Margaréta hercegnő Barkó Etel
Alajos fejedelem Csakó Pál
Max, fia Haller Irma
Von der Aue Walter Bálint Béla
Dr. Flemming tanár Kovács Viora
Von Stolsenfuss Belinszky J.
Falkenburg grófné L.-Mihály J.
Dreibalm, rektor Kövessy L.
Hauer, vendégfogó Havassy Imre
Podellus Szilgethy A.
A feleség K.-Almássy
A cselédje Markó E.-né
Komorna Abay Ilona
Orvos Puskás D.

Műsor:

Szerda: A diákhercegnő
Csütörtök: Az elnökne
Péntek: Az álarcos hál
Szombat: Masamód (előszőr)
Vasárnap d. u.: Az arany-
eső
Vasárnap este: A diák-
hercegnő

M. Kir. Operaház

Zárva

Budapesti Színház

Este 7/3 órakor

Az éjjeli ügyvéd

Bohózatos operett 4 felvonásban.
Írta: Feld Mátyás. Zenéjét szerzőzte: Schütt Walter.

Személyek:

Dr. Pióca Pál Kiss Miklós
Lujza, neje Boris Bianca
Ozsv. Manlicherné Szathmáryné
Bernardi Sarkady A.
Ella, neje Arló Ilonka
Csalogány Sári Pally Rózi
Vall, Várady Jolán
Ferenó, inasa Komoly B.
Mittressor Izidor Farányi
" Bárá Dellinó

Műsor:

Szerda: Az éjjeli ügyvéd
Csütörtök: Az éjjeli ügyvéd
Péntek: Az éjjeli ügyvéd
Szombat: Az éjjeli ügyvéd
Vasárnap d. u.: Az éjjeli
ügyvéd
Vasárnap este: Az éjjeli
ügyvéd

Magyar Színház

Zárva

Nemzeti Színház

Zárva

The Champion

Az egész világot uraló eredeti kerékpárokat dupla harangsap-
ággal és szabadfutóval, 2 és
5 évi jótállással, minden árfel-
emelés nélkül, szigorúan az ere-
deti gyári ártól havi 10 és 15
koronás részlete adtuk és

kerékpár-alkatrészeket

az egész világon létező összes
kerékpárhoz, külső és belső gumikat, csengőket, lámpákat,
pedálokat, láncokat, konuszokat és csészéket óriási forgalmunk kö-
vetkeztében mé-
lyen leszállított **nagybani eredeti gyári árban szállítunk**
vidékre is bárholvá

LANG JAKAB és FIA

kerékpár- és alkat-
rész nagykereskedők
Budapest, VIII., József-körút 11. szám.

Fióküzletek: VI., Andrássy-út 55. Baross-tér 4. és Budán, II.,
Margit-körút 6. **Diszárjegyzék 1300 képpel ingyen és bérmentve.**
Mint hogy a **Helikal Premier** kerékpárhoz az utolsó két
évben majd nap-nap után rendkívül sok kellemelenségeink voltak,
kénytelenek voltunk a kerékpárok forgalombahozatalát beszűkíteni.
Divatos Premier Special kerékpárok darabja 90 korona. Helikal
Premier kerékpárok 120 korona.

Minden könyvárusnál kapható!

SZEGEDI SZAKÁCS-KÖNYV

Tizenegyedik
javított kiadás
Ára köve
5 kor.

IGAZI MAGYAR KONYHA
EZERNÉL TÖBB ÉTELKÉSZÍTÉSI
UTASÍTÁSSAL.

Megjelent az ATHENAEUM Irodalmi és nyomdai
részvénytársulatnál, Budapest, VII., Rákóczi-út 54.

Kerény Arnold

SZÁLLÍTÓ

Budapest, VII.,
Dohány-utca 37
TELEFON 59-16

Elvállal mindennemű
elvámolásokat, szállítá-
sokat valamint pod-
gyászfúvarozást

MARGIT GYÓGY- FORRÁS

(Berégmegye.)

**a gyomor, belek, húgyhólyag s különösen a
légzőszervek hurutos bántalmainál igen
jó hatású még akkor is, ha VÉRZÉSEK
esete forog fenn.**

Megrendelhető: **Édeskuty L.-nél** Budapesten és a for-
rás kezelőszől Munkács.

Thurzó-Füred.

A déli Szepességnek egy remeke őst fenyve-
sek közepette. Vasúti állomás Gölniczbánya,
572 méter. Posta és távirat helyben.

Elsőrangú klimatikus gyógyhely.

Vizgyógyintézet, vizkurák, inhalációk, diéta kurák,
nap- és szabad tófürdők, villanyozás és massage.
Mindennemű idegbajok, légzési, emésztési, vérkeringés,
anyagcsere és más egyéb bajok ellen.

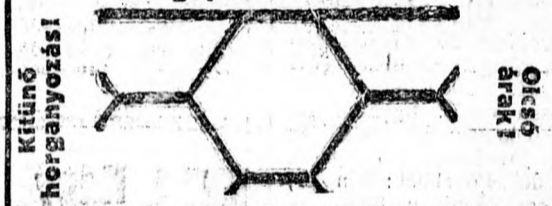
Igen védett hely, állandóan onyhe, szép tavaszi időjá-
rással. Kötöny konyha és olcsó ellátás. 1913-és utó-
idényben 30%, július elejétől 6 héti tartózkodás után
60% árengedmény. Szobák egész időnyre olcsó átalány-
ban bérelhetők. — Állandó fürdőorvos: **Vladár József dr.**

Prospektussal szolgál a **FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.**

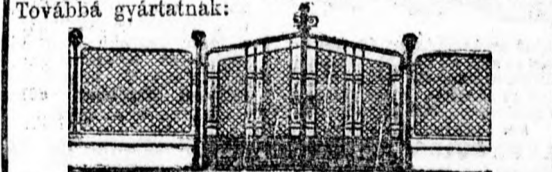
Hutter és Schrantz R.T.

szitaáru- és nemez-posztógyárak
magyarországi telepe
Budapest, X. Gyömrői-út 80/36.

Ajánlja **kész állapotban**, tehát utólagosan
tűzhorganyozással ellátott többször esá-
vart **gépsodronyfonatait**

mint tartósság tekintetében páratlan gyártmány!
(Nem tévesztendő össze más fajta fonatokkal,
melyek mind közönséges horganyozott drótból
készülnek.) — Tűskés huzalok, sima huzalok,
kettőshegyű szegek stb. igen jutányos árban.
Árjegyzék és minták bérmentve és díjtalanul.
Továbbá gyártanak:

Kerítésrácsok, kapuk és ajtók
a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, előnyös
árak mellett. Költségvetések és tervezetek díjtalanul

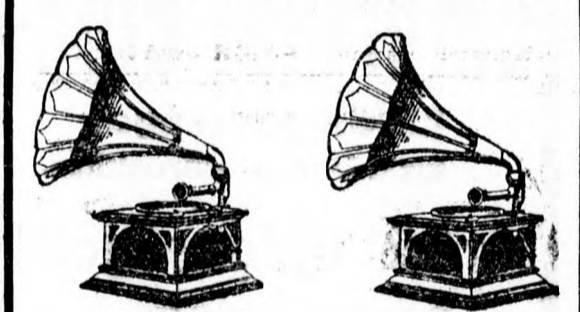
LAWN-TENNIS RAKETEK

javítása és újonnan hurozása legelsőrendű an-
gol szakmunkás által, legjobb minőségű an-
gol hurokkal saját műhelyben.

Kertész Tódornál

Budapest, IV., Kristófi-tér
Lawn-tennis és mindennemű sportcikkekkről
árjegyzék ingyen és bérmentve. :: :: ::

Megoldva a kérdés!

Bármely beszélőgépen Pathéfon-lemez játszható, mely
tudvalevőleg a legjobb lemez, nem kopik, nem kell tü.

10 koronáért oly hangdoboz, mely minden gépen
alkalmazható és azzal Pathéfon-lemez játszható.

Ujdonság: Beszélőgép, 2 hangdoboz. —
1 Pathé hangdoboz 10 drb két-
oldalú lemezzel 70 korona

REMÉNYI MIHÁLY

elsőrangú hangszertelepen
Budapest, Király-u. 58.

Kérjen árjegyzék és lemezjegyzéket.

**Nagy tölcseres grammophon
10 drb lemezzel 40 korona.**

MAGYARON ELŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapított 1847.

Brausweller János

Szegeden. Ca. és kir. kizárólagosan
szab. chronometer- és műóras, főtárlója
a romontois ingóráknak
stb. stb.

ÓRAK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltenek.

Sérültek

A világhírű
Multiform-sérvkötő
szabadalom leírását ingyen és bérmentve
küldjük. Kicsérélhető nyomlapok. Leg-
finomabb kiállítás, kényelmes viselet.

Sérvkötők

egyoldalú 6-8-10-12-15 kor.
kétoldalú 12-16-20-24-30 kor.

Műtábl a lehető legjobb kivitelben **műkéz** a legzsebbebb kiállításban **műtűző**

Támgép, haskötő,
gummiharisnyák stb. saját gyárunkban
jótállással, mérték szerint készítenek.
Nagy képes árjegyzéket ingyen és bér-
mentve küldünk.

MAGYAR ORVOSI MÚSZERTÁR
Budapest, VII. Rákóczi-út 32. sz.
a Bókus-kórházzal szemben.

A vörös keresztre ügyeljünk!

Hirdetések

felvétetnek
a kiadóhivatalban

A magas Kormánytól több ezer katonai fegyvert vettünk át, ennél fogva ezen
kötöny fegyvereket rendkívül előnyös árban szállíthatjuk, és pedig:
Egyszere 8 golyóra tölthető, a legjobb ismétlő vadászfegyverek.

Kropatschek fegyverek:	
1 drb teljesen jó, Kropatschek csendőrségi fegyver	20.-
1 " szebb Kropatschek csend- őrségi fegyver	25.-
1 " ideális szép Kropatschek csendőrségi fegyver	30.-
1 " Kropatschek szurony	1.-
1 " fegyverszij	1.-
1 " szélesebb és jobb	2.-
1 " derékszij táskával	3.-
1 " tölténytáska	3.-
1 " éleltöltény	10.-
1 " vak-töltény	10.-
1 " csavarhuzó, nyéllel	40.-
1 " törlővas fegyvertisztításhoz	20.-

Ezen fegyverek hatóságoknak, rendőrségnek, erdészeknek, mező- és erdőőrök-
nek, vadászoknak és magánosoknak nagyon ajánlhatók, szobadisznek is
nagyon alkalmasak. — Az összes fegyverek tiszták, rozsdamentesek, katonai
puskaművesek által kipróbáltak. — Fegyverárjegyzékünket kívánatra bér-
mentve küldjük.

Tiller Mór és Társa ca. és királyi udvari egyenruha szállítók
Budapest, Váci-utca 35.

Kitűnő egyenruhák

Elegáns polgári ruhák

Legszebb libériák

Revolverk:
1 drb 7 mm jó központi revolver 5.- 6.- 7.-
1 " " " " " 8.- 9.- 10.-
1 " " " " " " 10.- 11.- 12.-
1 " revolverok borból " 3.- 4.- 5.-
25 " töltény " " " 1.50 1.75 2.-

**Az összes fegyveralkatrészeket
legolcsóbban szállítjuk.**

**Viszonteladók nagy árenged-
ményben részesülnek.**

E hirdetés rovataban minden szó egyszeri beiktatása költségessé teszi a hirdetését. Négy fillérrel kom-pakt betűkből az edve hat fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovataban minden szó egyszeri beiktatása költségessé teszi a hirdetését. Négy fillérrel kom-pakt betűkből az edve hat fillérrel fizetendő

Házasságokat

diszkrétén, minden igénynek megfelelően közvetít Nagy Jenő elismerten legszolidabb házasságközvetítő irodája, Budapest, Rákóczi-ut 36. I. emelet 3. Cégneküli levelezés.

Felső kereskedelmi

iskolát végzett fiatal urleány, ki a magyar, német, gyors- és gépirást tökéletesen bírja, a magyar és német levelezésben jártas, ügyvédi vagy bármily más vállalatnál, irodába állást keres. Cím: Holländer Margit, Rákóczi-ut 68., III. 26.

Könyveket

egyes jobb műveket, valamint egész könyvtárakat az irodalom minden ágából, ugyancsak használt tan-könyveket magas áron vásárol Lukács Gyula antikváriuma Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 15.

Kajszimbaraczkot

ötökilós postakosarankint 4 koronáért szállít: Mertz Nándor, Nagyváradon.

Eladó telkek

3 telek a vecsési Andrásy-telep legjobb helyén, kettő együtt, kisebb gyári célra is nagyon alkalmas. olcsón eladó. Jó feleke föld, bőséges víz. Bővebbet Szabadság-tér 10. szám. liftesnél.

Ujpesten

Sarokház 10 üzlettel 450 négyszögöl telekkel, évi házbér 11.000 korona sűrűn eladó. Ugyanott kisebb és nagyobb családi és jól jövedelmező bérházak eladók. Bővebbet: Winkler, Ujpest, Árpád-ut 80a.

Saját gyártmányú fűrdőkádak 14 kor-tól feljebb, fűthető kádak 20 kor-tól feljebb. Elvált jelölés mindenféle kutszárnyú és házi vízvezeték-bereendezéseket legolcsóbb áron LFKOVICS ADOLF Budapest, VII., Rottenbiller-ut 19. E. Telefon 113-48. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tokaji

szamorodni 1906. évi 5 liter 11 korona. Tokaji édes aszúbor 5 félliteres üveg 12 korona, bérmentve Grittner Lajosnál, Tokajban.

Csinosan butorozott

utcai szoba, magános urnó vagy hivatalnok ur részére azonnal kiadó Budán, I., Kékgolyó-utca 15-a. I. em. 8. ajtó.

Féregmentes

butorozott utcai szoba intelligens ur vagy hölgy részére elsejére kiadó. István-ut 35. II. em. 3.

Parlamentári

gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíróiskola. Gépirás különféle gépeken és magyar-német fogalmazás-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 korona. Kereskedelmi akadémiai rendes tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az országos Magyar Gyorsíró Egyesület miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyamai nyilvánossági joggal. Alapította Markovits Iván az 1863. évben. Közérvényű egyesületi oklevelek. Tájékoztatót küld a Gabelsberger Szakiskola (kizárólag) Hegedűs Sándor-utca 7. előbb a szemközti Liszt Ferenc-tér 10. szám alatt. A címre jól vigyázzunk! Az egyesületnek más iskolája nincs. Az „Országos” és „Gabelsberger Szakiskola” jelzőket megtevesztés céljából utánozzák. Telefon 35-68.

Nagy Butoreladás!

25%-kal olcsóbban, mint bárhol. Elsőrendű asztalosmesterektől sikerült előnyös alkalmi vétel által azon kellemes helyzetbe jutnunk, hogy a legmodernebb házi, ebédő, ezalon és uriszobákat, valamint egyes butorárbakat 25%-kal olcsóbban adhatunk el, mint bárhol.

Varga Mihály és Társai Magyar Butoripar Társaság, Budapest, IV., Kristóf-tér 8.

Tátrai málnaszörp

5 kilós postakosarakban K 8.— Barta József kon-rervgyára Felka (Szepesmegye.)

Gyorsírás

és gyorsgépirás. A Gyakorló Gyorsíró Társaság szaktanfolyamai lényegesen megnagyobbított modern hygienikus új helyiségeinkben (Andrássy-ut 12.) tartatnak. Leg-alaposabb kiképzés gépirás, magyar- és német gyorsírásban. — Gabelsberger-Markovits-rend-szer. Beiratkozás nap-onként. Tandíj igen mérsékelt. Díjmentes tantárgyak: magyar-német helyesírás, „Kartothek” amerikai könyve-lési és nyilvántartási rendszer. összeadó- és számológépek kezelése. Párhuzamos esti tan-folyamokat is tartunk. Végzett növendékeinket díjtalanul állásba juttatjuk. Glogowski és társa, (Remington) Bu-dapest, VI., Andrássy-ut 12. szám.

Feltalálók

UTMUTATÓJA szabá-dalmazáshoz, érté-kesítéshez nélkülöz-hetetlen.

Díjtalanul kéri:

Aron és Molnár

szabada mi és érté-kesítési osztálya Bu'apest, VIII., József-körút 9. szám.

Zálogszedőulákat

veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem.

SINGER JAKAB

ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. sz. Izabella-utca sarkán.

„Stenografia”

A „Stenográfia” Orszá-gos Gabelsberger Gyors-író- és Gépiróiskola meg-nagyobbított összes helyiségei kizárólag Rákó-czi-ut 20. alatt vannak. (Előbb Rákóczi-ut 60.). Figyelmeztetjük a közön-séget, hogy intézetünk elnevezéseivel sok vissza-élés történik és ezért az új cím Rákóczi-ut 20. jól megjegyzendő. A ma-gyar-német gyorsírási, gépirási, helyesírási és kereskedelmi szaktanfolyamokra naponta lehet beiratkozni. Ingyenes gépirásoktatás. A tan-órák a nap bármely szaka-ban reggel 8 és este 9 óra között szabadon vá-laszthatók. Előkészítő tanfolyamok a gyorsírás-tanítói és tanítónői vizs-gára, mely vizsga a mi-niszteriumtól kinevezett állandó vizsgálóbizottság előtt történik. Sürgős esetben a gyorsírás és gépirás egy hónap alatt megtanulható. Ingyenes és biztos állásközvetítés. Írásmunkák készítése és sokszorosítás. Beiratások egész nap, kizárólag Rákó-czi-ut 20. (előbb Rákó-czi-ut 60.) Tájékoztatót küld az igazgatóság. Telefon 101-25.

Soványosság

Az egyedüli eredménnyel kísért házi-szer a dr. William Hartly tanár amerikai erőtáp-pora. Soványak tartós, szép telt testidomokat nyernek. — Hölgyek remek keblet. Hat hét alatt 20 kiló gyarpodásért jótállást. Vérszegénység, gyengeség, idegesség ellen és gyomor-bajosoknak nélkülöz-hetetlen tápszer. Kitüntette: Chicagó, Berlin, London, Ham-burgban. Köszönő le-velesek: „Soványosság”-kezelés. Dobozonkint 1 frt. 10 kor. Használati utasítással. Főraktár Balázs Károly E. dro-guaria VII., Damjanich-utca 33. Telefon József 28-29.

American Shoe Company Limited

Amerikai cipő r.-t.

Elsőrendű valódi

amerikai cipő-

különlegességek kizárólagos elárúsítása.

Nyári ujdonságok!

BUDAPEST

IV. Kigó-tér 1. (Királyi bérpalota)
V. Dorottya-utca 5-7.
VII. Erzsébet-körút 42.

DEBRECZEN
Piac-utca 44.

ZAGREB

Ilica 22.

Kérje képes árjegyzékünket!

Mendelovits Adolf

asztalos-mester

TELEFON
JÓZSEF
949

Címre vigyázn tessenék!!

Román-stilű ebédő, leg-jobb kivitelű hálószoba és uriszoba olcsó ár-ban eladó. — Ugyanott konyha és előszoba butor

Budapest VIII. Népszínház-u. 25.

EVŐESZKÖZÖK

ezüsből és alpacca ezüsből,

DISZTÁRGYAK, ALKALMI AJÁNDÉKOK

a legelőnyösebben

POLGÁR KÁLMÁN ÉKSZERTELEPÉN

Budapest, VI., Teréz-körút 5. szám, I. emelet.

VIDEKI MEGRENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDITOK. ÁRJEGYZÉK 2000 RAJZZAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE.